

Årsredovisning 2011

esv

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Publikationen kan laddas ner som PDF
och beställas från www.esv.se.

Beställningar kan även göras via:
Ekonomistyrningsverket, Publikationsservice
Box 45316, 104 30 Stockholm
publikationsservice@esv.se
Fax: 08-690 45 10

Dnr: 24-1004/2011

ISBN: 978-91-7249-330-8

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Malin Eriksson

Layout: Elisabeth Hermansson-Zamani

Foton: Matton Images

Tryckeri: DanagårdLiTHO AB, Ödeshög 2012

Året i sammandrag

Januari

ESV lämnar sin årliga attesteringsrapport om den svenska förvaltningen av EU:s jordbruksfonder till EU-kommissionen.

ESV föreslår redovisnings- och finansieringslösningar för hur materiel och logistik ska hanteras inom det militära försvaret på uppdrag av Försvarsstrukturkommittén.

Februari

En rapport från samverkansuppdraget mot felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen överlämnas till regeringen.

Mars

Årets controllerutbildning startar.

ESV är först med att ta emot en e-faktura i PEPOL-projektet.

ESV överlämnar underlag till årsredovisning för staten och utfallet på statens budget för 2010 till regeringen.

Budgetprognos 1 för 2012 pekar mot att överskottsmålet överskrids.

ESV överlämnar sin årliga rapport om den statliga internrevisionen till regeringen.

April

ESV lämnar slutrapporten om Sidas arbete med intern styrning och kontroll.

Kammarrätten ger ESV rätt i upphandlingen av ramavtal för e-handelstjänst.

ESV lämnar förslag till metodstöd inför myndigheternas ställningstagande till om de ska utnyttja tjänster från ett servicecenter.

Myndigheternas ekonomiadministrativa värden fastställs för 2010.

Maj

ESV förnyar kursutbudet med nya grund- och fortsättningskurser i statlig ekonomistyrning.

Lilla redovisningsdagen genomförs.

ESV lämnar en rapport inom ramen för regeringsuppdraget att utveckla finansräkenskaperna och EDP.

ESV beslutar om nya eller ändrade föreskrifter och allmänna råd till fem förordningar.

Juni

ESV lanserar en ny webbplats.

I budgetprognos 2 är tillväxttakten för 2011 och 2012 något nedreviderad.

ESV avrapporterar regeringsuppdraget om ekonomisk planering och uppföljning på Försäkringskassan.

Juli

Rapporten Avgifter 2010 – om avgiftsbelagd verksamhet i staten publiceras.

Augusti

En ny version av stödpaketet för e-handel, Effektivisera era inköp med e-beställningar, publiceras.

September

Budgetprognos 3 innebär en nedrevidering jämfört med tidigare. Osäkerheten i prognosen är stor och risken för en svagare utveckling är betydande.

Resultatet av halvårsuppföljningen av myndigheternas arbete med att införa elektroniska beställningar presenteras.

Myndigheterna kan avropa ramavtalen för e-handelstjänst.

ESV håller lanseringsmöten för att informera om de statliga ramavtalen för e-handelstjänster samt om hur arbetet med e-beställningar fortskrider.

Oktober

ESV presenterar ett stöd för hur integrationen mellan ekonomisystem och e-handelstjänst ser ut.

ESV-dagen genomförs den 20 oktober på temat Vässa verksamheten – förbättringsarbete i en effektivare statsförvaltning.

November

ESV publicerar förfrågningsunderlag för kommande ramavtal för ekonomisystem.

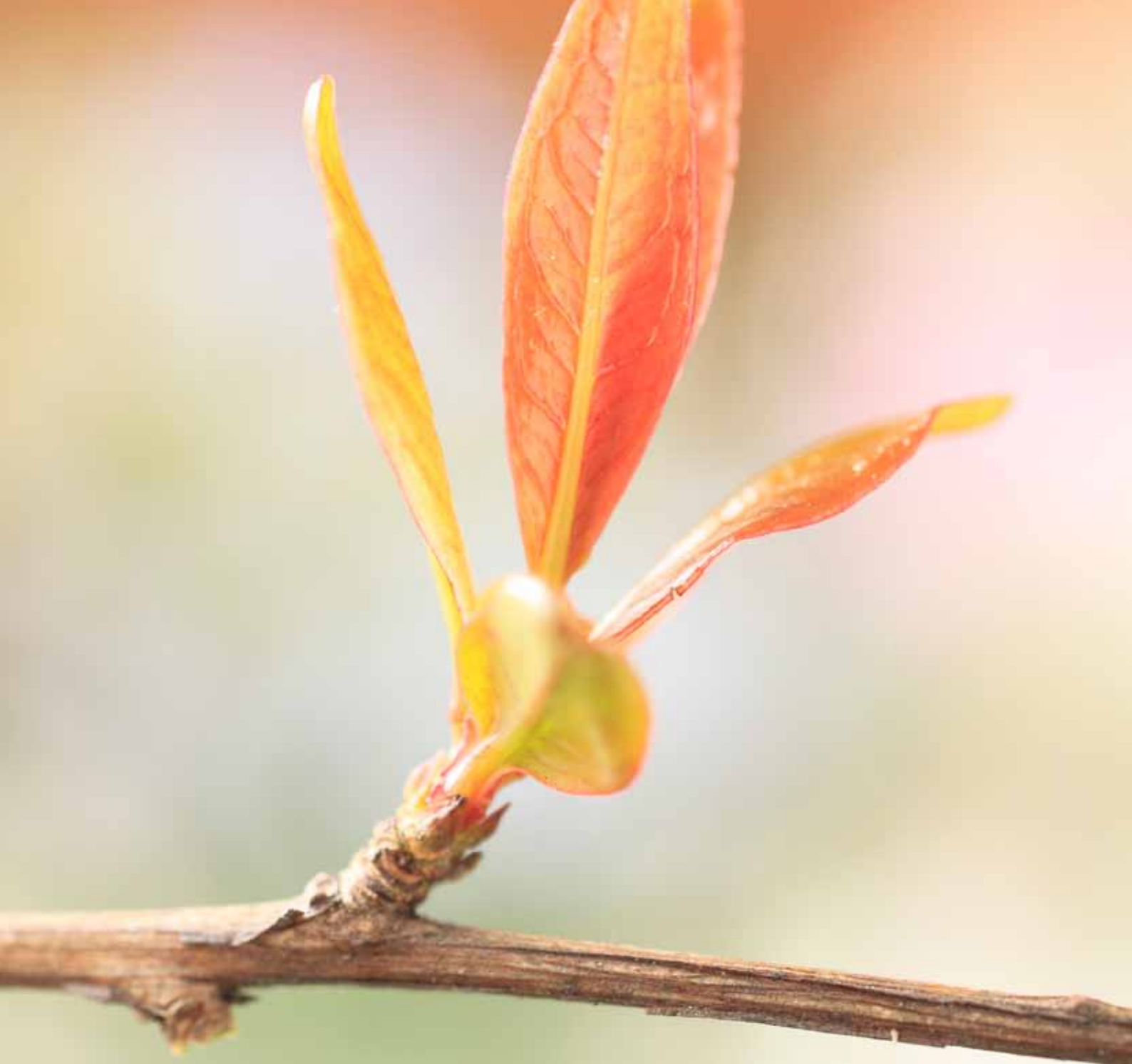
Stora redovisningsdagen genomförs.

ESV påbörjar ett twinning-projekt i Moldavien.

December

Årets sista budgetprognos visar att de offentliga finanserna är nära balans trots tvärnit i ekonomin.

Årliga revisionsrapporter med bedömning av den svenska förvaltningen av EU-medlen inom EU:s strukturfonder och Fiskerifonden lämnas till EU-kommissionen.

1 Generaldirektörens förord

Myndigheternas utmaning: Skapa gott resultat med minskade resurser

Ekonomistyrningen ska säkerställa att skattebetalarnas pengar utnyttjas effektivt. ESV har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel. Att Sveriges myndigheter bedriver en kostnadseffektiv verksamhet med hög servicenivå och kvalitet är nödvändigt i dag och kommer att bli allt nödvändigare framöver. Med oförändrade eller minskade resurser ska vi kunna genomföra vårt uppdrag, för medborgarnas bästa. Det ställer krav på effektivitet, samverkan och kontroll på ekonomin. Under 2011 har vi sett exempel på insatser inom dessa nyckelområden.

Med 2011 i backspegeln kan vi konstatera att det var ett år då skuldkrisen i Europa stod i centrum. I motsats till många andra länder har Sverige starka offentliga finanser, men svensk ekonomi påverkas likaväl av den finansiella oro som skuldkrisen skapar. Efter en stark inledning på året blev avslutningen betydligt svagare och vår prognos för 2012 pekar mot att tillväxten i ekonomin stagnerar.

Kontrollen väntas öka

Den finansiella krisen ställer ökade krav på flera länder inom EU att minska sina underskott. Det höjs också röster för att öka kontrollen av hur statistikuppgifter rapporteras och hur redovisningsregler följs. ESV har under 2011 på regeringens uppdrag arbetat med att utveckla metoder och system för att ta fram underlag för finansräkenskaper enligt nationalräkenskapssystemet för att höja kvaliteten och den inbördes konsistensen i den statistiska rapporteringen.

ESV fick under hösten 2011 också ett regeringsuppdrag att göra en jämförelse mellan de svenska redovisningsreglerna och de internationella. Det är ett omfattande uppdrag som kommer att pågå under 2012. Det är ännu för tidigt att säga något om resultatet, men jag tror att vi kommer att se en ökad harmonisering av regelverken i framtiden.

Att kontrollen över ekonomin behövs, märks tydligt i vår roll som revisionsmyndighet för Sveriges EU-medel. Där har vi under året sett ökade avvikelser från regelverken. I många fall är felprocenten

alltför hög. Det här är en oroande utveckling som inte bara syns i svenska projekt, utan även våra kollegor i Europa gör liknande iakttagelser.

Ramavtal effektiviserar staten

Ett viktigt uppdrag ESV har är att samordna införandet av e-handel. Myndigheterna kan nu avropa från de ramavtal som ESV tecknat inom e-handelsområdet. Den upphandling som överprövades under 2010 har avgjorts till ESV:s fördel. Ramavtalen är en förutsättning för att effektivisera införandet av e-handel i staten.

Gemensamma ramavtal för staten är ett gott exempel på hur samverkan kan leda till effektivisering av statlig verksamhet. Ett annat exempel är det servicecenter som ska bildas den 1 juni 2012. Efter att ha utrett frågan beslutade regeringen i höstas om att inrätta en ny servicecentermyndighet. Myndigheten ska inledningsvis erbjuda tjänster inom ekonomi- och löneadministration. Små och medelstora myndigheter har länge kunnat köpa dessa tjänster från Kammarkollegiet, och nu ges även stora myndigheter den möjligheten. För många myndigheter och för staten som helhet tror vi att det här är en långsiktigt effektiv lösning. Nu är det upp till alla

oss myndigheter att göra våra egna bedömningar av hur vi kan bedriva verksamheten på ett effektivt sätt och vilka lösningar som passar bra för oss.

Ökad samverkan behövs

Det finns också exempel på hur samverkan ökar inom kärnverksamheten. Myndigheter driver på för att samverka med varandra och även med kommuner och andra organisationer. Jag tror att vi bara sett början på denna utveckling. De myndigheter som är pionjärer inom området vittnar om möjligheter till förbättringar för medborgarna, men också om svårigheter. Ofta upplevs regelverket sätta käppar i hjulet. Under året fick vi därför ett uppdrag av det Nationella rådet för innovation och kvalitet i offentlig verksamhet. Uppdraget handlade om att

utreda om regelverket hindrade samverkan mellan myndigheter. Vår slutsats är att det generella regelverket, till exempel regeringsformen eller budgetlagen, inte hindrar eller motverkar innovativa initiativ eller samverkan i statsförvaltningen. Men det kan ändå finnas anledning för oss att se över vissa av de regler som vi ansvarar för, för att förenkla samverkan ytterligare.

Sammanfattningsvis har 2011 varit ett år där effektiviseringsinitiativen inom statsförvaltningen fortsatt. Vi menar att det är en nödvändig utveckling. Statsförvaltningens resurser kommer inte att öka i framtiden, men medborgarnas krav på att förvaltningen ska vara snabb, rättssäker, effektiv och transparent kommer sannolikt att öka.

Mats Wikström
Generaldirektör

Innehåll

1	Generaldirektörens förord	4
2	Resultatbedömning och ekonomisk översikt	8
2.1	Resultatbedömning i sammandrag	9
2.2	Ekonomisk översikt	11
3	Verksamhetsområde Ekonomisk styrning	14
3.1	Verksamhetsöversikt	15
3.2	Utveckling och uppdrag	16
3.3	Löpande verksamhet	22
3.4	Statsredovisning	28
3.5	Statlig lokalförsörjning	30
3.6	Resultatbedömning	31
3.7	Ekonomisk översikt	34
4	Verksamhetsområde Prognoser	36
4.1	Verksamhetsöversikt	37
4.2	Prognosverksamheten under året	37
4.3	Resultatbedömning	39
4.4	Ekonomisk översikt	40
5	Verksamhetsområde Informationssystemet Hermes	42
5.1	Verksamhetsöversikt	43
5.2	Utveckling och uppdrag	43
5.3	Löpande verksamhet	45
5.4	Resultatbedömning	47
5.5	Ekonomisk översikt	47
6	Verksamhetsområde EU-revision	48
6.1	Verksamhetsöversikt	49
6.2	Utveckling och uppdrag	50
6.3	Löpande verksamhet	51
6.4	Resultatbedömning	53
6.5	Ekonomisk översikt	53
7	Verksamhetsområde Tjänsteexport	56
7.1	Verksamhetsöversikt	57
7.2	Tjänsteexportverksamheten under året	57
7.3	Resultatbedömning	58
7.4	Ekonomisk översikt	58
8	Övrig återsrapportering	60
8.1	Avgiftsbelagd verksamhet	61
8.2	Stöd till Regeringskansliet	62
8.3	Lista över rapporterade uppdrag	62
9	Kompetensförsörjning	64
9.1	Verksamhetens behov av utveckling styr kompetensförsörjningen	65
9.2	ESV har effektiva arbetsformer samt ett ledarskap och medarbetarskap som utvecklar verksamheten	66
9.3	ESV är en hälsofrämjande arbetsplats med god arbetsmiljö	67
9.4	ESV är en attraktiv arbetsgivare	68
10	Finansiell redovisning	70
10.1	Sammanställning över väsentliga uppgifter	71
10.2	Resultaträkning	72
10.3	Balansräkning	73
10.4	Anslagsredovisning	74
10.5	Tilläggsupplysningar och noter	74

2 Resultatbedömning och ekonomisk översikt

Ekonomistyrningsverkets (ESV) verksamhet styrs främst av myndighetens instruktion och regleringsbrev. I instruktionens inledning fastställs verksamhetens centrala uppgifter.

Centrala uppgifter enligt instruktionen
ESV ska utveckla och förvalta den ekonomiska styrningen av statlig verksamhet samt utföra revision av Sveriges hantering av EU-medel och främja en effektiv och korrekt hantering av dessa medel.
ESV ska bistå regeringen med de underlag regeringen behöver för att säkerställa att statsförvaltningen är effektiv och att den interna styrningen och kontrollen är betryggande.
ESV ska utveckla och förvalta principer, regelverk och metoder för en effektiv ekonomisk styrning i staten.
ESV ska göra prognoser, analyser och lämna information om den statliga ekonomin.
ESV ska inom sitt verksamhetsområde ge stöd till andra statliga myndigheter.

Resultatredovisningen är indelad i fem verksamhetsområden enligt regleringsbrevet:

- Ekonomisk styrning
- Prognoser
- Informationssystemet Hermes
- EU-revision
- Tjänsteexport

För varje verksamhetsområde redovisar och kommenterar vi verksamhetens prestationer och resultat i förhållande till de uppgifter och återrapporteringskrav som ESV har fått i instruktion och regleringsbrev.

För de verksamheter där en bedömning av resultatet kan göras baserat på dokumenterade data och mätmetoder har en sådan bedömning gjorts. Då redovisas också vilka indikatorer som använts för att bedöma prestationernas kvalitet.

Utöver detta redovisas intäkter och kostnader per verksamhetsområde samt kostnader uppdelade per prestationsområde.

2.1 Resultatbedömning i sammandrag

2.1.1 Fokus på prestationer och kvalitet

Resultatredovisningen ska främst ta upp hur verksamhetens prestationer har utvecklats avseende volym och kostnader. Om endast antalet prestationer och kostnaderna för dem inte ger en rättvisande bild av resultatet, bör även prestationernas kvalitet redovisas.¹

Regeringen har i den förvaltningspolitiska propositionen framfört betydelsen av att det också finns en bedömning av ”prestationernas kvalitet och medborgarnas uppfattning om dessa”. Vi väljer att översätta medborgare till användare eller kunder, vilket i ESV:s fall främst är myndigheter, regeringen eller Regeringskansliet.

Kvalitet kan definieras och mätas på flera olika sätt. Enligt ESV:s ordbok är kvalitet ”sammantagna egenskaper hos en prestation som ger den dess förmåga att uppnå mål”² och enligt ISO 9001 definieras kvalitet som ”alla sammantagna egenskaper hos ett objekt eller en företeelse som ger dess förmåga att tillfredsställa uttalade och underförstådda behov”. Kvalitet handlar med andra ord om huruvida en prestation är ändamålsenlig och uppfyller kundernas förväntningar. Det handlar också om huruvida de prestationer som utförs leder till att myndigheten fullgör sitt uppdrag.

2.1.2 Kriterier för resultatbedömningen

För de verksamheter där det finns en extern bedömning av prestationernas kvalitet som bygger på dokumenterade data och mätmetoder, redovisar ESV en bedömning av resultatet.

Det är främst kundundersökningar och uppföljning av specifika uppdrag eller produkter som ligger till grund för vår resultatbedömning. Bedömningarna möjliggör en diskussion om myndighetens resultat och gör att ESV kan följa resultatutvecklingen över tid.

¹ Se ESV:s handledning Resultatredovisning (ESV 2009:29).

² Prop. 2009/10:175 (s. 98).

³ Se ESV:s ordbok om ekonomisk styrning i staten (ESV 2011:9).

ESV använder en fyrgradig bedömningsskala för kvaliteten:

- A) Utmärkt
- B) Bra
- C) Godtagbart
- D) Ej godtagbart

Generellt anser ESV att ej godtagbara resultat (D) måste förbättras, att godtagbara resultat (C) bör förbättras och att bra resultat (B) kan bli aktuella att förbättra. Utmärkta resultat (A) förbättras endast i undantagsfall.

I ESV:s övergripande kundundersökning ges ett värde på kundnöjdhet (NKI eller Nöjd kund-index) för ESV som helhet, baserat på en 100-gradig skala. I kundundersökningen ställs även frågor om det löpande arbetet, exempelvis rådgivningar, handledningar och utbildningar. Det handlar då främst om en bedömning av hur nöjda användarna är med innehåll, form och ESV:s bemötande. Frågorna besvaras på en tiogradig skala, där 1 motsvarar ”inte alls nöjd” och 10 motsvarar ”i allra högsta grad nöjd”. Eftersom de flesta frågorna i undersökningen rör verksamhetsområdet Ekonomisk styrning redovisas resultatet i kapitel 3.

ESV genomför också denna typ av kundundersökningar inom området Administrativa system, som också ingår i verksamhetsområdet Ekonomisk styrning, samt inom området Hermes Statsredovisning.

I den blankett som används i uppföljningen av olika uppdrag ställer vi frågor om den allmänna uppfattningen om prestationens kvalitet men också specificerade frågor om hur nöjd beställaren är med språk, val av metod, lyhördhet från ESV:s sida under arbetets gång, användbarhet i fortsatt arbete samt om ESV har fokuserat på rätt område och besvarat uppdragets frågeställning. Svaren lämnas på en tiogradig skala, där 1 motsvarar ”inte alls nöjd” och 10 motsvarar ”i allra högsta grad nöjd”.

ESV:s uppdragsutbildningar utvärderas också med en uppföljningsblankett, där svaren lämnas på en tiogradig skala.

Nedan anges hur resultaten för de olika sätten att följa upp verksamheten översätts till bedömningsskalan för kvalitet.

Bedömningsskala för kvalitet	NKI (helheten)	NKI (delfrågor)	Uppföljningsblankett
A) Utmärkt	≥ 65	≥ 7,8	≥ 7,8
B) Bra	56–64	6,5–7,7	6,5–7,7
C) Godtagbart	46–55	5–6,4	5–6,4
D) Ej godtagbart	< 46	< 5	< 5

Gränsvärdena för NKI i kundundersökningen utgår ifrån den värdering som gjordes av leverantören av den övergripande kundundersökningen. Nivåerna för uppföljningsblanketten är bestämda av ESV.

Det är för vissa delar av verksamheten svårt att få en extern bedömning av kvaliteten. För dessa verksamheter har ESV därför inte gjort någon resultatbedömning.

Avsnittet nedan beskriver översiktligt resultatbedömningen för ESV:s olika verksamhetsområden.

2.1.3 Resultatbedömning per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Resultatbedömning
Ekonomisk styrning – Ekonomisk styrning – Administrativa system – Statsredovisning – Lokalförsörjning	Bra (B) Bra (B) Bedöms delvis Bedöms ej
Prognoser	Utmärkt (A)
Informationssystemet Hermes – Statsredovisning – Statsbudget	Bra (B) Bedöms ej
EU-revision	Bra (B)
Tjänsteexport	Bedöms ej

För området Ekonomisk styrning är resultatbedömningen Bra (B). Resultatet av kundundersökningen blev ett övergripande NKI-värde på 69, vilket motsvarar Utmärkt (A) enligt ESV:s bedömningsskala. Resultatet av de olika delfrågorna i kundundersökningen är blandat. Rådgivning och bemötande får ett betyg som motsvarar Utmärkt (A), medan övriga områden hamnar på betyget Bra (B).

Inom Administrativa system bedöms resultatet utifrån den kundundersökning som gjorts och i vilken utsträckning myndigheterna kan rekommendera systemet. EA-systemen fick Utmärkt (A) i undersökningen, medan både PA-systemen och e-fakturasystemen fick Bra (B). I vilken utsträckning myndigheterna kan rekommendera systemet fick Bra (B). Resultatbedömningen för Administrativa system är därför Bra (B).

Inom området Statsredovisning görs en resultatbedömning för de verksamheter där det finns en extern bedömning av prestationernas kvalitet. Resultatbedömningen för Underlag för statens finansiella sparande är Utmärkt (A) och för uppdraget avseende finansräkenskaper Bra (B).

Inom verksamhetsområdet Prognoser bedöms resultatet utifrån prognosernas precision. Prognosprecisionen för både utgifter och inkomster bedöms som Utmärkt (A).

Inom verksamhetsområdet Informationssystemet Hermes bedöms resultatet utifrån den kundundersökning som gjorts bland myndigheterna om Hermes Statsredovisning. Resultatbedömningen är Bra (B). För Hermes Statsbudget har någon resultatbedömning inte gjorts.

Inom verksamhetsområdet EU-revision bedöms resultatet utifrån bedömningar från EU-kommissionen. Resultatbedömningen är Bra (B).

Inom verksamhetsområdet Tjänsteexport är det svårt att få en extern bedömning av verksamhetens kvalitet och därför har någon resultatbedömning inte gjorts.

I förekommande fall redovisas fördjupade analyser av resultatbedömningen under respektive verksamhetsområde. Där framgår också närmare vilka kriterier som använts för att bedöma prestationernas kvalitet.

2.2 Ekonomisk översikt

2.2.1 Totala kostnader

ESV:s totala kostnader har ökat med knappt 4,4 miljoner kronor jämfört med föregående år. Kostnaderna för verksamhetsområdena Informationssystemet Hermes, EU-revision och Tjänsteexport har ökat,

medan kostnaderna för Ekonomisk styrning och Prognoser har minskat.

Tabell 1 Totala kostnader (tkr)

	2011	2010	2009
Ekonomisk styrning*	86 367	87 555	81 230
Prognoser*	21 022	21 802	21 421
Informationssystemet Hermes	42 744	39 900	37 077
EU-revision	35 882	34 692	33 163
Tjänsteexport**	6 091	3 793	15 616
Totala kostnader***	192 106	187 742	188 507

* Jämförelsevärdena för 2010 och 2009 har ändrats då Statsredovisning och Lokalförsörjning från och med 2011 ingår i Ekonomisk styrning, och Tjänsteexport blivit ett eget verksamhetsområde.

** Ingick tidigare i Ekonomisk styrning, men är från och med 2011 ett eget verksamhetsområde.

*** Skillnaden mot totala kostnader i resultaträkningen förklaras 2011 av avgiften för ESV:s eget avgiftssamråd. För 2010 och 2009 ingår även ESV:s egna avgifter för Hermes och Statlig inköpsamordning.

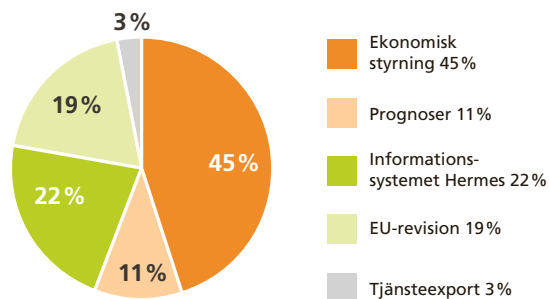
Inom Ekonomisk styrning har kostnaderna minskat med knappt 1,2 miljoner kronor jämfört med 2010. Inom verksamhetsområdet har kostnaden för den löpande verksamheten ökat, vilket främst hänför sig till administrativa system och utbildning. Samtidigt minskar kostnaderna i och med att den Statliga inköpsamordningen den 1 januari 2011 övergick till Kammarkollegiet.

Ökningen av kostnaderna inom verksamhetsområdet Informationssystemet Hermes beror huvudsakligen på att andelen utvecklingsarbete minskat och ersatts av arbete med dokumentation som kostnadsförs direkt och belastar årets resultat. Kostnaderna för utvecklingsarbete fördelas på fem år.

För EU-revision och Prognoser är förändringarna relativt små mellan åren. Det lägre utfallet för Prognoser beror på personalförändringar under året. Det något högre utfallet för EU-revision avser utveckling av revisionsmetodik.

Kostnaderna för Tjänsteexport har ökat jämfört med föregående år. Det beror dels på att ett nytt twinning-projekt i Moldavien har startat, dels på arbete med nya projektansökningar.

Hur ESV:s totala kostnader fördelas sig procentuellt mellan verksamhetsområdena framgår av figur 1.

Figur 1 Totala kostnader fördelade på respektive verksamhetsområde

2.2.2 Totala intäkter

ESV:s totala intäkter har minskat med knappt 4,7 miljoner kronor jämfört med år 2010. Intäkter av anslag har ökat, medan avgiftsintäkterna har minskat mellan åren.

Tabell 2 Intäkter av avgifter och andra intäkter än anslag (tkr)

	2011	2010	2009
Avgifter och andra intäkter än anslag*	43 872	73 959	77 943

* Inklusive bidrag och finansiella intäkter. Skillnaden mot totala intäkter i resultaträkningen förklaras 2011 av avgiften för ESV:s eget avgiftssamråd. För 2010 och 2009 ingår även ESV:s egna avgifter för Hermes och Statlig inköpssamordning.

Tabell 3 Intäkter av anslag (tkr)

	2011	2010	2009
1:3 Verksamhetsstöd för den statliga budgetprocessen			
ap.1 Gemensamma delar Hermes	13 497	–	–
ap. 2.1 Finansiella kostnader	2 397	2 944	–
ap. 2.2 Grunduppdrag	8 752	4 736	–
ap. 2.3 Övriga uppdrag	5 021	3 894	–
ap.4 Statsredovisning, Hermes	9 207	–	–
ap.5 Transaktionsdatabas, Hermes	47	–	–
1:8 Ekonomistyrningsverket			
ap.1 Ekonomistyrningsverket förvaltning	95 129	102 290	101 082
ap.3 Myndighetsövergripande arbete inom ramen för samverkansuppdraget*	1 720	–	15 313
1:17 Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse			
ap.2 E-beställningar del till Ekonomistyrningsverket	3 495	–	–
Totalt anslag	139 265	113 863	116 395

* Anslag 1:8 ap.3 benämndes t. o. m. 2009 Informationssystemet Hermes och användes för att finansiera avskrivningar och räntor på lån för tidigare utveckling av Hermes.

Intäkter av avgifter och andra intäkter än anslag har minskat med drygt 30 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det beror i huvudsak på att Hermesavgiften är borttagen från och med 2011. Verksamheten finansieras i stället via anslag 1:3 Verksamhetsstöd för den statliga budgetprocessen. Vidare förklaras minskningen av verksamhetsövergången för den Statliga inköpssamordningen till Kammarkollegiet.

Avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen har ökat jämfört med föregående år. Det beror på en ökad resurssamordning med andra myndigheter, främst samordnad IT-drift med Kammarkollegiet för webbplatsen avropa.se samt gemensam IT-drift med Myndigheten för vårdanalys.

Bidragsintäkterna ökar, vilket beror på att bidragen för EU-revision (TA-medel) ökar. En del av dessa medel avser 2010 och 2009 men har inte intäktsförts på tidigare år, utan finansierats via ESV:s förvaltningsanslag, beroende på att det funnits osäkerhet om huruvida ESV:s bidragsansökningar skulle godkännas.

ESV:s avgifter för konsulttjänster minskar, vilket huvudsakligen beror på att uppdraget att leda och samordna införandet av e-handel i staten finansierats via anslag under 2011. Avgiftsintäkterna för Tjänsteexporten ökar, vilket beror på uppdrag i Ukraina och Moldavien.

ESV:s intäkter av anslag 1:8 anslagspost 1, som avser ESV:s förvaltning, har minskat med drygt 7,2 miljoner kronor sedan 2010. Skillnaden beror främst på ökningen av bidrag och avgifter i form av TA-medel och avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen, som beskrivs ovan. Återföringen av TA-medel från tidigare år innebär en minskning av årets anslagsbelastning. Anslagspost 3, som avser Myndighetsövergripande arbete inom ramen för samverkansuppdraget, är ny för 2011.

Att de sammanlagda anslagsmedlen för Informationssystemet Hermes ökade 2011 förklaras huvudsakligen av den förändrade finansieringen från avgifter till anslag som beskrivs ovan.

ESV:s arbete med uppdraget att leda och samordna införandet av elektroniska beställningar i staten finansieras från och med 2011 via anslag 1:17 anslagspost 2.

Myndighetskapitalet har under 2011 minskat med drygt 12 miljoner kronor. Den negativa kapitalförändringen avser främst avgiftsområdet Administrativa system och beror på ESV:s arbete med statligt ramavtal för e-handelstjänst, den pågående upphandlingen av ramavtal för ekonomiadministrativa system samt arbete med förfrågningsunderlag avseende projekt- och beslutsstödssystem. Vidare har övergången av den Statliga inköpssamordningen till Kammarkollegiet gjort att den balanserade kapitalförändringen 2011 minskat.

Tidigare års överskott för informationssystemet Hermes har förbrukats enligt villkoren i regleringsbrevet för 2011. Även avgiftsområdet Tjänsteexport har en negativ kapitalförändring under 2011, vilket beror på arbetet med att ansöka om nya projekt.

2.2.3 Kapitalförändring

Tabell 4 Kapitalförändring (tkr)

	2011	2010	2009
Årets kapitalförändring*	-8 978	75	5 837
Balanserad kapitalförändring**	6 700	9 715	-5 626
Utgående myndighetskapital***	-2 278	9 790	9 018

* Inklusive periodiseringseffekter från uppbördsverksamhet.

**Balanserad kapitalförändring 2011 har minskat med 3 090 tkr jämfört med utgående myndighetskapital 2010 på grund av att tidigare års överskott från verksamheten Statlig inköpssamordning har överförts till Kammarkollegiet. Balanserad kapitalförändring 2010 har ökat med 697 tkr jämfört med utgående myndighetskapital 2009 på grund av att tidigare års underskott inom Information om statlig ekonomi har täckts med anslagsmedel.

*** Utgående myndighetskapital 2009 har justerats med 8,8 miljoner kronor som har överförts till avräkning med statsverket i samband med övergången till kostnadsmässig anslagsavräkning.

3 Verksamhetsområde Ekonomisk styrning

Uppgifter för verksamhetsområde Ekonomisk styrning enligt instruktion och regleringsbrev

ESV ska utveckla och förvalta den ekonomiska styrningen av statlig verksamhet.

ESV ska bistå regeringen med det underlag regeringen behöver för att säkerställa att statsförvaltningen är effektiv och att den interna styrningen och kontrollen är betryggande.

ESV ska utveckla och förvalta principer, regelverk och metoder för en effektiv ekonomisk styrning i staten.

ESV ska analysera och lämna information om den statliga ekonomin.

ESV ska inom sitt verksamhetsområde ge stöd till andra statliga myndigheter genom metoder, riktlinjer, utredningar, utbildning och rådgivning.

ESV får inom sitt verksamhetsområde utföra uppdrag åt andra statliga myndigheter.

ESV ska särskilt

- utveckla god redovisningssed i staten och ansvara för statsredovisningen,
- utveckla formerna för och dokumenten i den ekonomiska rapporteringen för såväl enskilda myndigheter som staten som helhet,
- utveckla och förvalta statlig redovisning, finansiell styrning och resultatstyrning,
- utveckla och förvalta samt samordna den statliga internrevisionen,
- utveckla och förvalta intern styrning och kontroll i staten,
- fastställa ekonomiadministrativa värden för varje myndighet,
- inom sitt verksamhetsområde säkerställa statsförvaltningens tillgång till ändamålsenliga administrativa system, med tillhörande stöd,
- samla in och tillhandahålla uppgifter om den statliga lokalförsörjningen samt följa upp uppgifterna,
- lämna yttrande om sådana hyresavtal som kräver regeringens medgivande, och

- svara för förvaltning och avveckling av lokaler efter beslut av regeringen i de fall där staten är hyresgäst men det inte finns någon myndighet som själv kan svara för avvecklingen.

ESV ska särskilt prioritera de utvecklingsinsatser och andra aktiviteter som krävs för en effektiv implementering av den föreslagna nya budgetlagen (prop. 2010/11:40) och tillhörande förordningar.

Analysen av utfallet för statsbudgeten ska vara integrerad med prognosverksamheten. Utfallet för statsbudgeten ska löpande följas och analyseras. Utfall avseende statsbudgetens utgifter ska även redovisas realkononiskt fördelade.

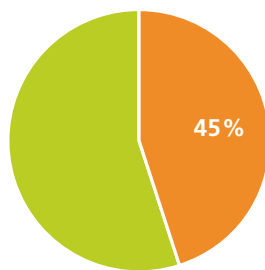
3.1 Verksamhetsöversikt

Inom verksamhetsområdet Ekonomisk styrning bidrar ESV till en effektiv och ändamålsenlig ekonomisk styrning på alla nivåer i staten genom att utveckla och förvalta statlig redovisning, finansiell styrning och resultatstyrning samt genom att säkerställa statsförvaltningens tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva administrativa system. ESV utvecklar och samordnar också den statliga internrevisionen och utvecklar och förvaltar intern styrning och kontroll i staten. Dessutom fastställer ESV ekonomiadministrativa värden för varje myndighet för att löpande följa upp den ekonomiadministrativa standarden inom staten. ESV ansvarar för statsredovisningen och gör analyser av den statsfinansiella utvecklingen. Den statliga ekonomin redovisas bland annat som resultat- och balansräkning, utfall på statens budget och i nationalräkenskapstermer. ESV lämnar även stöd till regeringen och myndigheterna inom lokalförsörjningsområdet, bland annat genom analyser av lokalanvändning och lokalkostnader i staten.

Nedan följer en redovisning av de viktigaste prestationerna inom Ekonomisk styrning under 2011. Först kommer en redogörelse av de större utvecklingsprojekt och uppdrag som genomförts under året och därefter följer en genomgång av den löpande verksamheten. ESV:s verksamhet inom

statsredovisningen och lokalförsörjningsområdet beskrivs i egna delområden, och har således inte delats mellan utveckling och löpande verksamhet utan hållits ihop. Kapitlet avslutas med en bedömning av verksamhetens resultat och en ekonomisk översikt.

Figur 2 Kostnader för Ekonomisk styrning i relation till de totala kostnaderna för ESV 2011

3.2 Utveckling och uppdrag

Inom prestationsområdet Utveckling och uppdrag ingår både uppdrag som görs inom ramen för ESV:s förvaltningsanslag och insatser som görs mot avgift åt ESV:s uppdragsgivare: regeringen, Regeringskansliet och myndigheterna. En viktig utgångspunkt för ESV:s uppdragsverksamhet är att den ska bidra till en effektivare statsförvaltning.

Nedan redovisar vi samtliga regeringsuppdrag och större egeninitierade utvecklingsprojekt inom respektive område inom Ekonomisk styrning. Genomgången avslutas med en sammanställning över antalet avgiftsfinansierade uppdrag och dess kostnader och intäkter.

3.2.1 Resultatstyrning, finansiell styrning och redovisning

Anpassning av föreskrifter och allmänna råd till den nya budgetlagen

ESV fick i regleringsbrevet i uppdrag att särskilt prioritera de utvecklingsinsatser och andra aktiviteter som krävs för en effektiv implementering av den föreslagna nya budgetlagen och tillhörande förordningar.

ESV har bistått Finansdepartementet i deras arbete med att utarbeta ändringar i de ekonomiadmini-

nistrativa bestämmelserna som regeringen beslutade om den 10 mars 2011. ESV beslutade den 30 mars om nya eller ändrade föreskrifter och allmänna råd till fem förordningar⁴ till följd av de nya ekonomiadministrativa bestämmelserna. Reglerna i anslagsförordningen (2011:223) och kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) har i väsentlig utsträckning ändrats, inte bara strukturellt utan även innehållsmässigt. Det gäller till exempel beställningsbemyndigande, utbetalning av bidrag och finansiering av tillgångar. ESV har gjort en sammanställning av hur regeländringarna påverkar myndigheterna i en promemoria.⁵ Därutöver har ESV informerat myndigheter och Riksrevisionen om de nya regeländringarna vid flera utbildningstillfällen under året.

Från och med 2012 ska avgifter och andra liknande ersättningar som myndigheten inte disponerar redovisas intäktsmässigt mot statens budget. ESV har gjort anpassningar i föreskrifter och allmänna råd till följd av de nya bestämmelserna.⁶ Därutöver har vi tagit fram en promemoria som beskriver hur de nya reglerna ska tillämpas.⁷

Jämförelse mellan de svenska redovisningsreglerna och internationella standarder

ESV har i regleringsbrevet fått i uppdrag att jämföra de internationella redovisningsstandarderna enligt IPSAS och IFRS med de redovisningsregler som tillämpas i årsredovisningen för staten.⁸ ESV ska där det bedöms lämpligt lämna förslag till kompletteringar för att ytterligare anpassa de statliga redovisningsreglerna till internationella standarder. Dessutom ska vi översiktligt bedöma de budgetmässiga konsekvenserna av en sådan anpassning och om den kan få konsekvenser för budgetsaldot eller målen för den ekonomiska politiken. Vidare ska vi belysa hur en anpassning till internationella redovisningsstandarder avviker från de principer som tillämpas i nationalräkenskaperna, och utreda förutsättningarna och lämpligheten i att anpassa

4 ESV:s cirkulär 2011:1-5.

5 ESV dnr 49-260/2011.

6 ESV:s cirkulär 2011:6.

7 ESV dnr 49-1391/2011.

8 Regeringsbeslut 2011-09-29, Fi 2011/4023.

tillgångsredovisningen i årsredovisningen för staten till de principer som tillämpas i nationalräkenskaper. Inom ramen för projektet ska vi också granska hur några för Sverige relevanta OECD-länder har byggt upp sina redovisningsregler och hur de presenterar annan anslutande information i sina årsredovisningar för staten eller motsvarande dokument. Arbetet med uppdraget har påbörjats under 2011 och ska redovisas till regeringen senast den 15 december 2012. En lägesrapport lämnas den 15 februari 2012.

Utredning om ändrad redovisning och finansiering inom försvaret

ESV fick i december 2010 i uppdrag av Försvarsstrukturkommittén att utreda hur redovisning och finansiering kan ändras för att möjliggöra en ändrad arbets- och ansvarsfördelning mellan Försvarsmakten och Försvarets materielverk.⁹ Uppdraget genomfördes under mycket begränsad tid och rapporten som ESV lämnade i januari 2011¹⁰ hölls därför på en mer principiell än detaljerad nivå. Vår rekommendation blev att använda avkastningspliktigt statskapital hos Försvarets materielverk, som omsätts genom att avskrivningsmedel som ingår i de avgifter Försvarsmakten betalar används för investeringar. ESV bidrog i kommitténs fortsatta arbete också med att utveckla andra modeller.

ESV:s förslag och de alternativa modeller som arbetats fram presenterades i kommitténs betänkande Forskning och utveckling samt försvarslogistik – i det reformerade försvaret (SOU 2011:36).

Det sammanfattande omdömet vid uppdragsgivarens utvärdering av uppdraget är 9,3 vilket motsvarar Utmärkt (A) enligt ESV:s bedömningsskala för kvalitet.

Uppdrag att utreda och föreslå en finansieringsmodell för Statens institutionsstyrelse

Regeringen uppdrog i december 2010¹¹ åt ESV att utreda förutsättningarna för en ny finansieringsmodell för Statens institutionsstyrelse (SiS). ESV skulle bedöma om en ny modell skulle stärka SiS förutsättningar för att effektivare planera och styra verksamheten.

ESV redovisade¹² fem finansieringsmodeller som alla bedömdes vara bättre än den som användes. Modellerna ger SiS möjlighet att utnyttja sitt anslag på ett långsiktigt och effektivt sätt. Två av dessa bedömde vi vara relativt enkla att hantera och skulle medföra positiva effekter för SiS styrning. Den första modellen är avgifter med full kostnadstäckning som ekonomiskt mål där anslag används för specifika kostnader eller tillförs med en specifik andel av kostnaderna upp till ett angivet maxbelopp. Den andra är tillförsel av ett fast anslagsbelopp.

Det sammanvägda omdömet vid uppdragsgivarens utvärdering av uppdraget är 7,2 vilket motsvarar Bra (B) enligt ESV:s bedömningsskala för kvalitet.

Utredning av finansiella konsekvenser för staten på uppdrag av Ägarutredningen

Ägarutredningen har till uppgift att lämna förslag till hur de verksamheter inom Regeringskansliet som i dag svarar för förvaltningen av företag med statligt ägande bör bedrivas och organiseras. Utredningen uppdrog¹³ åt ESV att biträda dem i arbetet med att utreda effekter på statens budget och andra finansiella konsekvenser för staten. Det rör sig om beräkning av omställningskostnader, finansiering av kostnader och modeller för att fördela medel mellan bolag. Uppdraget har utförts genom löpande samverkan om utredningstexter inom de berörda områdena och kommer att slutföras under 2012.

9 ESV dnr 49-1168/2010.

10 ESV 2011:4 Rapport, Försvarets materielverk – Försvarsmakten, Konsekvenser för finansiering och redovisning av eventuellt ändrad ansvarsfördelning.

11 Regeringsbeslut 2010-12-16, S2010/9059/ST (delvis).

12 ESV 2011:22 En ny finansieringsmodell för Statens institutionsstyrelse.

13 ESV dnr 49-1361/2011.

Utredning av prissättningsprinciper på uppdrag av Statistikutredningen

ESV har på uppdrag¹⁴ av Statistikutredningen 2012 (Fi 2011:05) arbetat med en beskrivning och analys av prissättningsprinciper för statistik från Statistiska centralbyrån (SCB) och andra statistikansvariga myndigheter. Vår rapport ska ge underlag för att besvara de frågor som ställs om prissättning i Statistikutredningens direktiv. Uppdraget redovisas i februari 2012.

Utredningsuppdrag för Nationella rådet för innovation och kvalitet i offentlig verksamhet

ESV fick under 2011 ett uppdrag¹⁵ av Nationella rådet för innovation och kvalitet i offentlig verksamhet att analysera de statliga myndigheternas generella regelverk från ett innovations- och förändringsperspektiv. Uppdraget avrapporteras i början av 2012.

Utredningsuppdrag för Public-service kommittén

ESV fick också under 2011 ett uppdrag¹⁶ av Public-service kommittén att analysera och bedöma Sveriges televisions, Sveriges radios och Utbildningsradions public serviceredovisningar för 2010 utifrån uppdraget i sändningstillstånden och de redovisningskrav som ställs i anslagsvillkoren. Uppdraget avrapporteras i början av 2012.

Kartläggning av hur myndigheterna redovisar sina resultat i årsredovisningarna

ESV följer årligen hur myndigheterna redovisar resultat, i årsredovisningen och i andra rapporter. Under 2011 har vi på eget initiativ undersökt i vilken utsträckning som reglerna för resultatredovisningen kan tillämpas av alla myndigheter och om dessa regler alltid bidrar till god informationskvalitet inom ramen för resultatstyrningen. För att få svar på dessa frågor har vi läst och bedömt drygt 100 myndigheters årsredovisningar för 2010 samt

haft möten med ett antal myndigheter i fokusgrupper. ESV:s rapport publiceras i början av 2012.

ESV:s ordbok om ekonomisk styrning i staten har uppdaterats

En ny version av ESV:s ordbok om ekonomisk styrning i staten publicerades på ESV:s webbplats i början av året. Under året har ordboken dessutom uppdaterats mot bakgrund av den nya budgetlagen med flera förordningar. ESV:s ordbok ger definitioner till termer och begrepp som rör ESV:s ansvarsområden inom statsförvaltningen.¹⁷

Ny handledning om internredovisning

I oktober publicerades en handledning¹⁸ som ska fungera som ett stöd till myndigheter i arbetet med att utveckla internredovisningen. Den ger praktiska tips och beskriver metoder för redovisning mot anslag. Den redogör också för statsredovisningens olika delar och särskilt inrapporteringen av realekonomisk fördelning av anslag.

Prissättning av elektronisk information och tillämpning av PSI-lagen

Varje myndighet ska normalt sett själv beräkna vilka avgifter de ska ta ut för kopior av allmänna handlingar i elektronisk form. Samma sak gäller information för vidareutnyttjande av handling från den offentliga förvaltningen (PSI-lagen, 2010:566). Det finns ingen samlad kunskap om hur grunderna för dessa beräkningar ser ut. ESV har därför initierat ett projekt för att samla information om avgifter som myndigheter tar ut för elektronisk information.

Målet med projektet är att identifiera vilka områden som kan utvecklas när det gäller dessa avgifter. Inom projektets ram har vi utarbetat information om avgifter för automatisk databehandlingsinformation i annan form än utskrift (4 § pkt 8 avgiftsförordningen, 1992:191) åt E-delegationen.¹⁹ Projektet har påbörjats under 2011 och beräknas avslutas under 2012.

14 ESV dnr 49-1028/2011.

15 ESV dnr 52-1056/2011.

16 ESV dnr 50-1355/2011.

17 ESV 2011:9 ESV:s ordbok om ekonomisk styrning i staten.

18 ESV 2011:19 Redovisning mot anslag med hjälp av internredovisning.

19 ESV dnr 49-147/2012.

3.2.2 Intern styrning och kontroll

Samverkansuppdrag om utveckling av metoder för och redovisning av arbetet mot felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet

Under 2009 gav regeringen ESV i uppdrag²⁰ att, tillsammans med ett antal myndigheter, samverka kring flera områden som syftar till att utveckla metoder för och redovisning av resultatet av arbetet mot felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet. Sveriges kommuner och arbetslöshetskassor är också representerade. Samverkansuppdraget ska pågå fram till 2012 och rapporteras till regeringen en gång per år.

Den årliga gemensamma skrivelsen till regeringen tar upp frågor om myndighetsgemensamma risker, gemensam statistik och gemensamma indikatorer, modeller för kostnadseffektivitet, elektroniskt informationsutbyte och underrättelseskylighet, omfattningsstudier samt gemensamma informationsinsatser. Skrivelsen lämnades till regeringen den 22 februari 2011.²¹

I den gemensamma skrivelsen lyftes ett antal punkter fram:

- Kontrollinsatser som syftar till att förhindra felaktiga utbetalningar bör förordas framför till exempel efterkontroller och återkrav, eftersom det både ur individens och statens perspektiv borde vara bättre och mer effektivt om de felaktiga betalningarna inte gjordes över huvud taget.
- Det elektroniska informationsutbytet mellan myndigheter och kommuner försvåras av antalet kommuner och den omständigheten att det finns flera olika IT-lösningar och systemleverantörer på den kommunala sidan.
- Antalet underrättelser²² skulle kunna vara fler om kunskapen om lagen och dess tillämplighet förbättrades på berörda myndigheter.
- Osäkerheten kring varje enskild skattning i de genomförda omfattningsstudierna om

felaktiga utbetalningar gör att det är svårt att fastställa någon statistiskt signifikant skillnad mellan denna och tidigare mätningar. Det går därför inte att dra några generella slutsatser om huruvida de felaktiga utbetalningarna har ökat eller minskat.

Efter att den gemensamma skrivelsen lämnades till regeringen i februari 2011 har arbetet inom samverkansuppdraget fortsatt inför den slutrapport som ska lämnas i februari 2012.

Kontrollutvärdering av utbetalningar från välfärdssystemen

I regleringsbrevet för 2011 fick ESV i uppdrag att förvalta och vidareutveckla den metod för kontroll av utbetalningar från välfärdssystemen som hade presenterats i rapporten Kontrollutvärderingsinstrument – slutredovisning.²³

ESV bedömde i rapporten Kontrollutvärdering inom välfärdssystemen – Årlig rapport 2011²⁴ att det arbete som myndigheterna nu bedriver inom ramen för förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll också omfattar risker och kontrollåtgärder kopplade till utbetalningar i välfärdssystemen. Vidare ansåg vi att de redovisningar som myndigheterna lämnar i sina årsredovisningar om detta arbete ger en mer underbyggd och heltäckande bild av arbetet mot felaktiga utbetalningar inom välfärdssystemen än vad bedömningarna i självutvärderingen gör. ESV föreslog därför att den särskilda uppföljningen av kontrollåtgärder i samband med utbetalningar ur välfärdssystemen endast specificeras i respektive myndighets regleringsbrev och återrapporteras via årsredovisningen samt att det treåriga regeringsuppdraget om att utvärdera den utbetalningskontroll som sker i välfärdssystemen därmed skulle avslutas.

20 Regeringsbeslut 2009-03-05, Fi 2009/2137 (delvis).

21 ESV 2011:11 Samverkansuppdrag mot felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen 2010.

22 Lag (2008:206) om underrättelse vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

23 ESV 2010:12 Kontrollutvärderingsinstrument – slutredovisning.

24 ESV 2011:20 Kontrollutvärdering inom välfärdssystemen – årlig rapport 2011.

Uppdrag om Sidas interna styrning och kontroll

Regeringen beslutade den 26 november 2009²⁵ att ge ESV i uppdrag att identifiera brister i Sidas interna styrning och kontroll. Uppdraget bestod av två delar, varav den första rapporterades till regeringen den 15 april 2010.²⁶ I den andra delen, som rapporterades 2011,²⁷ följde vi upp Sidas åtgärder för att förbättra den interna styrningen och kontrollen, och bistod även med stöd i deras arbete.

Rapporten tar upp tre områden som Sida bör fokusera på. Det första är att myndighetsledningen bör ta fram ett tydligt ramverk som visar hur ledningen ser på den interna styrningen och kontrollen. Det andra är att Sida bör förstärka uppföljningen av linjeföransvar för verksamheten. Det tredje är att de bör arbeta mer med löpande kommunikation och förankring, och ge medarbetarna större möjlighet att delta i det utvecklings- och förändringsarbete som pågår.

Uppdrag om Försäkringskassans interna styrning och kontroll

ESV har under 2011 haft i uppdrag av regeringen²⁸ att följa upp och bedöma Försäkringskassans interna styrning och kontroll av sin ekonomiska planering och uppföljning, samt deras prognosverksamhet för sitt förvaltningsanslag. ESV avrapporterade uppdraget den 15 juni²⁹ och i rapporten föreslog vi bland annat att Försäkringskassan skulle ta initiativ till att tillsammans med regeringen tydliggöra mål och en norm för vad som är en rimlig träffsäkerhet för prognoser på förvaltningsanslaget. Uppdraget var avgränsat till Försäkringskassans förvaltningsanslag, det vill säga den ekonomiska planeringen och prognosverksamheten för förvaltningsanslaget samt uppföljning och redovisning av detsamma. Vi har också bedömt beräkningsrutinerna och kvaliteten i prognoserna för förvaltningsanslaget.

25 Regeringsbeslut 2009-11-26, UF2009/810261/USTYR.

26 ESV 2010:14 Sida delrapport 1.

27 ESV 2011:16 Sidas arbete med intern styrning och kontroll, Slutrapport.

28 Regeringsbeslut 2011-02-10, S2011/1513/SF (delvis).

29 ESV 2011:24 Ekonomisk planering och uppföljning på Försäkringskassan.

ESV bedömer att Försäkringskassans interna styrning och kontroll av den interna budgeten, och deras ekonomiska uppföljning av förvaltningsanslaget under innevarande år, är god. Försäkringskassan har genomarbetade rutinbeskrivningar över hur arbetet med intern prognos och uppföljning ska genomföras. Vidare konstaterar vi att Försäkringskassan genomför kontinuerliga ekonomiska uppföljningar, och kvalitetssäkrar det ekonomiska underlaget på de olika organisatoriska nivåerna. Försäkringskassans metod för att ta fram långsiktiga prognoser bygger på ett väl bearbetat underlag och på beräkningsrutiner som vi bedömer rimliga.

Det sammanfattande omdömet från uppdragsgivarens utvärdering av uppdraget är 9,1, vilket motsvarar Utmärkt (A) enligt ESV:s bedömningsskala för kvalitet.

Ny idéskrift: Systematiserat sunt förnuft

I början av året publicerades idéskriften Systematiserat sunt förnuft,³⁰ som är ett komplement till den handledning i intern styrning och kontroll som ESV tidigare gett ut. Skriften innehåller ett antal exempel på hur en myndighet kan gå till väga i sitt arbete med intern styrning och kontroll.

ESV har tagit fram ett övergripande presentationsmaterial till idéskriften. Syftet med materialet är att det ska vara basen för egna presentationer på myndigheterna.

3.2.3 Internrevision

ESV tog under 2011 in revisionsplanerna från internrevisionsmyndigheterna. Syftet var att få en bild av inom vilka områden internrevisionsfunktionerna genomför sina granskningar, och av hur utformningen av revisionsplanerna förhåller sig till de krav som internrevisionsförordningen ställer. Resultatet kommer att beröras i den rapport som ESV lämnar till regeringen under 2012.

30 ESV 2011:2 Systematiserat sunt förnuft.

3.2.4 Effektiv statlig administration

Ledning av arbetet med e-beställningar

ESV har sedan 2009 regeringens uppdrag³¹ att leda och samordna införandet av elektroniska beställningar (e-beställningar) i staten. Arbetet ska vara klart vid utgången av 2013. ESV:s arbete har under 2011 varit inriktat på att skapa goda förutsättningar för myndigheternas praktiska arbete med införandet. Som en viktig del av arbetet har ESV under 2011 upphandlat statliga ramavtal för e-handelstjänster.³² I april gav Kammarrätten ESV rätt i upphandlingen av ramavtal för e-handelstjänster och från och med september är det möjligt för statliga myndigheter att avropa från dessa ramavtal. Fokus har legat på att informera myndigheterna om de nya ramavtalen. Under andra halvan av året fick ESV sänka ambitionsnivån i arbetet eftersom regeringen i juni beslutade³³ att minska anslaget för e-beställningar från 5 miljoner kronor till 3,5 miljoner kronor.

I arbetet med gemensamma standarder för e-handel inom offentlig sektor, Single Face To Industry (SFTI), har ESV arbetat tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Kammarkollegiet för att ge rekommendationer och stöd i standarder för e-handel.

Medverkan i det europeiska samarbetet PEPPOL

ESV deltar sedan 2009 i projektet Pan-European Public Procurement Online (PEPPOL) på uppdrag av regeringen.³⁴ Projektet pågår fram till och med april 2012. PEPPOL:s mål är att alla företag inom Europa ska kunna kommunicera elektroniskt med alla europeiska institutioner i alla delar av inköpsprocessen, i samverkan med existerande nationella lösningar som stöder e-handel. Sverige deltar i de delar som avser e-fakturor. ESV har även påbörjat förberedelsearbetet inför en eventuell förvaltning efter projektets slut.

Under 2011 var ESV först i Europa med att ta emot en e-faktura i den av PEPPOL etablerade tekniska infrastrukturen. Under våren anordnade ESV tillsammans med SFTI en europeisk konferens med fokus på strategier och resultat i PEPPOL-projektet. På konferensen deltog cirka 180 personer och i den uppföljningsenkät som gjordes var 69 procent nöjda eller mycket nöjda med konferensen som helhet.

Administrativa nyckeltal för myndigheterna

Hösten 2009 tog ESV ett eget initiativ till ett pilotprojekt i samarbete med cirka 30 myndigheter. Syftet med samarbetet var att ta fram förslag till en återkommande rapportering av gemensamma nyckeltal för stödfunktioner och lokaler. Under våren 2011 hade vi tre nätverksträffar, där ett 20-tal myndigheter deltog. På dessa träffar jämfördes och analyserades myndigheternas nyckeltal.

Stöd till Servicecenterutredningen

ESV har på regeringens uppdrag³⁵ föreslagit³⁶ en uppsättning administrativa nyckeltal och en modell för lönsamhetsbedömning som kan utgöra ett enhetligt beslutsunderlag när enskilda myndigheter ska bedöma om de ska utnyttja tjänster från ett myndighetsgemensamt servicecenter. I rapporten till regeringen beskrivs också det övriga stöd vi lämnade till Servicecenterutredningen.³⁷

3.2.5 Avgiftsfinansierade uppdrag

ESV anlitas av olika myndigheter, regeringen och Regeringskansliet för kortare och längre uppdrag. Vi generaliserar och sprider den kunskap och erfarenhet som vi får i den avgiftsfinansierade verksamheten till alla myndigheter, så att de kan utnyttja kunskapen i sitt eget utvecklingsarbete.

I tabell 5 redovisas antalet avgiftsfinansierade uppdrag inom Ekonomisk styrning och de intäkter och kostnader som uppkommit i denna avgiftsfinansierade verksamhet.

31 Regeringsbeslut 2009-06-16 och 2010-01-21, Fi2007/9783 (delvis) Fi2008/1186.

32 ESV dnr 18-595/2010 och ESV dnr 18-591/2010.

33 Regeringsbeslut 2011-06-30, N2011/4235/ITP N2011/4245/KLS (delvis).

34 Regeringsbeslut 2009-10-22, Fi2009/6916 (delvis).

35 Regeringsbeslut 2010-11-11, Fi2010/5047 (delvis).

36 ESV 2011:3 Metodstöd för enhetlig bedömning av stödverksamheten.

37 Ett myndighetsgemensamt servicecenter, SOU 2011:38.

Tabell 5 Antal avgiftsfinansierade uppdrag inom Ekonomisk styrning samt intäkter och kostnader (tkr)

Uppdragsgivare	2011	2010	2009
Regeringen	5	6	6
Regeringskansliet/Kommittéer	5	1	4
Myndigheter	4	20	27
Totalt	14	27	37
Avgiftsintäkt	6 139	10 498	6 962
Kostnad	6 036	11 117	6 405

Regeringsuppdragen som ingår i tabellen är utredningen om finansieringsmodell för SiS, uppdraget om Försäkringskassans interna styrning och kontroll, PEPPOL, Servicecenteruppdraget och Utrikesdepartementets (UD) lokalkostnader i utlandet. Under 2009 och 2010 ingick e-beställningsuppdraget från regeringen som en avgiftsfinansierad verksamhet. Denna är numera anslagsfinansierad och det är den huvudsakliga förklaringen till den stora nedgången av såväl avgiftsintäkter som kostnader i tabellen. Om e-beställningsuppdraget räknas bort har avgiftsintäkterna för uppdragsverksamheten tvärtom ökat. PEPPOL har gett högre intäkter och Servicecenteruppdraget har tillkommit, medan uppdragen inom området intern styrning och kontroll har gett lägre intäkter under 2011.

Antalet uppdrag från myndigheter har sjunkit. Anledningen till detta är att ESV har hållit nätverksträffar inom intern styrning och kontroll tidigare år, där varje myndighets deltagande har räknats som ett uppdrag.

3.3 Löpande verksamhet

Prestationsområdet Löpande verksamhet omfattar bland annat arbete med remisser, regelförvaltning, avgiftssamråd, att ta fram den instruktionsenliga rapporten om utvecklingstendenser i avgiftsbelagd verksamhet i staten samt att upphandla och förvalta statliga ramavtal och genomföra den ekonomiadministrativa värderingen.

3.3.1 Regelförvaltning

Under året har ESV gett ut nio cirkulär. Cirkulären har främst handlat om regeländringar till följd

av den nya budgetlagen och andra förordningar som har omarbetats. Detta beskrivs närmare i avsnitt 3.2.1.

ESV har också beslutat att tidigarelägga brytdagen och tidpunkterna för rapportering och avstämning av mellanhavanden med statlig motpart, för att ge myndigheterna mer tid för arbetet med årsredovisningen. Även brytdagen vid halvårsskifte tidigareläggs.

Dessutom har ESV utfärdat föreskrifter som innebär att myndigheterna ska rapportera sina balansposter efter utgången av varje kvartal. Myndigheterna ska också rapportera vissa nya statliga inrapporteringskoder (S-koder) från och med den 1 januari 2012.³⁸ Detta är information som behövs för att vi ska kunna uppfylla vårt uppdrag att ta fram finansiella rapporter för staten, som i sin tur kan förbättra Sveriges rapportering av det finansiella sparandet.

3.3.2 Remisser

Tabell 6 Remisser

	2011	2010	2009
Antal inom Ekonomisk styrning	87	78	91
Kostnad (tkr)	1 517	1 608	2 247
Kostnad per remiss (tkr)	17,4	20,6	24,7

ESV har under året besvarat 102 remisser. Av dessa besvarades 87 inom området Ekonomisk styrning till en kostnad av 1,5 miljoner kronor. Under 2010 besvarade ESV 84 remisser varav 78 inom området Ekonomisk styrning till en kostnad av 1,6 miljoner kronor. Kostnaden per remiss har fortsatt att minska mellan åren. En förklaring till detta är ESV:s tidigare översyn av den interna processen för att besvara remisser. Tydligare riktlinjer för vilka frågor som ESV ska yttra sig om har medfört att remisser kunnat besvaras med mindre resursinsats.

³⁸ ESV:s cirkulär 2011:7-9.

3.3.3 Rådgivning

I ESV:s rådgivningsverksamhet ingår insatser som aktivt stödjer våra avnämare i att utveckla ekonomistyrningen i staten. Rådgivningen sker i huvudsak per telefon och e-post, via handledningar samt genom deltagande i referensgrupper och kommittéer. Vi tillhandahåller även frågor och svar för de vanligaste redovisningsfrågorna på webbplatsen. Rådgivningen är avgiftsfri.

Rådgivning via telefon och e-post ökar något

Den rådgivning som ESV bedriver via telefon, e-post och ibland också via träffar med myndigheter och Regeringskansliet omfattade cirka 4 700 timmar, vilket är fler än jämfört med 2010. Många frågor har exempelvis ställts om anläggningstillgångar, anslagsredovisning, statsredovisning och årsredovisning och delårsrapport. Utöver dessa timmar har vi också bedrivit rådgivning inom området e-handel.

Stöd till kommittéväsendet

Förutom Regeringskansliet och myndigheter är kommittéväsendet en viktig målgrupp för ESV:s rådgivande verksamhet. Vi kan genom att delta i utredningar bidra med sakkunskap redan när förslagen arbetas fram, i stället för enbart när betänkandet remissbehandlas. Vi bedömer att det bidrar till bättre beslutsunderlag för regeringen och ett effektivare arbetssätt för ESV.

ESV har haft flera avgiftsfinansierade uppdrag till olika utredningar som framgår av avsnitt 3.2.1. Under året har ESV också varit representerat som expert i utredningen Medfinansiering av transportinfrastruktur (SOU 2011:49) och Spara i goda tider – för en stabil kommunal verksamhet (SOU 2011:59). ESV har även varit representerat som expert i utredningen om inrättandet av Havs- och vattenmyndigheten (M 2010:03). Utredningen startade under 2010.

Tre nya handledningar

Under året har ESV utkommit med tre handledningar inom redovisningsområdet, som innebär omfattande omarbetningar av tidigare utgivna handledningar. De omarbetade handledningarna handlar

om redovisning av EU-medel,³⁹ redovisning av transfereringar⁴⁰ och avräkning med statsverket.⁴¹ Handledningen om EU-medel beskriver kortfattat EU:s regelverk och EU:s allmänna budget, men betoningen ligger på olika redovisningsexempel som har att göra med redovisning av EU-medel. Handledningen om transfereringar ger råd om hur transfereringar ska hanteras i redovisningen, och är tänkt att stödja myndigheterna vid gränsdragningen mellan att redovisa en ekonomisk händelse som transferering eller som driftkostnad. Handledningen om avräkning med statsverket beskriver balansposten Avräkning med statsverket och de transaktioner som normalt bokförs mot posten.

3.3.4 Utbildning

Prestationsområdet Utbildning omfattar huvuddelen av den utbildningsverksamhet som ESV bedriver. Däremot ingår inte utbildningar inom verksamhetsområdet Informationssystemet Hermes.

Inom utbildningsverksamheten arrangerar ESV öppna utbildningar, utbildningsseminarier, programutbildningar, utbildningar inom internrevision, frukostseminarier och uppdragsutbildningar. Öppna utbildningar är ett standardutbud av kurser inom ekonomistyrning och redovisning. Utbildningsseminarier hålls i föreläsningsform. Statens controllerutbildning, som är en programutbildning, löper över 15 dagar fördelade på fem tillfällen. Inom internrevisionsområdet håller ESV utbildningar för internrevisorer i staten. Frukostseminarierna är kostnadsfria och tar upp aktuella ämnen. Uppdragsutbildningarna är skräddarsydda efter beställarens önskemål.

39 ESV 2011:18 Redovisning av EU-medel.

40 ESV 2011:23 Transfereringar, Att redovisa lämnade bidrag.

41 ESV 2011:25 Avräkning med statsverket.

Tabell 7 Antal utbildningsdagar och deltagare inom Ekonomisk styrning samt intäkter och kostnader (tkr)

	2011	2010	2009
Öppna utbildningar			
Antal utbildningsdagar	22	18	23
Antal deltagare	249	189	270
Utbildningsseminarier			
Antal seminariedagar	6	4	6
Antal deltagare	757	685	933
Frukostseminarier (antal deltagare)	192	212	180
ESV-dagen (antal deltagare)	670	739	571
Programutbildningar			
Antal utbildningsdagar	31	31	16
Antal deltagare	53	49	30
Internrevisionsutbildningar			
Antal utbildningsdagar	8	7	6
Antal deltagare	332	245	90
Uppdragsutbildningar			
Antal utbildningstillfällen	20	9	12
Avgiftsintäkt*	9 473	8 226	6 831
Kostnad	9 568	7 540	7 171

*Jämförelsevärdena för 2010 och 2009 har korrigerats eftersom anslagsintäkter tagits bort.

Antalet öppna utbildningsdagar är tillbaka på samma nivå som 2009, efter den tillfälliga nedgången under 2010, då flera utbildningar fick ställas in. Antalet uppdragsutbildningar har ökat kraftigt. Det beror dels på att fler förfrågningar har kommit in från myndigheterna och Regeringskansliet, dels på att ESV kunnat tillmötesgå behovet i större utsträckning än tidigare.

Kostnaderna för utbildningsverksamheten har ökat under året, till följd av satsningen på nyutveckling av utbildningar. Ökningen gäller framför allt kostnader för intern personal som har arbetat med kurser.

ESV har satt upp som ett internt mål att minst 80 procent av deltagarna vid ESV:s utbildningar ska kunna rekommendera kursen till andra utan tvekan.

Detta mål har i år uppnåtts för 47 procent av de öppna utbildningarna, att jämföra med föregående års 88 procent. Det beror troligen på att många kurser arrangerades för första gången under 2011.

Nytt basutbud av kurser under utveckling

Under året har ESV börjat implementera den utbildningsstrategi som beslutades år 2010. Därför har utbudet setts över och vi har infört ett basutbud, som består av grundkurs, fortsättningskurser och flera fördjupningskurser. Det gör att ESV både erbjuder fler kurser och att kurserna samlat ger ett mer komplett utbud, som kan ge kompetensutveckling till fler målgrupper i staten. Den nya Grundkurs i statlig styrning, redovisning och finansiering har getts två gånger under hösten och det genomsnittliga resultatet är att 74,5 procent av deltagarna rekommenderar kursen till andra utan tvekan. Fortsättningskurs i statlig styrning och uppföljning respektive Fortsättningskurs i statlig redovisning och finansiering har getts en gång under hösten. Där rekommenderade 77 respektive 96 procent av deltagarna kursen till andra utan tvekan.

ESV-dagen var fortsatt välbesökt

Den 20 oktober arrangerade vi ESV-dagen 2011 på Stockholmsmässan i Älvsjö. ESV-dagen är en årligt återkommande konferens som framför allt är en inspirerande mötesplats för alla som arbetar med ekonomistyrning i statsförvaltningen. Temat för årets konferens var Vässa verksamheten – förbättringsarbete i en effektivare statsförvaltning. I år deltog 806 personer, varav 670 betalande. På konferensen fanns en liten utställning, där förutom ESV även Kammarkollegiet, Riksgälden och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap medverkade. 83 procent av deltagarna var nöjda eller mycket nöjda med dagen som helhet, vilket är lägre än förra året, men ändå ett mycket gott resultat jämfört med tidigare år.

Utbildningsseminarier – några nya inslag

ESV arrangerar konferenserna Lilla redovisningsdagen och Stora redovisningsdagen varje år. Lilla redovisningsdagen genomförs under en halvdag medan Stora redovisningsdagen är en dag lång. Båda ges vid

två tillfällen. Både Stora och Lilla redovisningsdagen hade nöjda deltagare och vid tre av fyra tillfällen nådde seminarierna målet att minst 80 procent utan tvekan kunde rekommendera dagen.

I år har ESV även arrangerat två seminarier om Lean accounting. De har rönt ett stort intresse från myndigheter som vill få mer inblick i Lean. Vid det första tillfället kunde endast 33 procent av deltagarna rekommendera seminariet utan tvekan. Efter vissa justeringar i programmet steg siffran till 86 procent vid det andra tillfället.

Stort intresse för Statens controllerutbildning

Statens controllerutbildning är en programutbildning som spänner över 15 utbildningsdagar och ESV-dagen. Det ökade intresse för utbildningen som vi sett de senaste åren håller i sig även i år, då vi har genomfört utbildningen med två grupper, totalt 53 deltagare. Utbildningen fokuserar på övergripande styrning i staten, metoder för styrning, uppföljning av resultat och controllerrollen. En frivillig studieresa avslutar utbildningen.

Utbildningar, nätverk och konferens för internrevisorer

Under året höll ESV fem utbildningar vid sex kurs-tillfällen inom området internrevision. Av kurserna ingick tre i kompetensutvecklingsprogrammet för statliga internrevisorer. Tanken med de två extrakurserna är att de internrevisorer som redan har gått årets övriga kurser ska kunna hitta en lämplig vidareutbildning. Kursomdömena har generellt varit positiva. Tre utbildningar i augusti och september fick ställas in. Det berodde troligtvis på att målgruppen är begränsad och att kurserna hade hållits tidigare.

I oktober arrangerade ESV konferensen Mötesplats offentlig revision, tillsammans med Riksrevisionen, Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer (SKYREV), Branschorganisationen Far och SKL. Konferensen hade 250 deltagare och 85 procent upp-gav att de tyckte att dagen varit bra eller mycket bra.

Frukostseminarierna kan nu följas på webben

Under året har ESV arrangerat fem kostnadsfria frukostseminarier med varierade och aktuella ämnen.

Statsanställda på andra platser i landet än Stockholm har länge önskat att frukostseminarierna fanns tillgängliga även för dem. Därför har vi startat webbsändningar av seminarierna. Årets sista frukostseminarium, som handlade om hur myndigheter kan arbeta med sin årsredovisning, sågs av 73 personer via webben, medan 32 personer var på plats på ESV.

Ökad efterfrågan på uppdragsutbildningar

Efterfrågan på uppdragsutbildningar har ökat i år jämfört med föregående år. Uppdragen handlar om utbildningsinsatser på alltifrån en halvdag till tre dagar. Det är myndigheter och Regeringskansliet som beställer utbildningarna. Bland de totalt 20 uppdragsutbildningar som hållits i år, kan nämnas sex utbildningar för Riksrevisionens medarbetare. Vi har även utvecklat en halvdagsutbildning i ekonomiska konsekvensanalyser, som nu är ett stående inslag i Regeringskansliets utbildning för nya kommittéanställda.

Beställarna av uppdragsutbildningar får en utvärdering att fylla i efter utbildningen. Tyvärr är svarsfrekvensen låg; endast sex utvärderingar har kommit in. Medelvärdet för dessa utvärderingar är 8,8 på en tiogradig skala.

3.3.5 Samråd och rapport om avgifter

Enligt 7 § avgiftsförordningen (1992:191) ska myndigheterna varje år samråda med ESV om de avgifter de tar ut eller avser att ta ut. Samråden är ett instrument för styrning och kontroll av avgiftsbelagd verksamhet i staten och syftar bland annat till att uppnå enhetliga principer i avgiftsättningen.

Tabell 8 Antal avgiftssamråd, resursåtgång och genomsnittlig handläggningstid samt intäkter och kostnader (tkr)

	2011	2010	2009
Antal avslutade ärenden	130	125	127
Resursåtgång i timmar	1 117	1 231	1 184
Genomsnittlig handläggningstid i dagar	18	16	13
Avgiftsintäkt	928	918	918
Kostnad	1 122	1 164	1 025

Under året avslutades 130 samråd. Den genomsnittliga handläggningstiden, från ankomstregistrering till expediering, var 18 dagar. Det håller sig inom de fyra veckor som anges i föreskrifterna till avgiftsförordningen.

ESV:s årliga rapport om redovisning av utvecklingstendenserna för statlig avgiftsbelagd verksamhet för 2010 publicerades den 26 juni.⁴² De statliga myndigheternas avgiftsintäkter uppgick till totalt 74,9 miljarder kronor. Av dessa var 61 procent eller 45,8 miljarder kronor avgiftsintäkter från utomstatliga användare. Resterande 39 procent var inomstatliga avgifter som betalades mellan myndigheter i staten. De totala avgiftsintäkterna ökade med 3,3 miljarder kronor jämfört med föregående år. Både affärsverkens och övriga myndigheters sammantagna avgiftsintäkter har ökat sedan 2010.

De myndigheter som inte är affärsverk hade totalt 59,8 miljarder kronor i avgiftsintäkter och affärsverken cirka 15,1 miljarder.

De inomstatliga avgiftsintäkterna har fortsatt att öka. Ökningen uppgick till 1,2 miljarder mellan 2009 och 2010.

Rapporten visar också att myndigheterna disponerade 94 procent av de totala avgiftsintäkterna. I uppdragsverksamheten disponerades i det närmaste 100 procent av avgiftsintäkterna. När det gäller intäkter från de offentligrättsliga avgifterna disponerade myndigheterna 65 procent av avgiftsintäkterna. Denna andel förväntas minska under 2011 till följd av ökad bruttoredovisning av avgiftsintäkter på statens budget.

3.3.6 EA-värderingen

ESV rapporterade den 29 april⁴³ 200 myndigheters fastställda ekonomiadministrativa värden (EA-värdet) för 2010 enligt uppgift i instruktionen. EA-värdena fastställs på en skala från AA till CC, där den första positionen kallas koncernvärde och den andra myndighetsvärde. Varje position kan anta något av värdena A, B eller C. Skalan är således niogradig.

Det var 139 myndigheter som fick det högsta EA-värdet AA, vilket jämfört med föregående år är en något högre andel. Det var tre myndigheter som fick ett EA-värde som innehöll ett C. Det samlade koncernvärdet har förbättrats något över en treårsperiod medan det samlade myndighetsvärdet har försämrats något.

De ekonomiadministrativa bestämmelserna om riskanalys och skadeförebyggande åtgärder visar det lägsta värdet. Trots en fortsatt förbättring visar bestämmelserna om statlig pensionsrätt ett nästan lika lågt värde. Övriga bestämmelser som visar ett lågt värde är arkivförteckning, avgiftssamråd, särskild information i årsredovisningen och intern styrning och kontroll.

Det sammanfattande omdömet vid uppdragsgivarens utvärdering av ESV:s rapport är 9,2. Det motsvarar Utmärkt (A) på ESV:s bedömningsskala för kvalitet.

3.3.7 Internrevision

I enlighet med återrapporteringskravet i ESV:s instruktion har vi lämnat en särskild rapport⁴⁴ där vi analyserar och bedömer statusen på internrevisionen vid statliga myndigheter. ESV redovisar också vilka åtgärder vi har genomfört eller avser att genomföra för att säkerställa en statlig internrevision som utmärks av hög professionalism och kvalitet.

Den årliga rapporten bygger till stor del på de enkätsvar som internrevisionsmyndigheterna lämnar till ESV en gång per år. Vi har påbörjat ett projekt för att på plats hos internrevisionsmyndigheterna kvalitetssäkra de svar som lämnats i enkäten. Vår målsättning är att kunna kvalitetssäkra alla internrevisionsmyndigheter under en femårsperiod.

Internrevisionsenkäten består av tio frågeområden som speglar god sed utifrån internrevisionsförordningen, med föreskrifter och allmänna råd, samt ett antal statistikfrågor. Vår mätning av regel efterlevnaden visade att förändringarna jämfört med föregående år är relativt små. Utfallet inom frågeområdet intern och extern kvalitetssäkring är, liksom tidigare år, markant lägre än inom övriga

42 ESV 2011:29 Avgifter 2010 – om avgiftsbelagd verksamhet i staten.

43 ESV 2011:1 ESV:s årliga rapport om fastställda ekonomiadministrativa värden avseende 2010.

44 ESV 2011:15 ESV:s årliga rapport 2011 om den statliga internrevisionen.

frågeområden. Detta till trots är det samma område som har förbättrats mest sedan 2009.

ESV har kunnat konstatera att antalet myndigheter med ensamrevisorer har ökat från 32 i slutet av 2009 till 38 i slutet av 2010. ESV ser det som en oro-väckande trend att myndigheterna i många fall inte anställer en internrevisor på heltid utan nöjer sig med mindre än 50 procent av en normal årsarbets-tid. Vi har även kunnat se att antalet internrevisorer och den totala årsarbetstiden varierar hos myndigheter inom samma verksamhetsområde med till synes jämbördiga verksamheter. ESV:s bedömning är att det behövs en analys från myndighetsledningarna av hur stora resurser internrevisionen vid myndigheten bör ha för att kunna uppfylla kraven i internrevisionsförordningen.

Vi har även arrangerat två nätverksträffar för styrelse- och enrådgivningsmyndigheter, med sammanlagt 34 deltagare.

3.3.8 Administrativa system

En av ESV:s instruktionsenliga uppgifter är att säkerställa statsförvaltningens tillgång till ändamålsenliga administrativa system med tillhörande stöd. ESV löser denna uppgift genom upphandling och förvaltning av statliga ramavtal för system inom löne- och personaladministration (PA), ekonomiadministration (EA), integrerad verksamhetsstyrning (IVS), elektronisk handel och elektronisk fakturahantering. ESV tillhandahåller också statliga ramavtal för leverantörsberoende konsulttjänster för ekonomi- och personaladministrativt IT-stöd samt för Agressokonsulttjänster.

De allra flesta myndigheter använder de administrativa system som ESV tillhandahåller. För EA-system är andelen 92 procent och för PA-system 91 procent. Ramavtalen för e-faktura utnyttjas i valda delar av alla myndigheter.

För att följa upp att leverantörer lever upp till avtalade åtaganden samt för att skapa gynnsamma förutsättningar för vidareutveckling av befintliga system och tjänster bedriver ESV en aktiv ramavtalsförvaltning, som bland annat innebär årliga kundundersökningar och strategirådsmöten med leverantörer. Resultaten från kundundersökningarna

utnyttjas främst som underlag för leverantörernas vidareutveckling av system och tjänster.

Uppdragsavtal med Agresso AB och Logica AB

ESV har uppdragsavtal med Agresso AB avseende EA-systemet Agresso samt med Logica AB avseende EA-systemet FS. Dessa avtal kan inte längre avropas, men företagen kommer också fortsättningsvis att utföra avtalade skyldigheter i förhållande till ESV och berörda kunder så länge det finns gällande kundavtal.

Upphandling av ramavtal för ekonomisystem

För närvarande använder huvuddelen av de statliga myndigheterna EA-systemet Agresso. 56 procent av myndigheterna svarar själva för driften av systemet. Ramavtal saknas i dagsläget helt inom området.

ESV gick under 2010 ut med en ramavtalsupphandling av EA-system. Då bara ett anbud inkom beslutade ESV att avbryta upphandlingen. Därefter genomförde vi en förnyad analys av förutsättningarna för och behoven av ramavtal för EA-system. Under våren 2011 beslutade ESV att gå ut med en ny upphandling, och förfrågningsunderlaget publicerades i november. Upphandlingen förväntas pågå under stora delar av 2012. Avsikten är att ge myndigheterna tillgång till nya ramavtal med början senast första kvartalet 2013.

ESV:s avsikt med upphandlingen är att underlätta för myndigheter att anskaffa och implementera ekonomisystem, bland annat genom att erbjuda en på förhand standardkonfigurerad systemlösning med de funktioner som myndigheterna har behov av. Flera myndigheter har aktivt deltagit i arbetet med att analysera vilka behoven är.

Övriga pågående ramavtalsupphandlingar

När ESV avbröt sin upphandling av ekonomisystem avbröts även arbetet med upphandling av beslutsstödsystem och projektsystem. Vår efterföljande analys visade att det finns ett behov av ramavtal även för dessa områden. Därför beslutade ESV att gå ut även med dessa upphandlingar, och avsikten är att förfrågningsunderlagen ska publiceras under våren 2012.

3.4 Statsredovisning

Prestationsområdet Statsredovisning var tidigare en del av verksamhetsområdet Prognoser och information om statlig ekonomi. Från och med 2011 gäller i enlighet med ESV:s instruktion att det är en del av verksamhetsområdet Ekonomisk styrning. Området omfattar Uppföljning av statens budget, Underlag till årsredovisning för staten samt Finansstatistik. Dessutom finns för prestationsområdet gemensamma frågor som administration av den statliga redovisningsorganisationen och gemensamma delar av IT-system. Genom den information som tas fram inom området Statsredovisning bidrar ESV till kontroll på statens finanser och med underlag för beslut om den ekonomiska politiken. Den statliga ekonomin redovisas som utfall för statens budget, resultat- och balansräkning samt i nationalräkenskapstermer.

3.4.1 Uppföljning av statens budget

Inom området Uppföljning av statens budget följer ESV upp och redovisar månadsvis utfallet på statens budget och ålderspensionssystemet, som stöd för regeringens kontroll av budgeten och utgiftstaket. Varje år tar ESV fram Utfallet för statens budget, som efter beredning i Regeringskansliet är en del i regeringens årsredovisning för staten som lämnas till riksdagen. ESV tar även fram tidsserier över statens budget med mera⁴⁵ som officiell statistik. Det omfattar, förutom budgetutfallet som sådant, bland annat den realekonomiska fördelningen av budgetutfallet i olika skärningar och uppgifter ur resultat- och balansräkning.

ESV har redovisat Utfallet för statens budget för 2010 enligt plan.⁴⁶ Vi har i år fördjupat analysen av posten Riksgäldskontorets nettoutlåning och av utfallet för utgiftsområdet Statsskuldräntor med mera. Vi har även utvecklat dokumentationen av de processer som ligger till grund för arbetet med utfallet. Under året har ESV därefter, i samarbete med Finansdepartementet, arbetat med frågorna om så kallade budgetvärden, i enlighet med vårt uppdrag i regleringsbrevet för 2011 om att stödja Regeringskansliet med avstämningar i Hermes. Arbetet syftar

till att säkerställa en korrekt redovisning av tillgängliga medel och överföringsbelopp på budgetens anslag. Som följd av den nya budgetlagen och andra utvecklingsönskemål från Finansdepartementet har ESV under året deltagit i utvecklingsarbete inför redovisningen av utfallet för statens budget i 2011 års årsredovisning för staten. Vi har bland annat utvecklat den utgiftsområdesindelade informationen om utlåning, övriga krediter, bemyndiganden och garantier.

ESV följer varje månad upp och analyserar den föregående månadens utfall på statens budget. Utfallsanalysen lämnas till regeringen och därefter publiceras utfallet på ESV:s webbplats. Arbetet bedrivs löpande i nära samverkan med ESV:s prognosverksamhet och utfallet analyseras i första hand i förhållande till den senaste prognosen. Vi har under året utvecklat analysen av posten Kassamässig korrigering, vilket inte minst är väsentligt efter reformen med kostnadsmässig anslagsavräkning och inför motsvarande förändringar på budgetens inkomstsida som kommer att genomföras 2012.

Under 2010 avrapporterade⁴⁷ ESV ett uppdrag att ta in skatteintäkter i Hermes, men vissa detaljfrågor återstod att reda ut. Vi har under året arbetat med att ta fram metoder för en exakt beräkning av slutliga periodiserade skatteintäkter för ett visst inkomstår. Vi bedömer därför att vi i juni 2012 ska kunna tillhandahålla ett slutligt utfall i systemet Hermes för inkomståret 2010, som överensstämmer med motsvarande utfall i nationalräkenskaperna.

ESV har redovisat budgetens utfall realekonomiskt och levererat årliga datafiler som underlag för ekonomisk analys och pris- och löneomräkning av anslag i Regeringskansliet, enligt vårt uppdrag i regleringsbrevet. Vi har även underhållit strukturer och beslutat om inkomstitlar för löpande redovisning av skatter⁴⁸ samt levererat utfall i aktuell anslagsstruktur⁴⁹ i enlighet med vårt uppdrag i regleringsbrevet.

47 ESV dnr 49-697/2010.

48 ESV dnr 40-193/2011.

49 ESV dnr 49-313/2011.

45 ESV 2011:21 Tidsserier, statens budget m. m. 2010.

46 ESV 2011:13 Utfallet på statens budget 2010.

3.4.2 Underlag till årsredovisning för staten

ESV redovisar underlag till årsredovisning för staten till regeringen. Underlaget bildar efter beredning i Regeringskansliet kapitlet Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys i regeringens årsredovisning för staten, men även hela eller delar av flera andra kapitel.

Underlaget till årsredovisningen för staten lämnades till regeringen enligt plan⁵⁰. ESV upprätthöll nivån på kontroller och kvalitetssäkring. Underlagen från myndigheterna höll, såsom de har gjort under ett antal år, god kvalitet. Bland annat var antalet motpartsdimensioner fortsatt lågt. Vi har gått igenom processer och uppdaterat kvalitetssäkringsrutiner för att säkerställa hög kvalitet.

Riksrevisionen granskar årsredovisningen för staten, inklusive utfallet för statens budget, som lämnas av regeringen till riksdagen. Rent praktiskt genomförs en stor del av granskningen hos ESV.

Redan under granskningen framgick att revisionen mer än tidigare betonade helhetsbilden i årsredovisningen för staten och frågan om huruvida årsredovisningen ger en rättvisande bild. Bland annat tog Riksrevisionen upp frågor om hur åtaganden och risker som inte finns med i balansräkningen hos en myndighet, kan fångas i årsredovisningen för staten. I sin revisionsberättelse över regeringens årsredovisning konstaterade Riksrevisionen att årsredovisningen i allt väsentligt var upprättad i enlighet med lagen om statsbudgeten och det särskilda regeringsbeslut om normering av avgränsning och uppställningsformer som finns. Däremot avstod Riksrevisionen från att uttala sig om huruvida redovisningen gav en rättvisande bild. Detta berodde bland annat på att de redovisningsnormer och principer som tillämpades inte följde ett enhetligt fastställt regelverk upprättat för att uppnå en rättvisande bild. Regeringen intygade inte heller i årsredovisningen att redovisningen gav en rättvisande bild. Mot denna bakgrund, och kopplat till de internationella revisionsstandarder som Riksrevisionen numera antagit, avstod de från att bedöma om bilden var rättvisande.

Efter det att revisionsberättelsen lämnats har
50 ESV 2011:12 Underlag till årsredovisning för staten 2010.

ESV under året deltagit i diskussioner med Finansdepartementet och Riksrevisionen om hur årsredovisningen för staten kan utvecklas. Ett konkret resultat av dessa diskussioner är det regeringsuppdrag som ESV fick i september 2011.⁵¹ Uppdraget går ut på att ESV ska kartlägga hur tillämpade principer överensstämmer med internationella redovisningsstandarder, göra jämförelser med hur några andra OECD-länder tillämpar dessa standarder eller andra principer samt även göra viss jämförelse med nationalräkenskapernas principer. På grundval av denna utredning ska ESV sedan lämna förslag till eventuella förändringar och kompletteringar av regler och principer för redovisningen i staten. Arbetet påbörjades under hösten 2011 (se avsnitt 3.2.1) och ska avrapporteras i december 2012.

Under året har ESV även deltagit i utvecklingsarbete tillsammans med Finansdepartementet om förändringar i årsredovisningen för staten som följd av den nya budgetlagen (2011:203). Årsredovisningen kommer i högre grad att begränsas till den information som anges i lagen. Annan information ska tas bort eller läggas i bilagor. Det kräver en översyn av innehållet i olika avsnitt och omdisponeringar av material.

3.4.3 Finansstatistik

ESV tar fram underlag till statens finansiella sparande i nationalräkenskaperna, som levereras till SCB varje kvartal. ESV fördelar utgifterna på statens budget realkonomiskt, uppgifter som främst Finansdepartementet och Konjunkturinstitutet använder i sina analyser. ESV tar även fram uppgifter till EDP, Excessive Deficit Procedure, för den statliga sektorn. Det innebär att vi analyserar skillnaden mellan budgetsaldot och det finansiella sparandet i nationalräkenskaperna, men också att vi lämnar specifikationer och tilläggsinformation på många punkter. Dessa uppgifter går till Eurostat via SCB. ESV har lämnat underlag till statens finansiella sparande till SCB kvartalsvis,⁵² snabbstatistik efter det första halvåret samt ett reviderat utfall för 2010 enligt den leveransplan som varit överenskommen.

51 Regeringsbeslut 2011-09-29, Fi2011/4023.

52 ESV dnr 49-524/2011.

SCB har kunnat använda materialet på avsett sätt. Vi har även fördelat statens budget realekonomiskt och fördelningen har analyserats i utfallet för statens budget. Kompletterande datafiler har tagits fram för användarna (se avsnitt 3.4.1).

Det sammanfattande omdömet vid uppdragsgivarens utvärdering är 8,6. Det motsvarar Utmärkt (A) på ESV:s bedömningsskala för kvalitet.

ESV har även genomfört de två rapporteringsomgångarna i EDP, den 31 mars och 30 september, samt besvarat frågor från Eurostat i samband med detta.

Utvecklingsarbetet inom finansstatistikområdet har varit omfattande. Sedan Eurostat lämnade viss kritik mot Sveriges redovisning enligt EDP, fick ESV och SCB i slutet av 2010 tillsammans i uppdrag av regeringen⁵³ att utveckla underlag för finansräkenskaper för staten via ESV. Syftet med detta är att de olika redovisningarna ska hänga ihop på ett mer fullständigt sätt, vilket ska höja kvaliteten i nationalräkenskaperna, men även säkerställa att Sverige på ett bättre sätt kan ta fram de uppgifter som krävs inom EDP. Hittills har ESV tagit fram underlag för de reala räkenskaperna för den statliga sektorn i nationalräkenskaperna, grundat på de statliga myndigheternas inrapporterade ekonomiska utfall, medan SCB har tagit fram de finansiella räkenskaperna med andra källor. Vi ska i fortsättningen ta fram underlag även för finansräkenskaperna, först i en försöksverksamhet under 2012 och därefter fullständigt från och med 2013. Ett nära samarbete med SCB inleddes därför redan vid årsskiftet 2010–2011. Inledningsvis genomfördes informations- och utbildningsinsatser på båda myndigheterna. Därefter gjordes en kartläggning av informationsbehov och en utredning om arbetsmetoder. I slutet av maj lämnade ESV en lägesrapport⁵⁴ till regeringen om det arbete som bedrivits. Under hösten har vi sedan beslutat om ett antal förändringar av S-koderna samt andra förändringar av regler⁵⁵ för att bättre säkerställa informationsbehovet för finansräkenskaperna.

53 Regeringsbeslut 2010-12-16, Fi2010/5690.

54 ESV 2011:26 Utveckling av finansräkenskaper vid ESV – Rapport till regeringen om utvecklingsarbetet rörande EDP-rapportering.

55 ESV Cirkulär 2011:8 och 2011:9.

Successivt under året har utvecklingsarbete även genomförts med Riksgälden och Kammarkollegiet, som är särskilt viktiga uppgiftslämnare för finansräkenskaperna. Under hösten har ESV börjat utveckla ett IT-stöd för finansräkenskaperna. Avsikten är att en första version av den nya systemapplikationen ska tas i drift i mars 2012, så att den kan användas för ESV:s försöksverksamhet med finansräkenskaper avseende första kvartalet 2012.

Utöver arbetet med finansräkenskaper har ESV även deltagit i det fortsatta utvecklingsarbetet med EDP som sådant. Vi har deltagit i den särskilda styrgrupp som bildats med representanter för SCB, ESV, Riksgälden, Kammarkollegiet, Finansinspektionen och Finansdepartementet för att säkerställa att EDP-arbetet utvecklas i enlighet med de behov som finns och med de krav som ställs från Eurostat. Vi har fortsatt utredningsarbetet och åtgärdat flera av de åtgärds punkter från Eurostats tidigare besök (dialogue visits) som ligger inom vårt ansvarsområde. I mitten av december 2011 deltog vi tillsammans med SCB och övriga berörda vid ett nytt sådant besök från Eurostat. Där konstaterades att många förbättringar gjorts och att arbete pågår på olika punkter, men Eurostat kom även med många nya åtgärds punkter, som vi kommer att arbeta med under de kommande åren.

3.4.4 Inkomstliggaren

Inkomstliggaren är en dokumentation över de bestämmelser som gäller för varje inkomsttitel. En uppdaterad utgåva publicerades på ESV:s webbplats i februari.⁵⁶

3.5 Statlig lokalförsörjning

Inom prestationsområdet lokalförsörjning stödjer ESV regering och myndigheter genom analyser av lokalanvändning och lokalkostnader i staten.

ESV lämnade i januari⁵⁷ underlag för prisomräkning av lokalkostnadsandelen i anslagsbaserna för budgetåret 2012. Beräkningarna baseras på ESV:s databas med information om statliga myndigheters hyresavtal. Under 2011 uppdaterades databasen med

56 ESV 2011:8 Inkomstliggaren 2011.

57 ESV dnr 44-87/2011.

992 nya hyresavtal. ESV lämnar också varje år ett särskilt underlag för prisomräkning, benämnt befästningsindex, till Försvarsdepartementet.⁵⁸

För att myndigheterna ska kunna skriva hyresavtal med en löptid på mer än sex år (tio år inom universitet och högskoleväsendet) krävs regeringens godkännande av hyrestiden och att myndigheterna dessförinnan inhämtat ESV:s yttrande. Under året lämnade ESV 24 yttranden över sammanlagt 55 hyresavtal vilket kan jämföras med 26 yttranden under 2010. I flertalet fall har yttrandena lämnats inom två veckor.

ESV:s webbplats ger information som ska underlätta för myndigheterna att anskaffa ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Där finns bland annat beskrivningar av lokalplanering och hyresjuridik samt uppgifter om olika myndigheters hyresavtal. På webbplatsen finns också en sammanställning av hur lokallhyror och areor har utvecklats för olika myndighetsgrupper sedan mitten av 1990-talet. Sammanställningen uppdaterades senast hösten 2009. Den gör det möjligt för den enskilda myndigheten att jämföra utvecklingen av de egna lokalerna med utvecklingen för den grupp man tillhör. Detta kan ge en indikation på hur väl lokalförsörjningsfrågorna har hanterats.

ESV har också ett ansvar för förvaltning och avveckling av lokaler om regeringen beslutar om detta. För närvarande omfattar förvaltningen endast ett avtal mellan staten och Västerbottens läns landsting och avser lokaler som disponeras av Umeå universitet. De inkomster som följer av avtalet redovisas över inkomsttiteln 2811 Övriga inkomster av statens verksamhet.

I januari fick ESV i uppdrag av regeringen⁵⁹ att granska och jämföra priskompensationen för UD:s lokalkostnader i utlandet med marknadsutvecklingen i respektive land. Vi skulle även granska och lämna förslag till förbättringar av Regeringskansliets finansiella styrning av utlandsmyndigheternas lokalförsörjning. ESV:s slutsats var att den kompensation som erhållits för UD:s lokalkostnader i utlandet under perioden 2006–2010 något översteg

marknadsutvecklingen. Vi konstaterade också att den nuvarande metoden för att beräkna priskompensationen för UD:s lokalkostnader i utlandet är ytterst tveksam, då den baseras på samma omräkningstal som Regeringskansliets lokaler i Sverige, vilka i sin tur i huvudsak baseras på prisutvecklingen i centrala Stockholm. Vi föreslog i stället två metoder, för olika grupper av lokaler, för att beräkna priskompensationen för UD:s lokalkostnader i utlandet.⁶⁰

Inom området statlig lokalförsörjning har två remisser besvarats, dels Staten som fastighetsägare och hyresgäst (SOU 2011:31), dels En effektivare förvaltning av statens fastigheter (SOU 2010:92).

3.6 Resultatbedömning

Inom verksamhetsområdet redovisas bedömningen av resultatet i tre delar: Ekonomisk styrning, Administrativa system och Statsredovisning. För Lokalförsörjning har det varit svårt att få någon extern bedömning av kvaliteten och därför har ESV inte gjort någon resultatbedömning av detta område.

3.6.1 Ekonomisk styrning

Bedömningen av resultatet inom Ekonomisk styrning görs utifrån följande indikatorer:

- En kundundersökning om ESV:s rådgivande och stödjande verksamhet.
- Uppföljningsblanketter från uppdragsgivare och kunder för specifika uppdrag och produkter.

För området Ekonomisk styrning är resultatbedömningen Bra (B).

58 ESV dnr 44-90/2011.

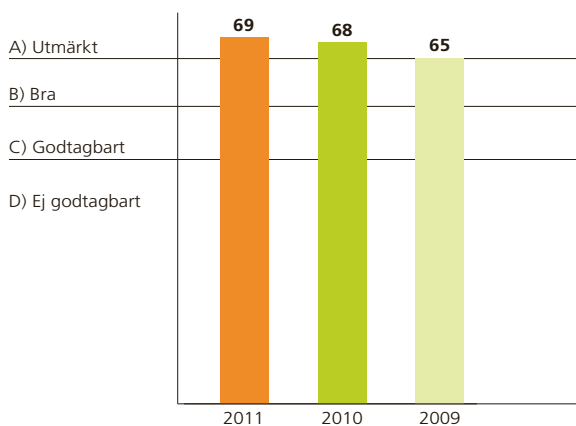
59 Regeringsbeslut 2011-01-13, Fi 2011/310 (delvis).

60 ESV 2011:27 Granskning av Utrikesdepartementets lokalkostnader i utlandet.

Höga värden i kundundersökning

I kundundersökningen, som främst gäller ESV:s rådgivande och stödjande verksamhet inom området Ekonomisk styrning, ger departement och myndigheter det samlade kundbetyget 69 på en hundrigradig skala för kundnöjdhet/NKI, vilket enligt ESV:s bedömningsskala för kvalitet motsvarar Utmärkt (A). Betyget är något högre än föregående år, både från myndigheter och från departement.

Figur 3 NKI-värde Ekonomisk styrning

I tabellen nedan visas mottagarnas medelbetyg på de områden som ingick i kundundersökningen. Resultatet av undersökningen har delats upp på Regeringskansliet och övriga myndigheter.

Alla områden ges fortsatt höga betyg. Bemötande är det område som får högst betyg, främst avseende personliga möten med ESV. För rådgivningen ges liksom tidigare år höga betyg till personalens kompetens och hur snabbt svar ges. Både myndigheter

och departement anser att ESV:s handledningar är pedagogiskt upplagda och tar upp relevanta frågor. Betygen för utbildning är dock något lägre än för övriga områden. Utbildning är också det område som de svarande anser är mest angeläget att förbättra. Vi har under året arbetat om vårt kursutbud. Detta presenterades under hösten, vilket innebär att resultatet i kundundersökningen avser både det gamla och nya kursutbudet.

Sammanfattningsvis är kvaliteten enligt ESV:s bedömningsskala Utmärkt (A) för rådgivning och bemötande. För områdena handledning och utbildning är bedömningen Bra (B).

Bedömning av specifika uppdrag

Eftersom så få uppföljningsenkäter har besvarats väljer vi att inte göra en samlad bedömning av resultatet. Resultatet för de enkäter som besvarats är: Finansieringsmodell för SiS, Bra (B), Uppdrag från Försvarsstrukturkommittén, Utmärkt (A), Försäkringskassans interna styrning och kontroll, Utmärkt (A).

3.6.2 Administrativa system

Uppgiften att säkerställa statsförvaltningens tillgång till ändamålsenliga administrativa system med tillhörande stöd bedöms utifrån följande indikatorer:

- Kundundersökningar.
- I vilken utsträckning myndigheterna kan rekommendera sina av ESV tillhandahållna system till andra myndigheter.

Dessutom görs en bedömning av hur ESV:s prestationer bidragit till uppgiftens genomförande.

Tabell 9 Mottagarnas bedömning av Ekonomisk styrning (medelbetyg i kundundersökningen)

	Myndigheter			Regeringskansliet		
	2011	2010	2009	2011	2010	2009
Rådgivning	7,9	7,8	7,4	8,0	8,0	7,6
Handledning	7,5	7,4	7,3	7,5	7,4	6,9
Utbildning	7,1	7,1	6,8	6,6	6,9	6,6
Bemötande	8,3	8,0	8,0	8,6	8,1	8,2

Kommentar: Undersökningen har genomförts med i princip samma frågor men urvalet är förändrat mellan åren. För Regeringskansliet är bortfallet högre. Jämförelser bör därför göras med viss försiktighet.

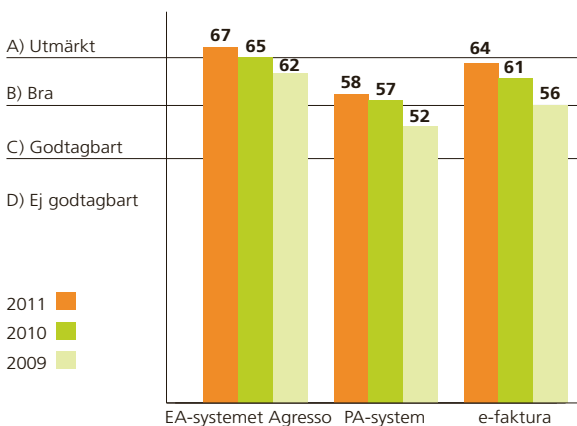
För området Administrativa system är resultatbedömningen Bra (B).

Kundundersökningarna för EA- och PA-system samt för e-faktura har fått något högre NKI-värden än föregående år. Andelen myndigheter som använder de tillhandahållna systemen är fortsatt mycket hög, samtidigt som de flesta myndigheterna svarat Ja på frågan om de kan rekommendera sina system till andra myndigheter. Däremot saknas avropsbara ramavtal inom flera områden.

Kundundersökningar av upphandlade system

De NKI-värden som blev resultatet av kundundersökningarna för EA- respektive PA-system samt för e-faktura redovisas i figur 4.

Figur 4 Resultatet av kundenkäter avseende EA- och PA-system samt E-faktura (NKI-värden)

NKI-värdet för EA-systemet Agresso blev i år 67, vilket är en viss förbättring jämfört med föregående år. NKI-värdet motsvarar Utmärkt (A) på ESV:s bedömningsskala för kvalitet.

Även det sammantagna NKI-värdet för PA-system förbättrades något. I år uppnåddes värdet 58, vilket motsvarar Bra (B) på ESV:s bedömningsskala för kvalitet. PA-systemet Palasso uppnådde NKI-värdet 60. För Agressos PA-system blev NKI-värdet 60.

NKI-värdet för e-faktura blev 64, vilket är en viss förbättring jämfört med fjolårets mätning. Det motsvarar Bra (B) på ESV:s bedömningsskala för kvalitet.

De flesta användare kan rekommendera sina system till andra myndigheter

På frågan om i vilken utsträckning användarna kan rekommendera sitt system till andra myndigheter svarade 75 procent Ja, medan 3 procent svarade Nej för Agressos ekonomisystem. Detta är en marginell förändring jämfört med föregående år, då 76 procent svarade Ja och 4 procent svarade Nej.

Inom PA-systemområdet var användarna av PA-systemet Palasso mest positiva. Här angav hela 81 procent att de kan rekommendera sitt system, medan 5 procent svarade Nej. För Agresso PA var motsvarande värden 47 procent respektive 31 procent. Sammantaget ligger värdena på en något lägre nivå än i fjolårets mätning.

För e-faktura svarade 69 procent Ja och 7 procent Nej, vilket innebär att värdena för Ja och Nej ligger på samma nivå som i fjol.

För att bedömningen ska bli Utmärkt (A) ska minst 80 procent kunna rekommendera systemet, vilket endast uppnås för PA-systemet Palasso. Sammantaget indikerar därför värdena på denna fråga en kvalitet som bedöms som Bra (B).

3.6.3 Statsredovisning

Bedömningen av resultatet görs utifrån uppföljningsblanketter från uppdragsgivare och kunder för specifika uppdrag och produkter.

Vi har levererat underlag till statens finansiella sparande i enlighet med instruktionen och i övrigt samverkat med SCB i arbetet. Vår resultatbedömning utifrån SCB:s återkoppling i uppföljningsblanketten och annan återkoppling är Utmärkt (A).

Uppdraget att redovisa utvecklingsinsatser rörande finansräkenskaper senast den 1 juni har genomförts. Finansdepartementet har bedömt att redovisningen besvarar uppdragets frågeställningar, motsvarar uppställda förväntningar och kan användas som beslutsunderlag. Vår resultatbedömning är därför i den delen Bra (B).

3.7 Ekonomisk översikt

Tabell 10 Intäkter inom Ekonomisk styrning (tkr)

Intäkter	2011	2010	2009
Anslag	51 114	50 805	49 229
Avgifter och andra intäkter än anslag	30 220	39 976	35 142
Summa	81 334	90 781	84 371
Avgiftsandel	37 %	44 %	42 %
Varav administrativa system			
Anslag	–	–	–
Avgifter och andra intäkter än anslag	11 480	12 676	12 811
Summa	11 480	12 676	12 811
Varav Statsredovisning			
Anslag	15 822	16 060	14 002
Avgifter och andra intäkter än anslag	394	98	179
Summa	16 216	16 158	14 181
Varav lokalförsörjning			
Anslag	2 253	2 214	2 461
Avgifter och andra intäkter än anslag	417	7	11
Summa	2 670	2 221	2 471

Kommentar: Jämförelsevärdena för 2010 och 2009 har ändrats då Tjänsteexport från och med 2011 inte tillhör Ekonomisk styrning och Statsredovisning och Lokalförsörjning har tillkommit.

Intäkter av anslag inom verksamhetsområdet Ekonomisk styrning har varit i stort sett konstanta de senaste åren, medan avgiftsintäkterna har minskat kraftigt sedan 2010. Det beror till stor del på att e-beställningsuppdraget numera finansieras med anslag i stället för avgifter och på att ESV tidigare hade ett ansvar för den avgiftsfinansierade Statliga inköpsamordningen, som numera ryms inom Kammarkollegiets verksamhet. Avgiftsintäkterna för e-beställningar och inköpsamordningen uppgick 2010 till drygt 11 miljoner kronor.

Avgiftsintäkterna inom utbildningsverksamheten har ökat med drygt 1,2 miljoner kronor. Likaså har intäkterna inom uppdragsverksamheten ökat, om e-beställningsuppdraget räknas bort. Intäkterna från PEPPOL har ökat och Servicecenteruppdraget har tillkommit. Däremot har intäkterna för uppdrag inom området intern styrning och kontroll minskat under 2011.

Lokalförsörjningsområdet är i grunden anslagsfinansierat och intäkterna är i stort sett konstanta. Att avgiftsintäkterna ökat under 2011 beror på uppdraget om UD:s lokalkostnader i utlandet.

Tabell 11 Prestationer och kostnader inom Ekonomisk styrning (tkr)

Prestationer	2011	2010	2009
Utveckling och uppdrag			
Utvecklingsinsatser	15 809	17 513	16 242
Konsultstöd:	9 535	11 117	6 405
varav myndigheter	260	829	586
varav regeringen/ Regeringskansliet	9 275	10 288	5 819
Summa utveckling och uppdrag	25 344	28 630	22 647
Löpande verksamhet			
Regelförvaltning	575	991	765
Remisser	1 517	1 608	2 247
Rådgivning:	6 801	6 450	6 982
varav myndigheter	5 865	5 297	5 347
varav regeringen/ Regeringskansliet	936	1 153	1 635
Utbildning	9 568	7 540	7 171
Avgiftssamråd	1 122	1 164	1 025
Administrativa system	17 196	11 214	12 096
Övrig löpande verksamhet	5 366	5 293	6 180
Summa löpande verksamhet	42 145	34 260	36 466
Statsredovisning			
Statsbudgetuppföljning	4 742	5 487	3 921
Underlag till årsredovisning för staten	2 548	3 086	2 393
Finansstatistik	5 482	4 755	3 854
Utveckling av internt IT-stöd	1 897	2 156	2 639
Rådgivning RK	–	–	33
Rådgivning myndigheter	–	–	108
Övrig statsredovisning	1 638	683	1 173
Summa Statsredovisning	16 307	16 167	14 121
Statlig lokalförsörjning	2 571	2 220	2 470
Statlig inköpsamordning	–	6 278	5 526
Totalt	86 367	87 555	81 230

Kommentar: Jämförelsevärdena för 2010 och 2009 har ändrats då Tjänsteexport från och med 2011 inte tillhör Ekonomisk styrning och Statsredovisning och Lokalförsörjning har tillkommit.

Kostnaderna för utveckling och uppdrag har minskat sedan 2010 men är ändå högre än under 2009. En förklaring är bland annat att ESV har fått minskade resurser för uppdraget om e-beställningar.⁶¹ En annan förklaring är att ESV under 2010 hade ett större utvecklingsarbete när det gäller nyckeltal som fortsatte under 2011, men med färre resursinsatser.

Kostnaderna för den löpande verksamheten har ökat markant. Det beror främst på ökade kostnader inom Administrativa system och utbildningar. Ökningen inom Administrativa system beror huvudsakligen på att aktiviteter som var planerade att genomföras 2010 har skjutits framåt i tiden. Främst avser detta upphandlingen av EA-system som var tvungen att göras om under 2011. Vidare har de överklaganden som gjorts avseende upphandlingen av e-handelstjänst medfört att aktiviteter som var planlagda att genomföras 2010 i stället fick genomföras under 2011. Upphandlingarna av beslutsstödsystem och projektsystem har också bidragit till ökade kostnader. När det gäller utbildning är kostnadsökningen förväntad, eftersom ESV implementerat en ny utbildningsstrategi med ett förändrat kursutbud under 2011.

Prestationsområdet Statsbudgetuppföljning ökade under 2010 på grund av regeringsuppdraget om utveckling av system och rutiner för redovisning av skatteintäkter i Hermes, utlåning till Finansdepartementet i något ökad omfattning och även som följd av att något fler personer deltog i den löpande produktionen. Under 2011 har det fortsatta utvecklingsarbetet inom skatteområdet bedrivits i mer begränsad omfattning. Antalet årsarbetskrafter inom området har minskat till följd av personalomsättning och att resurser medvetet har överförts till området Finansstatistik. Kostnaderna har därför minskat, men är fortfarande högre än 2009.

Inom området Underlag till årsredovisning för staten är den löpande verksamheten stabil över treårsperioden, medan ökningen för 2010 avsåg upphandling av nytt avtal för konsolideringssystem som används i arbetet. För 2011 återgick resursåtgången till ungefär 2009 års nivå.

Kostnaderna inom området Finansstatistik har ökat kraftigt. Ökningen avser utvecklingsarbete för att ta fram finansräkenskaper för staten enligt regeringens uppdrag som lämnades i slutet av 2010. Resurser har dels överförts från området Statsbudgetuppföljning, dels i viss mån tagits från den löpande produktionen inom området.

IT-utvecklingskostnaderna avser främst avskrivningar på interna IT-system för statsredovisningen. De har varit lägre än tidigare, eftersom det har gått ett par år sedan någon större IT-applikation utvecklades för statsredovisningsområdet. Under hösten har dock detta åter skjutit fart, då arbetet med system för finansräkenskaper påbörjats. Där förväntas därför högre kostnader under de närmast kommande åren.

Rådgivningsverksamheten inom statsredovisningsområdet särredovisas inte från och med 2010 utan är samordnad med övrig rådgivning inom området redovisning.

För Övrig statsredovisning har kostnaderna ökat. De angivna kostnaderna avser främst förvaltning av interna IT-system, där förvaltningen till stor del var gemensam med prognosverksamheten fram till och med 2010. Med den verksamhetsindelning som gjorts i regleringsbrevet för 2011 har en uppdelning behövt göras, som grundas på en schablonmässig fördelning. Uppgifterna är därför inte helt jämförbara mellan åren utan bör vid jämförelse över tid läsas tillsammans med prognosverksamhetens kostnader.

⁶¹ Uppdraget är från och med 2011 anslagsfinansierat, men ingår under posten konsultstöd i tabell 11 eftersom uppdraget tidigare var avgiftsfinansierat.

4 Verksamhetsområde Prognoser

Uppgifter för verksamhetsområde Prognoser enligt instruktion och regleringsbrev

ESV ska särskilt göra prognoser och analyser av den statsfinansiella utvecklingen.

ESV ska göra tillförlitliga analyser och prognoser för statens utgifter respektive inkomster och intäkter. Prognoserna ska redovisas i enlighet med statsbudgetens struktur och med beaktande av rådande makroekonomiska utsikter.

För hushållens och företagens inkomstskatter samt mervärdesskatt ska prognoserna för de bakomliggande skattebaserna redovisas och kommenteras.

Prognoserna ska ha hög precision och beakta förslag i propositioner och aviseringar i den ekonomiska vårpropositionen och i budgetpropositionen.

ESV ska ytterligare förbättra sin bevakning och analys av utvecklingen av statens finanser. Risker för budgetavvikelse avseende såväl utgifter som intäkter ska identifieras i ett tidigt skede. De bakomliggande analyserna ska vara tolkningsbara och dokumenteras tydligt.

ESV ska löpande följa upp de budgetpolitiska målen – utgiftstaket för de statliga utgifterna, balanskravet för kommunsektorn och överskottsmålet för den offentliga sektorn.

Metoder och modeller ska underhållas och utvecklas så att prognosernas kvalitet förbättras kontinuerligt.

ESV ska redovisa vilka utvecklingsinsatser av metoder och modeller som gjorts.

Prognoser avseende statsbudgetens utgifter ska även redovisas realekonomiskt fördelade.

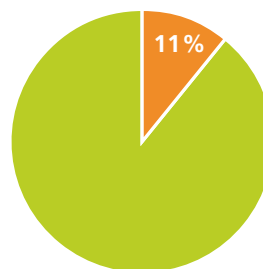
4.1 Verksamhetsöversikt

Inom verksamhetsområdet Prognoser bidrar ESV med underlag för beslut och diskussion om den ekonomiska politiken. ESV gör prognoser och analyser av svensk ekonomi med särskilt fokus på den statsfinansiella utvecklingen. Prognoserna används av regeringen och riksdagen i budgetarbetet och för uppföljning av statens budget. ESV:s prognoser ska

i god tid varna för större avvikelser från budgeten, inte minst när det gäller utgiftstaket.

Området för ESV:s prognoser har breddats successivt under flera år. Från att ha omfattat enbart statsbudgetens utgifter och inkomster samt utgifterna inom ålderspensionssystemet gör ESV sedan några år tillbaka även prognoser för den makroekonomiska utvecklingen samt beräkningar av det finansiella sparandet i offentliga sektorns alla delsektorer. Detta gör det möjligt att utvärdera hur samtliga tre budgetpolitiska mål har uppfyllts, något som också redovisas i prognospublikationerna.

Figur 5 Kostnader för Prognoser i relation till de totala kostnaderna för ESV 2011

4.2 Prognosverksamheten under året

En fullständig kort- och medelfristig prognos publicerades i rapportform vid fyra tillfällen⁶² under 2011. Däremellan har ESV vid några tillfällen under året presenterat en bedömning av hur prognosen för innevarande år, och i vissa fall nästkommande, påverkas av ny information som tillkommit sedan det senaste prognostillfället. Sådana prognosindikationer har lämnats i samband med att vi publicerat månadsutfall för statens budget på ESV:s hemsida.

ESV har levererat skatteprognoser till Konjunkturinstitutet vid fyra tillfällen och vid lika många tillfällen har skatteprognoser tagits fram till Underlag till statens finansiella sparande, som levereras till SCB. Dessutom har vi gjort skatteprognoser som ingår som utfallsinformation i Underlaget till årsredovisning för staten.

⁶² ESV 2011:5, 2011:30, 2011:33, 2011:36 Prognos – Statens budget och de offentliga finanserna.

4.2.1 Särskilda insatser för att fördjupa analysen

Flera större utvecklingsinsatser för att fördjupa analysen och stärka kvaliteten i prognoserna har genomförts under året. Några av utvecklingsinsatserna bedöms som helt avklarade medan andra behöver fortsätta vidareutvecklas även kommande år.

Nytt system för sammanställning av skatter

Strukturen på statsbudgetens inkomstsida ställer stora krav på transparens och korrekthet i periodiseringsnycklar, då inkomstsidan på statens budget redovisas i periodiserade termer på postnivå men kassamässigt på slutraden. För att säkerställa konsistensen har vi under 2011 tagit fram ett nytt system för sammanställning av skatterna.

Analys av finanspolitikens inriktning i frånvaro av aktiva beslut

Efter en förfrågan från Finanspolitiska rådet gjorde ESV under våren 2011 beräkningar och analyser av hur gällande regelverk för indexering av statsutgifter och inkomster bidrar till att påverka utvecklingen av statsfinanserna. Det är ett framträdande drag i prognoserna från ESV och Finansdepartementet att det finansiella sparandet i kalkylen ökar mot slutet av kalkylperioden. Detta fenomen kvarstår även då sparandet justerats för konjunkturella effekter. Det ökade sparandet uppstår inte till följd av antaganden om tillkommande aktiv finanspolitik, utan på grund av att inkomsterna stiger i takt med den nominella bruttonationalprodukten medan utgifterna växer långsammare. I en promemoria som tillsändes Finanspolitiska rådet utredes frågan. Promemorian⁶³ gjordes även tillgänglig på ESV:s webbplats och en kortare sammanfattning publicerades senare även i prognospublikationen.

Statsutgifternas utveckling i förhållande till ekonomin som helhet

Analysen av hur statsutgifterna utvecklas över tiden breddades ytterligare i årets tredje prognos. I ett

63 ESV 2011:28 Dekomponering av prognosen för det finansiella sparandet.

temakapitel analyserades hur olika utgiftsområden på statsens budget utvecklas i förhållande till BNP mellan 2006 och 2015. Analysen visade att av de 27 utgiftsområdena var det endast 3 områden som växer snabbare än BNP medan närmare 20 områden minskar som andel av BNP.

Jämförelse med andra prognosinstitut

Som ett stående inslag redovisas det i prognospublikationerna numera en jämförelse med andra prognosinstitut. I den mån det är nödvändigt att korrigera övriga prognosmakares prognoser (till exempel om dessa lagt in antaganden om ännu icke-beslutad finanspolitik) så görs detta, för jämförbarhetens skull.

Internationell jämförelse

Skuldskrisen i Europa har i stor utsträckning påverkat prognoserna och osäkerheten som omgärdat dessa under året. I juniprognosen skrevs ett särskilt internationellt avsnitt, där skuldstockar samt inkomst- och utgiftskvoter för en mängd olika länder redovisades. För att öka förståelsen av skuld- och underskottsproblematiken drogs paralleller till den svenska situationen i början av 1990-talet.

Redovisning av inkomster och utgifter i NR-termer

Under många år har det finansiella sparandet i staten beräknats genom en ”bro” med utgångspunkt från saldot på statens budget. Kända definitionsskillnader mellan det kassamässiga budgetsaldot och nationalräkenskapernas resultatmått har rensats bort och på så sätt har det finansiella sparandet i staten kunnat beräknas. Emellertid har inte inkomster och utgifter uttryckta i nationalräkenskapstermer kunnat redovisas. En utvecklingsåtgärdsning under 2011 har dock gjort detta möjligt.

Prognoser på Maastrichtskulden

Offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld, ofta omnämnd som Maastrichtskulden, är ett etablerat mått som ofta används i internationella sammanhang. Därtill är måttet ett utvärderingsmått för Euro-länderna. Efter en utvecklingsåtgärdsning

under 2011 redovisar vi nu kontinuerligt prognoser på Sveriges Maastrichtskuld i prognospublikationerna.

4.2.2 Hur görs ESV:s prognoser tillgängliga?

Prognospublikationen skickas till viktiga målgrupper såsom regering, riksdag, svenska och internationella analysinstitut, massmedia och andra prenumeranter inom privat och offentlig sektor. Totalt rör det sig om cirka 500 prenumeranter.

Under 2011 har tryckningen påskyndats så att publikationen finns tillgänglig i tryckt form samma dag som den publiceras elektroniskt. Tidigare kom den tryckta versionen upp till fyra dagar efter den elektroniska publiceringen.

Publikationens sammanfattning och ett antal tabeller översätts till engelska för internationella prenumeranter. Det översatta materialet används även vid internationella besök, till exempel från Internationella valutafonden (IMF) och Standard & Poor's med flera. Vi håller en pressträff i samband med publicering samt ett seminarium för externa intressenter. Dessutom erbjuds finansutskottet, skatteutskottet, samtliga riksdagspartier och Riksdagens utredningstjänst en presentation av rapporten. På ESV:s webbplats finns, utöver prognospublikationen, också viss ytterligare detaljinformation anpassad för egen användning.

4.2.3 Hur dokumenteras prognosmetoderna?

Prognoserna dokumenteras dels genom publikationerna, dels genom att internt material sparas. På

ESV:s webbplats uppdateras löpande en fördjupad beskrivning av specifika prognosmetoder och modeller. Denna dokumentation redovisar bland annat de övergripande prognosprinciperna för utgifter och inkomster, de enskilda metoderna för de större utgiftsområdena samt skatteslagen. Internt finns det en omfattande dokumentation av prognosmetoderna för att underlätta arbetet vid till exempel sjukdom eller personalförändringar. För flertalet prognoser används ett gemensamt prognosverktyg och i detta system finns en stor del av den interna dokumentationen. Därutöver finns separat dokumentation, särskilt när det gäller beloppsmässigt stora anslag och inkomstitlar, som beräknas utanför det gemensamma prognosverktyget.

4.3 Resultatbedömning

4.3.1 Indikatorer för resultatbedömning

Resultatet inom verksamhetsområdet Prognoser bedöms utifrån precisionsresultatet i den årliga prognosutvärderingen.

Den bedömningsskala för måluppfyllelse som används i prognosutvärderingen översätts till vår bedömningsskala för kvalitet enligt nedan.

4.3.2 Bedömning av resultatet för området Prognoser

För området Prognoser är resultatbedömningen Utmärkt (A).

Precisionen i utgifts- och inkomstprognoserna har varit mycket god, vilket framgår av den årliga rapport där prognosprecisionen utvärderas. Som

Precision utgifter	Precision inkomster	Måluppfyllelse	ESV: bedömningsskala för kvalitet
$\leq \pm 0,3$	$\leq \pm 1,3$	Helt uppfyllt	Utmärkt (A)
$\pm 0,31 - \pm 0,6$	$\pm 1,31 - \pm 2,6$	I huvudsak uppfyllt	Bra (B)
$\pm 0,61 - \pm 0,9$	$\pm 2,61 - \pm 3,9$	Delvis uppfyllt	Godtagbart (C)
$> \pm 0,9$	$> \pm 3,9$	Knappast uppfyllt	Ej godtagbart (D)

framgår av tabell 12 har bedömningen för utgifterna förbättrats från Godtagbart (C) till Utmärkt (A) sedan 2008. För inkomsterna har bedömningen varit Utmärkt (A) sedan 2008.

Tabell 12 Prognosprecision

	2010	2009	2008
Precision utgifter, procent av utfall	0,25	0,55	0,86
Precision inkomster, procent av utfall	0,88	0,92	0,84

I april 2011⁶⁴ publicerades utvärderingsrapporten om 2010 års precision. Utvärderingen baseras på de fem prognoser för 2010 som har gjorts mellan december 2009 och december 2010. Prognosavvikelse kan hänföras till tre kategorier, makroekonomiska förutsättningar, nya politiska beslut som fattats efter aktuellt prognostillfälle, och övriga faktorer. Enligt den bedömningsskala som ESV tagit fram för prognosprecisionen är målet om hög precision helt uppfyllt för både inkomstprognoserna och utgiftsprognoserna, vilket motsvarar Utmärkt (A) enligt bedömningsskalan för kvalitet. Bedömningsskalan tar sikte på de prognosfel som inte är hänförliga till beslut eller ändrade makroekonomiska utsikter. De fem prognostillfällena resulterade i ett medelfel om 0,88 procent för inkomsterna på statens budget och 0,25 procent för de takbegränsade utgifterna. ESV:s genomsnittliga prognosavvikelse för de takbegränsade utgifterna uppgick till 2,5 miljarder kronor 2010. Det motsvarar 0,25 procent av utfallet och är en tydlig förbättring av precisionen jämfört med de senaste åren. Inte sedan 2004 har avvikelsen mellan prognos och utfall varit mindre. Bland de takbegränsade utgifterna uppstod större avvikelser på tre utgiftsområden: Arbetsmarknad och arbetsliv, Försvar och samhällets krisberedskap samt Kommunikationer.

Utgifterna överskattades för arbetsmarknad och kommunikationsområdet men underskattades för försvaret. ESV:s genomsnittliga prognosavvikelse för inkomsterna uppgick till 6,9 miljarder kronor, vilket motsvarar 0,88 procent av de totala inkomsterna. Detta är bättre än genomsnittet under perioden 1999–2010. Då avvek dessa prognoser med i genomsnitt 10 miljarder kronor eller 1,3 procent från det slutliga utfallet. Den genomsnittliga avvikelsen för prognoser på statens skatteintäkter uppgick till 2,4 miljarder kronor, vilket är en förbättring jämfört med 2009 då avvikelsen under kategorin Övrigt uppgick till 7,7 miljarder kronor. Den genomsnittliga avvikelsen på posten skatteperiodiseringar, som utgör skillnaden mellan skatter redovisade som inkomster respektive intäkter, var 3,4 miljarder kronor.

Det genomsnittliga felet på ESV:s prognoser på den offentliga sektorns intäkter, vilka inkluderar statens skatteintäkter, de kommunala inkomstskatterna och avgifter till AP-fonder, uppgick i genomsnitt till 1,6 miljarder kronor.

4.4 Ekonomisk översikt

Tabell 13 Intäkter inom Prognoser (tkr)

Intäkter	2011	2010	2009
Anslag	20 523	21 663	21 266
Avgifter och andra intäkter än anslag	542	127	230
Summa	21 065	21 790	21 496
Avgiftsandel i procent	3 %	1 %	1 %

Kommentar: Jämförelsevärdena för 2010 och 2009 har ändrats då Statsredovisning och Lokalförsörjning redovisas under Ekonomisk styrning från och med 2011.

Verksamheten inom området är i princip helt anslagsfinansierad.

64 ESV 2011:17, Prognosutvärdering 2010.

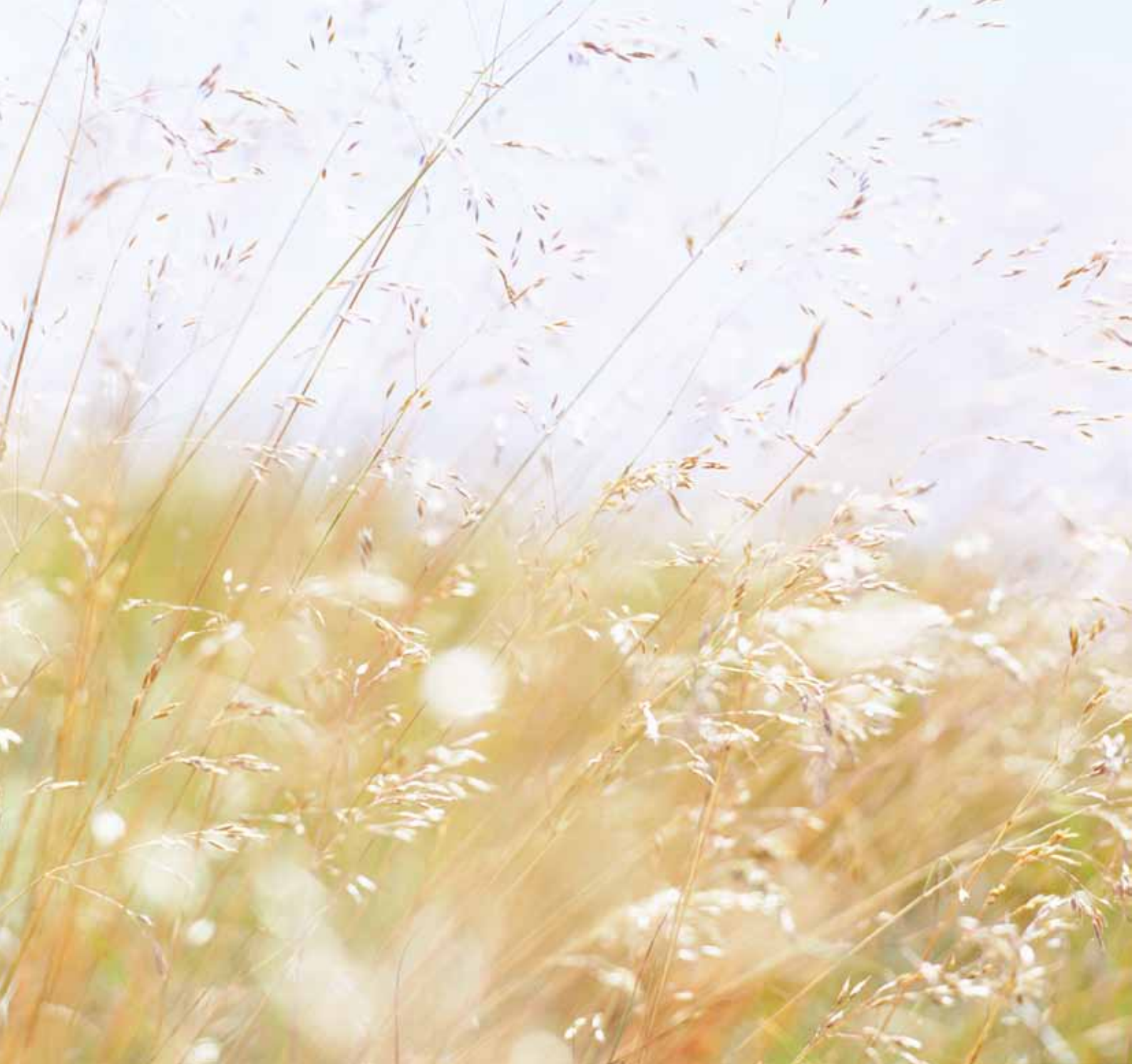
Tabell 14 *Prestationer och kostnader inom Prognoser (tkr)*

Kostnader per prestationsområde	2011	2010	2009
Budgetprognoser	17 283	17 812	16 092
Övrig verksamhet			
Rådgivning Regeringskansliet	172	68	182
Rådgivning myndigheter	34	10	5
Remisser	193	251	227
Utveckling av internt IT-stöd	2 828	2 780	3 403
Övrigt	512	881	1 512
Summa övrig verksamhet	3 739	3 990	5 329
Totalt	21 022	21 802	21 421

Kommentar: Jämförelsevärdena för 2010 och 2009 har ändrats då Statsredovisning och Lokalförsörjning redovisas under Ekonomiska styrning från och med 2011.

Kostnaderna för prognosverksamheten har minskat något i förhållande till förra året. Minskningen är ett resultat av att det under andra halvåret uppstod ett antal vakanser som inte hann tillsättas före årsskiftet.

Kostnaderna för utveckling av det interna IT-stödet har 2011 legat på en förhållandevis hög nivå. Utvecklingsinsatserna 2011 har främst varit kopplade till olika kompletteringsbeställningar utifrån det som utvecklades 2009 och 2010. Bland annat har ett nytt inrapporteringssystem utvecklats, vilket förenklar och förbättrar inrapporteringen av prognoser från olika myndigheter. Framåt i tiden väntas lägre kostnader för utveckling av det interna IT-stödet.

5 Verksamhetsområde Informationssystemet Hermes

Uppgifter för verksamhetsområde Informationssystemet Hermes enligt instruktion och regleringsbrev

ESV ska

- utveckla och förvalta statens informationssystem för budgetering och uppföljning (Hermes), utom när det gäller de verksamhetsstödet som avses i 26 a § förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet (RK Statsbudgetstöd), samt tillhandahålla en teknisk plattform, drift och support avseende RK Statsbudgetstöd efter samråd med Regeringskansliet och i enlighet med dess behov. Detta gäller inte om annat följer av ett särskilt beslut av regeringen.

ESV ska senast den 1 februari 2011 till regeringen (Finansdepartementet) redovisa en arbetsplan för Hermes, som ska innehålla aktiviteter med ekonomiska ramar fördelade på teknisk plattform, drift och support. För transaktionsdatabasen och statsredovisningen ska även utvecklingsarbete redovisas.

ESV ska senast den 30 september 2011 till regeringen (Finansdepartementet) lämna en lägesbeskrivning avseende genomförandet av arbetsplanen för Hermes.

ESV ska senast den 15 juni 2011 i en rapport till regeringen (Finansdepartementet) analysera och bedöma behovet av åtgärder för att förbättra svarstiderna i verksamhetsstöden för budgetering och hantering av dokument inom den statliga budgetprocessen (RK Statsbudgetstöd).

ESV ska senast den 15 april 2011 till regeringen (Finansdepartementet) lämna ett underlag med föreslagna utvecklings- och förvaltningsåtgärder för RK Statsbudgetstöd inför 2012. Förslagen ska avse åtgärder som myndigheten anser behövliga.

5.1 Verksamhetsöversikt

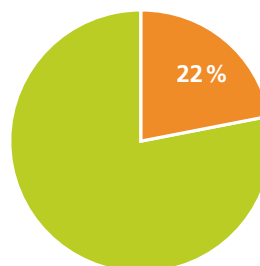
Hermes är ett integrerat informationssystem för staten och fungerar både som ett arbetsverktyg och

en informationskälla. Hermes möjliggör ett samlat flöde från inlämnandet av prognoser via statsbudgeteringen och utfärdandet av regleringsbrev till insamlandet av utfallsuppgifter i statsredovisningen.

Systemet består huvudsakligen av tre delar: Hermes Statsredovisning, Transaktionsdatabasen och Hermes Statsbudget. Det sistnämnda är en del av det Regeringskansliet benämner RK Statsbudgetstöd, som stödjer arbetet med statsbudgeten och regleringsbrev. Hermes har också en gemensam infrastruktur som alla systemdelar utnyttjar.

ESV förvaltar och utvecklar såväl Hermes Statsredovisning som Transaktionsdatabasen samt är teknisk systemförvaltare för Hermes Statsbudget efter samråd med Regeringskansliet och i enlighet med dess behov.

Figur 6 Kostnader för informationssystemet Hermes i relation till de totala kostnaderna för ESV 2011

5.2 Utveckling och uppdrag

Utvecklingsarbetet går ut på att tillföra systemet ny funktionalitet samt att göra utredningar och förstudier inom området.

5.2.1 RK Statsbudgetstöd: Teknisk modernisering och stöd för ny budgetlag

ESV lämnade enligt uppdrag i regleringsbrevet en arbetsplan till regeringen i januari.⁶⁵ En lägesavstämning mot arbetsplanen gjordes i september.⁶⁶ I april lämnade ESV förslag till utvecklings- och förvaltningsåtgärder för RK Statsbudgetstöd som ett

⁶⁵ ESV dnr 54-36/2011.

⁶⁶ ESV dnr 54-36/2011.

underlag till Regeringskansliets verksamhetsplanering för 2012.⁶⁷ Denna rapport innehöll ett fyrtiotal konkreta förbättringsförslag för Hermes som vi ville göra regeringen uppmärksam på, baserat delvis på egna analyser, delvis på önskemål som användare framfört till Hermessupporten.

Enligt uppdrag i regleringsbrevet lämnade vi i juni en rapport där vi analyserade och bedömde behovet av åtgärder för att förbättra svarstiderna i RK Statsbudgetstöd.⁶⁸ Även i denna rapport framfördes ett antal konkreta förbättringsförslag på hur Regeringskansliet skulle kunna få en ökad verksamhetsnytta.

Under 2011 trädde den reformerade budgetlagen i kraft. I samband med detta genomförde vi nödvändiga anpassningar av Hermes i enlighet med det uppdrag ESV fick från regeringen.⁶⁹ Anpassningarna omfattade bland annat förändrad funktionalitet för hantering av bemyndiganden och anslagssparande.

ESV har under året färdigställt uppgraderingen av systemstödet för budgetering till modern teknik. Detta arbete påbörjades 2007 och har genomförts etappvis sedan dess. Budgetdelen av Hermes är nu uppgraderad till den senaste versionen av teknisk plattform, och beräknas därmed ha en teknisk livslängd om minst tio år. Motsvarande uppgraderingsarbete inom systemstödet för regleringsbrev påbörjades som ett nytt uppdrag under 2011 och beräknas vara slutfört under 2012.

Enligt uppdrag i regleringsbrevet har ESV utvecklat en rapport avseende reformer i RK Statsbudgetstöd.

Under 2010 uppdrog regeringen åt ESV att leverera en produktionsgodkänd version av Hermes, det vill säga en utökad dokumentation av RK Statsbudgetstöd. Dokumentationen ska utformas i enlighet med Regeringskansliets driftöverlämningsmodell och fortsättningsvis tillhandahållas i samband med varje leverans av systemet. Detta dokumentationsuppdrag har bedrivits löpande under hela 2011 och avrapporterades i december.⁷⁰

67 ESV dnr 53-408/2011.

68 ESV dnr 54-759/2011.

69 Regeringsbeslut 2010-12-16, Fi2010/2311 (delvis)
Fi2010/5682

70 ESV dnr 54-1044/2011.

5.2.2 Hermes Statsredovisning: Nystartad referensgrupp och ny statussida

Under 2011 startade ESV en referensgrupp för Hermes Statsredovisning. På två träffar i maj och juni deltog sammanlagt 14 personer från 12 myndigheter. Vid träffarna diskuterades vad som redan i dag fungerar bra i systemet och vad som fungerar mindre bra, för att på så vis hitta områden med utvecklingspotential. Vi kunde konstatera att myndigheterna generellt sett är väldigt nöjda med Hermes Statsredovisning och tycker att systemet fungerar bra. Deltagarna visade intresse för liknande träffar framöver och vi kommer därför att fortsätta träffa referensgruppen för att på ett bättre sätt kunna tillgodose myndigheternas behov av förbättringar i systemet.

På referensgruppsmötena framkom det att myndigheterna har behov av ett tydligare stöd för att se om de uppfyllt inrapporteringskraven i Hermes. Helt nya funktioner för detta lanserades därför i november i form av en ny sida för inrapporteringsstatus. På den nya statussidan kan myndigheterna se status för sin inrapportering månadsvis. Särskilt vid inrapportering för kvartal, halvår och helår kommer statussidan att vara ett stöd för myndigheterna eftersom det då finns krav på mer inrapportering än övriga månader. Då ska de göra betalningsavstämning, rapportera in den realekonomiska fördelningen av anslagen och Särskild info (endast vid helår). Statussidan indikerar med både färg och text vilken status inrapporteringen har. Användaren kan också direkt från statussidan komma vidare till sidor där den specifika inrapporteringen sker. Innan ESV påbörjade utvecklingsarbetet gjorde vi en förstudie som även inkluderade användningstester.

ESV arbetar kontinuerligt med att förbättra användbarheten i Hermes Statsredovisning. Under 2011 förbättrades konverteringsrapporten, som nu visar olika information beroende på om utgående balans eller ingående balans har lästs in. Även felmeddelanden och informationstexter har setts över generellt i systemet och förtydligats vid behov.

Vi har under året börjat utreda om det finns behov av en automatisk utfallsinläsningsfunktion mellan Agresso och Hermes Statsredovisning. Tankar kring detta har funnits tidigare som ett led i att försöka

effektivisera och förenkla myndigheternas inrapportering av utfallet i Hermes. En knapp majoritet av myndigheterna tyckte idén var intressant. Vi kommer därför att undersöka frågan vidare under 2012.

Under året har vi vidareutvecklat de systemadministrativa delarna i Hermes Statsredovisning. Detta för att underlätta ESV:s systemunderhåll samt att kvalitetssäkra och underlätta uppföljning av myndigheternas utfall.

5.3 Löpande verksamhet

Den löpande Hermesverksamheten innefattar drift (teknisk drift, löpande produktion och ändringshantering) och support.

5.3.1 Tillgänglighet

ESV har sedan 2004 bedrivit ett strategiskt utvecklingsarbete av Hermes driftmiljö och driftorganisation, i syfte att säkerställa att systemet är stabilt och har hög tillgänglighet. Vi har bland annat arbetat med att upprätthålla en modern hårdvaruplattform och dubbling av system för att möjliggöra störningsfri drift även vid hårdvarufel. Vi har också arbetat med att förebygga eventuella säkerhetsproblem. Under 2011 har vi förbättrat kommunikationen mellan ESV:s båda datahallar. Resultatet av dessa insatser har varit mycket gott, vilket medfört att tillgängligheten till och den tekniska driften av Hermes under de senaste åren har hållit en mycket hög och stabil nivå. Under 2011 inträffade inga oplanerade driftstopp.

Tabell 15 Tillgänglighet/drift i Informationssystemet Hermes

	2011	2010	2009
Tillgänglighet	100 %	100 %	99,9 %
Antal driftstopp	0	0	2
Total tid för driftstopp i timmar	0	0	2

5.3.2 RK Statsbudgetstöd: Systemförvaltning enligt grunduppdraget

Enligt instruktionen ska ESV tillhandahålla en teknisk plattform, drift och support avseende RK Statsbudgetstöd efter samråd med Regeringskansliet och

i enlighet med dess behov. Denna uppgift konkretiseras i det så kallade grunduppdraget.⁷¹ Inom ramen för detta uppdrag förvaltar ESV löpande systemet, i syfte att upprätthålla systemets tillgänglighet, datariktighet och prestanda. Detta har under året bland annat omfattat förebyggande prestandatester, nya lösningar för datakommunikation, rutinmässiga tester av reservdriftmiljöer, säkerhetsrelaterat arbete, rättelser av verksamhetskritiska fel, utredningsarbete samt dokumentation. ESV har också medverkat i Riksrevisionens granskning av den interna kontrollen kring Hermes.⁷² Riksrevisionens sammanfattande bedömning var att kontrollmiljön kring generella IT-kontroller hos ESV är god.

5.3.3 Hermes Statsredovisning: Fokus på tekniska uppgraderingar

Det löpande förvaltningsarbetet för hela Hermes baseras på en och samma förvaltningsmodell. Därför har samma aktiviteter som beskrivits för RK Statsbudgetstöd genomförts även för Hermes Statsredovisning och Transaktionsdatabasen.

Under 2011 har rapportgeneratorn med tillhörande rapporter uppgraderats till en ny teknisk plattform för att vara i fas med övriga delar i Hermes Statsredovisning. Samtidigt har alla enskilda rapporter setts över så att de tekniskt tas fram på ett enhetligt och effektivt sätt. Detta arbete har genomförts för att säkerställa framtida förvaltning och underhåll.

Statsredovisningssystemet har under året anpassats till webbläsaren Internet Explorer 9 så att systemet nu stöder versionerna 7, 8 och 9 bättre än tidigare.

5.3.4 Minskat antal supportärenden

Hermessupporten är tillgänglig via e-post, telefon och personliga möten. Öppettider och bemanning styrs av användarnas behov. Vi har förlängda öppettider och beredskap bland annat i samband med inrapporteringar till de olika delarna i systemet och vid intensiva arbetsperioder, som vid Regeringskansliets upprättande av regleringsbrev.

⁷¹ Regeringsbeslut 2011-06-22, Fi2010/613 m. fl.

⁷² ESV dnr 19-989/2011.

Tabell 16 Antal aktiva användare och supportärenden i Informationssystemet Hermes

	2011	2010	2009
Antal aktiva användare			
Regeringskansliet	457	428	417
Myndigheter	1 027	1 122	1 067
Totalt antal aktiva användare	1 484	1 550	1 484
Antal supportärenden			
<i>Regeringskansliet om</i>			
Regleringsbrev	480	577	501
Statsbudget	339	552	430
Portalen	267	216	250
Statsredovisning	12	21	20
Övrigt	22	30	26
<i>Myndigheter om</i>			
Statsredovisning	632	875	1 177
Portalen	421	439	504
Statsbudget	139	188	227
Regleringsbrev	40	50	42
Övrigt	199	281	281
Totalt antal supportärenden	2 551	3 229	3 458

Antalet supportärenden från Regeringskansliet minskade jämfört med föregående år. En av orsakerna är att det under 2010 infördes förändringar i systemet vilket ökade antalet supportärenden under en period. Under 2011 har förändringarna för användarna varit mindre.

Antalet supportärenden från myndigheterna fortsatte att minska, precis som föregående år. En bidragande orsak är att myndigheternas användning av användarhjälpen, som sedan maj 2010 finns inbyggd i Hermes Statsredovisning, ökade jämfört med föregående år.

5.3.5 Utbildning för myndigheter och departement

ESV anordnar utbildningar om Hermes för användare på myndigheter och departement. Utbildningar hålls för nya användare och när nyheter införts i systemet. Under året utbildades fler personer inom Hermes än 2010. Utbildningstillfällena var färre, men antalet deltagare vid varje tillfälle var högre.

Regleringsbrevutbildningen omarbetades under hösten och fick ett större inslag av verksamhetsfrågor. För att ytterligare öka nyttan av utbildningen har vi hållit den i anslutning till Regeringskansliets utbildningar i utformningen av 2012 års regleringsbrev.

Tabell 17 Antal utbildningar inom Informationssystemet Hermes

Utbildningsinriktning	2011	2010	2009
Statsredovisning			
Antal tillfällen	2	2	2
Antal deltagare	26	27	24
Statsbudget			
Antal tillfällen	6	7	12
Antal deltagare	38	26	48
Regleringsbrev			
Antal tillfällen	4	4	3
Antal deltagare	36	22	32
Totalt antal tillfällen	12	13	17
Totalt antal deltagare	100	75	104

Utbildningar i Hermes kan delas upp i ordinarie utbildningar och specialutbildningar. Ordinarie utbildningar är öppna för alla och har en fast kursplan. Specialutbildningar beställs av till exempel ett departement för enbart deras anställda, och kursinnehållet utformas specifikt efter deras behov. Under året tillhörde åtta av de tolv utbildningstillfällena det ordinarie kursutbudet, medan fyra var specialutbildningar. För utbildningarna i Statsredovisning och Statsbudget görs utvärderingar där deltagarna får svara på frågan om de skulle kunna rekommendera utbildningen till andra. Vi har satt upp ett internt mål att 80 procent av deltagarna vid våra utbildningar ska kunna rekommendera utbildningen till andra utan tvekan. För Statsredovisningsutbildningen var det 79 procent som svarade att de utan tvekan skulle kunna rekommendera utbildningen till andra och för Statsbudget 68 procent. För utbildningarna i Regleringsbrev sköts utvärderingarna av Regeringskansliet och inte av ESV.

5.4 Resultatbedömning

5.4.1 Indikatorer för resultatbedömning

För Hermes Statsredovisning görs resultatbedömningen utifrån den kundundersökning⁷³ som genomfördes bland myndigheterna under hösten. Undersökningen har arbetats om jämfört med den tidigare Hermesenkäten, som senast genomfördes 2009. Vi redovisar därför inga jämförelsevärden.

För Hermes Statsbudget har det varit svårt att få en extern bedömning av kvaliteten och därför har ESV inte gjort någon resultatbedömning inom detta område.

5.4.2 Bedömning av resultatet

I kundundersökningen för Hermes Statsredovisning är medelbetyget för de fem frågeområdena 7,6 på en tiogradig skala, vilket motsvarar Bra (B) på ESV:s bedömningsskala. På frågan om Hermes är ett stöd i deras arbetsprocess ger 81 procent av användarna på myndigheterna svaret Ja.

Tabell 18 Myndighetsanvändarnas bedömning av Informationssystemet Hermes (medelbetyg)

	2011
Funktionalitet/användbarhet	7,0
Support	8,2
Information	7,4
Drift/prestanda	8,1
Helheten	7,5

5.5 Ekonomisk översikt

Tabell 19 Intäkter inom Informationssystemet Hermes (tkr)

Intäkter	2011	2010	2009
Anslag	38 925	10 954	15 325
Avgifter och andra intäkter än anslag	921	25 885	25 048
Summa	39 846	36 840	40 373
Avgiftsandel i procent	2 %	70 %	62 %

Hermesverksamheten på ESV har under året finansierats via anslag 1:3 anslagsposterna 1, 2.1, 2.2, 2.3, 4 och 5. Hermesavgiften, som tidigare utgjorde en stor del av finansieringen, har avskaffats.

73 ESV dnr 18-979/2011.

Tabell 20 Prestationer och kostnader inom Informationssystemet Hermes (tkr)

Prestationer	2011	2010	2009
Drift och förvaltning	35 894	32 123	23 005
Utveckling	6 272	7 359	13 631
Utbildning	578	418	441
Summa	42 744	39 900	37 077

Utvecklingskostnaden har en fortsatt sjunkande trend, främst eftersom efterfrågan från Regeringskansliet har minskat. Den ökade kostnaden för drift och förvaltning beror främst på att systemets dokumentation har anpassats till Regeringskansliets driftöverlämningsmodell. Enligt villkor i regleringsbrevet användes det ackumulerade överskottet för Hermesavgiften för detta ändamål.

Tabell 21 redovisar kostnader för det särskilda regeringsuppdraget att tillhandahålla drift, support och en teknisk plattform för de delar av Hermes som primärt används inom Regeringskansliet (RK Statsbudgetstöd).

Tabell 21 Kostnader för grunduppdraget (tkr)

	2011
Support	2 687
Teknisk plattform	
Hårdvara	542
Serverprogramvara	9
Summa Teknisk plattform	551
Drift	
Drift	3 361
Rättelser	74
Incidenter	196
Förvaltning	1 883
Summa Drift	5 514
Totalt	8 752

ESV fick inför 2011 en tydligare styrning av grunduppdragets omfattning. Detta har medfört ändrade definitioner som gör att kostnaderna inte är jämförbara mellan åren och därför visas inte kostnaderna för 2010.

6 Verksamhetsområde EU-revision

Uppgifter för verksamhetsområde EU-revision enligt instruktion

ESV ska utföra revision av Sveriges hantering av EU-medel och främja en effektiv och korrekt hantering av dessa medel.

ESV ska också

1. vara revisionsmyndighet för
 - Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden som avses i artikel 59.1 c i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 av den 11 juli 2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden samt om upphävande av förordning (EG) nr 1260/1999,
 - Europeiska fiskerifonden som avses i artikel 58.1 c i rådets förordning (EG) nr 1198/2006 av den 27 juli 2006 om Europeiska fiskerifonden för programperioden 2007–2013,
 - Fonden för yttre gränser och ska som sådan fullgöra uppgifter enligt Europaparlamentets och rådets beslut nr 574/2007/EG av den 23 maj 2007 om inrättande av fonden för yttre gränser för perioden 2007–2013 som en del av det allmänna programmet "Solidaritet och hantering av migrationsströmmar",
 - Europeiska integrationsfonden och ska som sådan fullgöra uppgifter enligt rådets beslut 2007/435/EG av den 25 juni 2007 om inrättande av Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare för perioden 2007–2013 som en del av det allmänna programmet "Solidaritet och hantering av migrationsströmmar",
 - Europeiska flyktingfonden och ska som sådan fullgöra uppgifter enligt Europaparlamentets och rådets beslut nr 573/2007/EG av den 23 maj 2007 om inrättande av Europeiska flyktingfonden för perioden 2008–2013 som en del av det allmänna programmet "Solidaritet och hantering av migrationsströmmar" och om upphävande av rådets beslut 2004/904/EG, och
 - Europeiska återvändandefonden och ska som sådan fullgöra uppgifter enligt Europa-

parlamentets och rådets beslut nr 575/2007/EG av den 23 maj 2007 om inrättande av Europeiska återvändandefonden för perioden 2008–2013 som en del av det allmänna programmet "Solidaritet och hantering av migrationsströmmar".

2. vara attesterande organ för Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling som avses i artikel 7 i rådets förordning (EG) nr 1290/2005 av den 21 juni 2005 om finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitikerna.
3. genomföra substansgranskningar som avses dels i artikel 62.1 b i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 för de regionala programmen och det nationella programmet, dels i artikel 61.1 b i rådets förordning (EG) nr 1198/2006 för det nationella programmet samt säkerställa att sådana granskningar genomförs för de territoriella program där förvaltningsmyndigheten är placerad i Sverige.
4. företräda Sverige i den grupp av revisorer som avses i artikel 14.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1080/2006 av den 5 juli 2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om upphävande av förordning (EG) nr 1783/1999 för de territoriella program där förvaltningsmyndigheten inte är placerad i Sverige.
5. utföra kontroll och vidta övriga åtgärder som avses i artiklarna 6.1 och 6.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 av den 5 juli 2006 om europeisk gruppering för territoriellt samarbete (EGTS) samt i de kompletterande bestämmelser som finns i 9 § lagen (2009:704) om europeiska grupperingar för territoriellt samarbete och i förordningen (2010:387) om kontroll av förvaltningen av offentliga medel i europeiska grupperingar för territoriellt samarbete.

6.1 Verksamhetsöversikt

ESV är Sveriges nationella revisionsorgan för EU-medel. I huvudsak innebär uppdraget att ESV ska granska att förvaltnings- och kontrollsystemen för

fonderna lever upp till de krav som EU-kommissionen ställer på förvaltningen. ESV ska också granska och kontrollera att de utgifter som stödmottagarna deklarerar till EU-kommissionen berättigar till stöd och har gått till rätt ändamål.

ESV är revisionsmyndighet för programmen inom Europeiska socialfonden (ESF), Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska fiskerifonden (EFF) samt för programmen inom de så kallade SOLID-fonderna som utgörs av Europeiska återvändandefonden, Europeiska fonden för yttre gränser, Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare samt Europeiska flyktingfonden. ESV är även attesterande organ för de Europeiska jordbruksfonderna (Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)).

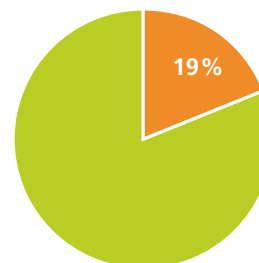
ESV ansvarar för de grupper av revisorer som inrättats för de territoriella gränsöverskridande programmen inom ERUF, som har sin förvaltningsmyndighet placerad i Sverige. För de territoriella program som inte har sin förvaltningsmyndighet placerad i Sverige, har ESV i stället som uppgift att företräda Sverige i de grupper av revisorer som inrättats.

ESV utarbetar även den översikt över tillgängliga revisioner och redovisningar i Sverige som årligen inlämnas till EU-kommissionen.

Sammanlagt betalas varje år ungefär 12 miljarder kronor till Sverige från EU:s budget för EU-fonder med delad förvaltning. Projekten som finansierats av respektive fond, med undantag för Garantifonden inom jordbruket, möts av en nationell medfinansiering som uppgår till ungefär samma belopp som det från EU.

Nedan följer vår redovisning av de prestationer som har bedrivits under året.

Figur 7 Kostnader för EU-revision i relation till de totala kostnaderna för ESV 2011

6.2 Utveckling och uppdrag

Tidigare år har vi byggt upp verksamheten eftersom ESV fick i uppgift att vara revisionsmyndighet 2007. Nu har vi en omfattande löpande verksamhet, vilken beskrivs närmare under avsnitt 6.3. Under året har även några utvecklingsinsatser utförts.

6.2.1 Främjande av effektiv och ändamålsenlig hantering av EU-medel i Sverige

ESV främjar en effektiv och ändamålsenlig hantering av EU-medel genom att kommunicera resultatet av de genomförda uppdragen till de myndigheter som ansvarar för hanteringen och som därmed kan genomföra nödvändiga förbättringar i hanteringen. Dessutom kommunicerar vi resultatet till andra intressenter, som bland annat ansvarar för att styra och följa upp hur programmen genomförs och hur de ansvariga myndigheterna fullföljer sitt uppdrag. Vi har kommunicerat resultaten av våra revisioner, och de slutsatser som vi drar utifrån dessa, vid övervakningskommittéernas sammanträden, samt vid möten med ansvariga myndigheter och Regeringskansliet.

ESV deltar också i Rådet för skydd av EU:s finansiella intressen (SEFI-rådet). SEFI-rådet ansvarar för att samordna åtgärder mot bedrägerier och andra missbruk av EU-relaterade medel i Sverige. Rådet administreras av Ekobrottsmyndigheten, och ett flertal svenska myndigheter som hanterar EU-medel är representerade. Genom att utbyta erfarenheter och samarbeta mellan myndigheterna ska rådet förebygga, upptäcka, utreda och vidta åtgärder när det finns misstanke om att EU-relaterade medel används på fel sätt.

6.2.2 Övriga utvecklingsinsatser

ESV skickade 2010 och 2011 ut en enkät för att jämföra revisionsorgan i olika länder. Syftet med jämförelsen är att få kunskap om hur motsvarande uppdrag i andra medlemsstater har genomförts, vilket över tid kommer att bidra till en fortlöpande utveckling och effektivisering av ESV:s revisionsverksamhet. En slutsats från enkäten i år är att ESV genomför fler revisionsuppdrag än motsvarande revisionsorgan i våra jämförelseländer, men däremot är varje projekt som revideras mindre i monetär omfattning.⁷⁴

Under 2011 har en strategisk kompetensutvecklingsplan arbetats fram för revisionsverksamheten. Avdelningens kompetensbehov har kartlagts, och under 2012 ska kurser ur denna plan hållas i egen regi.

6.3 Löpande verksamhet

Revisionen av EU-medel görs utifrån EU-kommissionens beslut om hur EU-medel med delad förvaltning ska hanteras. Revisionens inriktning och omfattning speglar programmets genomförande och utveckling. Under verksamhetsåret 2011 har revisionsarbetet för samtliga revisionsuppdrag varit omfattande. Verksamheten har innefattat både revision av förvaltnings- och kontrollsystemen hos de myndigheter som hanterar EU-medel, och revision av de projekt som fått EU-medel utbetalda från EU-kommissionen. Revisionen av de kostnader som uppstått hos den slutlige stödmottagaren, det vill säga hos projekten, syftar till att bedöma om de medel som rekviderats från EU-kommissionen har gått till stödberättigade kostnader. Dessa revisioner sker på plats hos stödmottagaren, som väljs ut slumpmässigt. Utifrån resultatet från dessa revisioner gör vi en bedömning av hur stor andel av de rekviderade medlen från EU-kommissionen som är felaktiga.

Revisionsarbetet utförs i huvudsak med vår egen personal. För att kunna genomföra revisioner även under perioder med tillfällig hög belastning har vi under året nyttjat konsulter för delar av uppdraget.

I huvudsak har de granskningar som planerats

⁷⁴ ESV dnr 60-13/2012.

för året genomförts enligt den beslutade planen. Ett antal revisioner har skjutits till nästa år eftersom resurser inte varit tillgängliga. De revisioner som förskjutits har varit de där riskerna med ett senare slutförande har bedömts som låg.

Samtliga redovisningar och rapporter har under 2011 lämnats i tid. Detta gäller såväl redovisningar till regeringen som till EU-kommissionen.

En årlig översikt för 2010 års tillgängliga revisioner och redovisningar⁷⁵ sammanställdes för medlemsstaten Sveriges räkning och rapporterades i februari 2011.⁷⁶ Översikten omfattar EU-medel för programperioderna 2000–2006 och 2007–2013.

6.3.1 ESV:s årliga rapportering till regeringen

I februari 2011 lämnade⁷⁷ ESV till regeringen en sammantagen rapportering av de årliga kontrollrapporterna och yttrandena för ESF, ERUF och EFF för 2010, och för det årliga programmet 2007 för fonden för integration av tredjelandsmedborgare och fonden för yttre gränser. Dessutom lämnade vi en attesteringsrapport och ett yttrande för EJFLU och EGFJ för verksamhetsåret oktober 2009 till oktober 2010.

6.3.2 Strukturfonderna och EFF

Revisionsarbetet för ESF, ERUF och EFF speglar programmets utveckling och genomförande. Förvaltande och attesterande myndigheter har olika roller och ansvar i genomförandet av programmen där förvaltningen genomgår olika stadier under programperioden. Detta betyder att även omfattningen på revisionen av denna förvaltning utvidgas under programperioden. Verksamheterna inom samtliga program var under året helt implementerade och revisionsarbetet har därmed bedrivits i full skala.

Vårt revisionsarbete har framför allt omfattat granskning av projekt, men vi har även löpande granskat de system som inrättats för förvaltning och hantering av medlen. Granskningen av projekt sker genom slumpmässiga urval, där varje projekt som

⁷⁵ Enligt det Interinstitutionella avtalet 2006/c 139/01 artikel 44.

⁷⁶ ESV dnr 60-124/2011, 60-125/2011.

⁷⁷ ESV dnr 69-88/2011.

valts ut besöks på plats. Vi bedömer då både hur projektet har genomförts och om kostnaderna som redovisats är korrekta. Granskningen avslutas med en rapport till den förvaltande myndigheten, där vi bland annat ger en bedömning av omfattningen av felaktigt deklarerade kostnader till, och rekviderade kostnader från, EU-kommissionen. Året avslutades med att vi utifrån det genomförda revisionsarbetet upprättade årliga kontrollrapporter och yttranden för programmen inom ESF⁷⁸ ERUF⁷⁹ och EFF.⁸⁰ Dessa rapporterades till EU-kommissionen under december. En samlad rapportering görs till regeringen i februari 2012.⁸¹

ESV har hållit möten för de grupper av revisorer i de territoriella program som har sin förvaltningsmyndighet placerad i Sverige. Vidare har vi under året företrätt medlemsstaten Sverige i de grupper av revisorer som instiftats för de territoriella program inom ERUF där Sverige deltar, men som inte har sin förvaltningsmyndighet placerad i Sverige.

6.3.3 Jordbruksfonderna

Uppdraget som attesterande organ för de två jordbruksfonderna, EGFJ och EJFLU, utförs genom löpande revision. Varje räkenskapsår avslutas med att ESV lämnar en årlig attesteringsrapport och ett yttrande där vi bedömer effektiviteten i förvaltnings- och kontrollsystemen, samt ett yttrande om lagenlighet och korrekthet i de underliggande transaktionerna. ESV lämnade den årliga rapporten med ett yttrande om räkenskapsåret för jordbruksfonderna (oktober 2009 till oktober 2010) i januari 2011.⁸²

Jordbruksfonderna redovisar sin verksamhet för EU-kommissionen, och rekviderar medel från EU varje månad eller en gång per kvartal beroende på fond. De bedömningar som de attesterande organen gör, är en del i det beslutsunderlag som EU-kommissionen tar i beaktande när de beslutar om beviljande av utbetalning, och därmed godkänner ett avslut av räkenskapsåret.

78 ESV dnr 60-1353/2011.

79 ESV dnr 60-1423/2011, 60-1330/2011, 60-1331/2011, 60-1332/2011, 60-1333/2011, 60-1334/2011.

80 ESV dnr 60-1262/2010.

81 ESV dnr 69-22/2012.

82 ESV dnr 60-1256/2010.

EU-kommissionen har i samband med den årliga rapporteringen för jordbruksfonderna godkänt vår bedömning av den svenska förvaltningen.

6.3.4 SOLID-fonderna

Fonderna för Solidaritet och hantering av migrationsströmmar, SOLID-fonderna, består av Europeiska fonden för yttre gränser, Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare, Europeiska Flyktingfonden och Europeiska återvändandefonden.

De årliga programmen 2008 för Europeiska integrationsfonden och för Europeiska fonden för yttre gränser har avslutats, och ESV lämnade i mars en årlig revisionsrapport med ett yttrande om hur förvaltnings- och kontrollsystemen inom dessa fonder har fungerat och validerat ansökningar om utbetalning.⁸³ Revisionsrapporten lämnades till EU-kommissionen. Vi har därmed reviderat och bedömt funktionaliteten i de system som inrättats hos de myndigheter som ansvarar för hanteringen av dessa EU-medel. Dessutom har vi genomfört en revision hos de slutliga stödmottagarna, det vill säga projektet, för att bedöma om de kostnader, som ligger till grund för projektens begäran om utbetalning, är korrekta.

För Europeiska Återvändandefonden och Europeiska Flyktingfonden har ESV utfört sitt uppdrag och upprättat årliga revisionsrapporter över avslutandet av det årliga programmet 2008 för respektive fond⁸⁴. På EU-kommissionens inrådan har dock dessa revisionsrapporter inte lämnats till EU-kommissionen, då de ansvariga myndigheterna och revisionsmyndigheten haft skilda tolkningar av EU:s regelverk för stödberättigade kostnader. Revisionsmyndigheten och de ansvariga myndigheterna har i stället i en skrivelse till EU-kommissionen bett om ett förtydligande av hur regelverket för stödberättigade kostnader ska tolkas. Processen har inte slutförts under året, vilket medfört att dessa årliga program inte kunnat avslutas.

83 ESV dnr 60-273/2011, 60-274/2011.

84 ESV dnr 60-276/2011, 60-275/2011.

6.4 Resultatbedömning

6.4.1 Indikatorer för resultatbedömning

Resultatet inom verksamhetsområdet EU-revision värderas utifrån EU-kommissionens bedömningar.

För ESF och Europeiska Flyktingfonden använder EU-kommissionen en fyrgradig bedömningskala. ESV översätter den till vår bedömningskala för kvalitet enligt nedan.

6.4.2 Bedömning av resultatet

Inom verksamhetsområdet EU-revision är resultatbedömningen Bra (B).

Bedömningar från EU-kommissionen

EU-kommissionen har vid ett antal tillfällen under året bedömt verksamhetens kvalitet och genomförande, dels vid separata revisionstillfällen på plats hos ESV, dels löpande i samband med att revisionsrapporter kontinuerligt avrapporterats till EU-kommissionen. Bedömningarna har berört enskilda delar av ESV:s revisionsuppdrag. Eftersom ESV:s revisionsmetodik i huvudsak är gemensam för alla revisionsuppdrag menar vi att dessa bedömningar kan anses vara representativa för alla delar av revisionsuppdraget. EU-kommissionen har genomfört revisioner på plats hos ESV av revisionsmetodik och granskning av våra tidigare avslutade revisioner under 2010 och 2011.

EU-kommissionen har i skriftliga rapporter⁸⁵ lämnat följande bedömningar för våra uppdrag som revisionsmyndighet inom ESF, Europeiska Flyktingfonden och ERUF:

- ESF: Fungerar, men vissa förbättringar krävs.
- Flyktingfonden: Fungerar tillfredsställande, enbart små förbättringar behövs.
- ERUF: ”Inga särskilda problem upptäcktes under denna revision. Revisorernas generella slutsats är att den svenska revisionsmyndigheten uppfyller sitt mandat och utför ett noggrant och väl dokumenterat revisionsarbete och deras arbete är alltså tillfredsställande”.

För ESF är således bedömningen Bra (B) och för Flyktingfonden Utmärkt (A). För ERUF kan bedömningskalan inte användas.

6.5 Ekonomisk översikt

Tabell 22 Intäkter inom EU-revision (tkr)

Intäkter	2011	2010	2009
Anslag	28 445	30 142	30 379
Avgifter och andra intäkter än anslag	7 460	4 561	2 823
Summa	35 905	34 703	33 202
Avgiftsandel i procent	21 %	13 %	9 %

För genomförande av program med gemensam finansiering mellan EU och dess medlemsstater finns medel ur respektive fond avsatta som kompensation till medlemsstaterna. Detta benämns TA-medel eller tekniskt stöd och redovisas som bidragsintäkter. Det tekniska stödet avser att täcka till exempel administration, övervakning, utvärdering och revision. Rent administrativt hanteras TA-medel som

EU-kommissionens bedömningskala för ESF	EU-kommissionens bedömningskala för Flyktingfonden	ESV:s bedömningskala för kvalitet
Fungerar väl	Fungerar tillfredsställande, enbart små förbättringar behövs	Utmärkt (A)
Fungerar, men vissa förbättringar krävs	Fungerar, men vissa förbättringar behövs	Bra (B)
Fungerar till viss del, omfattande förbättringar krävs	Fungerar delvis, väsentliga förbättringar behövs	Godtagbart (C)
Fungerar inte alls	Fungerar i huvudsak inte	Ej godtagbart (D)

85 ESV dnr 60-370/2010, 60-394/2011, 60-766/2011.

en stödåtgärd bland andra med stöd- och rekvisitionsförfarande och där prövning sker i enlighet med de vanliga administrativa rutinerna för respektive program. TA-medel kan endast rekvireras för programperiod 2007–2013. För år 2011 beräknar ESV rekvirera 6,4 miljoner kronor i tekniskt stöd jämfört med 3,5 miljoner kronor år 2010. Ökningen av TA-medel beror huvudsakligen på att ansökningar avseende 2010 och 2009 har godkänts under året. Medlen har inte intäktsförts på tidigare år då det funnits osäkerhet om huruvida ESV:s bidragsansökningar skulle godkännas.

Tabell 23 *Prestationer och kostnader inom EU-revision (tkr)*

Prestationer	2011	2010	2009
Löpande verksamhet	33 702	33 352	31 080
Utveckling	2 180	1 340	2 083
Summa	35 882	34 692	33 163

Kostnaden för löpande verksamhet hänförs framför allt till revision av jordbruksfonderna, ERUF och ESF. Kostnad för utveckling avser i första hand vidareutveckling av vår revisionsmetodik och av arbetet med att upprätta en kompetensplan.

7 Verksamhetsområde Tjänsteexport

Uppgifter för verksamhetsområde Tjänsteexport enligt instruktion

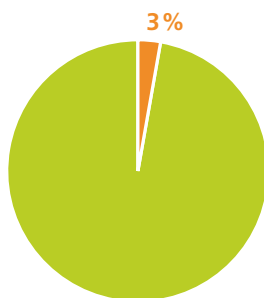
ESV får bedriva sådan tjänsteexport som är direkt hänförlig till myndighetens uppgifter och verksamhetsområde.

7.1 Verksamhetsöversikt

Inom ramen för verksamhetsområdet Tjänsteexport bedriver ESV avgiftsfinansierad tjänsteexport samt tar emot utländska besök och samordnar internationella kontakter. De två sistnämnda aktiviteterna är i huvudsak anslagsfinansierade. Projekten inom den avgiftsfinansierade tjänsteexporten finansieras antingen av Sida eller av EU.

Twinning är ett EU-finansierat samarbete mellan myndigheter i ett medlemsland och ett kandidatland. Syftet är att myndigheterna tillsammans ska förbättra en av kandidatlandets institutioner för att uppnå de krav som EU ställer för medlemskap. Sida finansierar förberedelsearbetet på hemmaplan inför insatser inom ramen för EU-finansierade twinningprojekt.

Figur 8 Kostnader för Tjänsteexport i relation till de totala kostnaderna för ESV 2011

7.2 Tjänsteexportverksamheten under året

ESV har tillsammans med Riksgälden ett twinning-samarbete med Frankrike och Ungern, med syftet att ge stöd till Finansministeriet i Ukraina i riksgälds- och prognosfrågor.⁸⁶ Projektet påbörjades under 2010 och beräknas avslutas i mars 2012.

ESV ansvarar för stöd i prognosfrågor, och har som en del av det arbetet tagit emot ett studiebesök under fyra dagar i månadsskiftet oktober–november.

ESV påbörjade i november ett twinning-projekt i Moldavien tillsammans med Holland.⁸⁷ Projektet innebär stöd till Finansministeriet i intern styrning och kontroll, och kommer att pågå i två år. Projektet startade med ett seminarium där bland annat Moldaviens finansminister, Sveriges ambassadör, ESV:s generaldirektör och representanter från EU deltog. Därutöver har en mission genomförts med medarbetare från ESV. Vi har även en långtidsrådgivare på plats i huvudstaden Chisinau.

Arbetet genomförs i enlighet med ESV:s strategi för tjänsteexporten⁸⁸ som bland annat innebär att:

- ESV ska arbeta med uppdrag där vi har en egen kompetens och kapacitet, i linje med den ordinarie verksamheten. Omfattningen beror till stor del på vilken inriktning mottagarländerna önskar på stödet.
- ESV ska fokusera på de länder där engelska är arbetsspråket i projekten. Vi ska också göra den bedömningen att det är möjligt att uppnå positiva effekter av våra insatser i mottagarlandet. De länder vi arbetar med ska vara prioriterade av UD och Sida inom ramen för biståndssamarbetet.
- ESV ska i huvudsak arbeta med institutioner inom statsförvaltningar men kan undantagsvis göra insatser på regional/lokal nivå.
- ESV ska inte överföra färdiga lösningar utan utarbeta lösningar tillsammans med samarbetslandet som är anpassade efter varje specifik situation.
- ESV kan ingå samarbeten med svenska och internationella myndigheter för att söka projekt. Vi kan även ingå i konsultorganisationers anbudsansökningar. Viktigt är dock att alla icke-statliga organisationer behandlas lika.

⁸⁶ ESV dnr 51-10/2011.

⁸⁷ ESV dnr 51-1260/2011.

⁸⁸ ESV dnr 19-822/2010.

7.3 Resultatbedömning

För tjänsteexporten är det svårt att få en extern bedömning av verksamhetens kvalitet. Vi har därför valt att inte göra någon resultatbedömning för detta område.

7.4 Ekonomisk översikt

Tabell 24 Intäkter inom Tjänsteexport (tkr)

Intäkter	2011	2010	2009
Anslag	257	298	195
Avgifter och andra intäkter än anslag	4 728	3 410	14 700
Summa	4 985	3 708	14 895
Avgiftsandel	95 %	92 %	99 %

Intäkterna i den avgiftsfinansierade verksamheten har minskat i omfattning jämfört med 2009 bero-

ende på att vi då hade stora projekt i Moçambique och Ukraina. Ökningen jämfört med 2010 beror på ett nytt projekt i Moldavien avseende intern styrning och kontroll.

Tabell 25 Prestationer och kostnader inom Tjänsteexport (tkr)

Prestationer	2011	2010	2009
Internationella besök	327	313	225
Twinning	4 704	1 805	5 307
Övrig tjänsteexport	1 060	1 675	10 084
Summa	6 091	3 793	15 616

De totala kostnaderna har ökat jämfört med förra året. Det beror dels på projektet i Moldavien, dels på att vi har lagt ned resurser på att söka nya projekt, bland annat ett projekt i Finansministeriet i Albanien avseende intern styrning och kontroll.

8 Övrig återrapportering

8.1 Avgiftsbelagd verksamhet

Ekonomiskt mål för avgiftsbelagd verksamhet

Det ekonomiska målet är full kostnadstäckning. Om en avgiftsättning, enligt ESV, motverkar syftet med en verksamhet inom områdena Prognoser och Ekonomisk styrning, får i enskilda fall principen om full kostnadstäckning ifrågasättas.

Den sammanlagda omfattningen av undantagen från det ekonomiska målet för den avgiftsbelagda verksamheten ska redovisas och kommenteras.

Tabellen nedan visar intäkter, kostnader och utfall för ESV:s avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelning för åiterrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet i regleringsbrevet.

Tidigare år har avgiftsbudgeten även innefattat Informationssystemet Hermes, Information om statlig ekonomi och Statlig inköpssamordning. Enligt villkor i regleringsbrevet har ESV använt tidigare års överskott för Informationssystemet Hermes. I samband med att den statliga inköpssamordningen flyttades till Kammarkollegiet fördes tidigare års överskott över dit.

Resultatet för ESV:s avgiftsbelagda verksamhet

Tabell 26 Avgiftsfinansierad verksamhet inom Ekonomistyrningsverket (tkr)

	2011	2010	2009
Ekonomisk styrning*			
Tidigare års över-/underskott	-4 958	-6 752	-7 383
Intäkter	16 336	19 729	15 207
Kostnader	16 243	18 632	14 569
Utfall**	93	1 097	638
Akkumulerat över-/underskott	-4 865	-4 958	-6 745
Administrativa system			
Tidigare års över-/underskott	6 888	4 575	3 149
Intäkter	11 480	12 676	13 129
Kostnader	16 515	10 363	11 713
Utfall	-5 035	2 313	1 416
Akkumulerat över-/underskott	1 853	6 888	4 565
Tjänsteexport			
Tidigare års över-/underskott	2 364	2 365	2 492
Intäkter	4 684	3 410	14 700
Kostnader	5 792	3 411	14 824
Utfall	-1 108	-1	-124
Akkumulerat över-/underskott	1 256	2 364	2 368
Totalt resultat för avgiftsfinansierad verksamhet	-6 050	3 410	1 930
Totalt ackumulerat över-/underskott	-1 756	4 294	188

* Ekonomisk styrning exkl. administrativa system. Jämförelsevärdena för 2010 och 2009 har ändrats då Tjänsteexport från och med 2011 inte tillhör Ekonomisk styrning och Statsredovisning och Lokalförsörjning har tillkommit.

** Under 2010 har tidigare års underskott på knappt 0,7 miljoner kronor inom Statsredovisning täckts med anslagsmedel från anslag 1:8 anslagspost 1.

Kommentar: Tidigare års över-/underskott 2010 har justerats med anledning av att avrundningsfel korrigerats.

Tabell 27 Totala kostnader för stöd till Regeringskansliet (tkr)

	2011 Totalt	Varav avgifter	2010 Totalt	Varav avgifter	2009 Totalt	Varav avgifter
Remisser	1 710	–	1 858	–	2 474	–
Konsultstöd	9 275	5 545	10 288	10 288	5 819	5 819
Rådgivning	1 107	–	1 313	–	1 865	–
Utbildning*	336	–	238	–	364	–
Summa	12 428	5 545	13 698	10 288	10 522	5 819

* Jämförelsevärdena för 2010 och 2009 har justerats för avgifter.

har försämrats kraftigt jämfört med 2010. Underskottet avser främst avgiftsområdet Administrativa system och beror på ESV:s arbete med statligt ramavtal avseende e-handelstjänst, den pågående upphandlingen av ramavtal för ekonomiadministrativa system samt arbete med förfrågningsunderlag avseende projekt- och beslutsstödssystem.

Både intäkter och kostnader inom Tjänsteexporten har ökat jämfört med föregående år. Det beror dels på att ett nytt twinning-projekt i Moldavien har startat, dels på arbete med nya projektansökningar, bland annat ett projekt i Finansministeriet i Albanien avseende intern styrning och kontroll.

För 2011 uppvisar den avgiftsbelagda verksamheten ett ackumulerat underskott på drygt 1,7 miljoner kronor. Detta är i linje med den skrivelse⁸⁹ som ESV lämnade till regeringen med anledning av det ackumulerade överskottet vid utgången av 2010. Som beskrivs ovan pågår flera upphandlingar av administrativa system, vilket under en period medför stora kostnader men inga intäkter. I takt med att ramavtalen avropas och myndigheterna använder de avropade systemen genereras även intäkter. Samma resonemang gäller för Tjänsteexporten, där arbetet med projektansökningar medför kostnader medan intäkterna kommer senare år.

För avgiftsområdet Ekonomisk styrning har det ackumulerade underskottet minskat sedan 2009 och förväntas minska ytterligare de kommande åren.

ESV har under 2011 frångått principen om full kostnadstäckning i två fall. Det gäller uppdraget om Sidas interna styrning och kontroll och seminarier om Lean accounting. Motiveringen i båda fallen är 89 ESV dnr 19-126/2011.

att arbetet bidrar till kompetensutvecklingen inom området och kan användas i den anslagsfinansierade verksamheten när det gäller utveckling och rådgivning. Den totala omfattningen av undantagen uppgår till 577 800 kronor, vilket finansierats via anslag 1:8 anslagspost 1.

8.2 Stöd till Regeringskansliet

ESV ska enligt regleringsbrevet redovisa:

Totala kostnader för olika typer av stöd till Regeringskansliet samt hur stor andel av dessa som finansieras med avgifter. Kostnaderna för remisser ska särredovisas.

Som framgår av tabell 27 ovan har den totala kostnaden för stöd till Regeringskansliet minskat med drygt 1,2 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det beror huvudsakligen på att konsultstödet minskat. Tidigare år har konsultstödet till Regeringskansliet varit helt avgiftsfinansierat. Eftersom e-beställningsuppdraget numera är anslagsfinansierat blir det en differens på drygt 3,7 miljoner kronor mellan det totala konsultstödet 2011 och posten ”varav avgifter”.

I posten rådgivning ingår förutom rådgivning till Regeringskansliet även rådgivning till kommittéer. I posten utbildning ingår enbart Hermesutbildningar.

8.3 Lista över rapporterade uppdrag

Nedan redovisas publikations- eller diarienummer för ESV:s rapporterade uppdrag enligt instruktion och regleringsbrev samt särskilda regeringsbeslut.

Uppdrag	ESV:s benämning	Hänvisning till kapitel
Uppdrag att utreda och föreslå en finansieringsmodell för Statens institutionsstyrelse samt utbetalningar av medel	ESV 2011:22	3.2.1
Samverkansuppdrag mot felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen 2010	ESV 2011:11	3.2.2
Kontrollutvärdering av utbetalningar från välfärdssystemen	ESV 2011:20	3.2.2
Uppdrag om Sidas interna styrning och kontroll	ESV 2011:16	3.2.2
Uppdrag om Försäkringskassans interna styrning och kontroll	ESV 2011:24	3.2.2
Uppdrag till ESV att bistå med stöd åt utredningen om ett myndighetsgemensamt servicecenter för en effektivare statlig administration	ESV 2011:3	3.2.4
Uppdrag att leda och samordna införandet av elektroniska beställningar i statsförvaltningen	ESV dnr 10-743/2009	3.2.4
Uppdrag till ESV avseende Pan-European Public Procurement Online	ESV 10-999/2009	3.2.4
Avgifter 2010 – om avgiftsbelagd verksamhet i staten	ESV 2011:29	3.3.5
Ekonomiadministrativa värden avseende 2010	ESV 2011:1	3.3.6
ESV:s årliga rapport 2011 om den statliga internrevisionen	ESV 2011:15	3.3.7
Tidsserier, statens budget m. m. 2010	ESV 2011:21	3.4.1
Utfallet på statens budget 2010	ESV 2011:13	3.4.1
Rapportering av inkomsttitlar	ESV dnr 40-193/2011, 49-313/2011	3.4.1
Underlag till pris- och löneomräkning		3.4.1
Underlag till årsredovisning för staten 2010	ESV 2011:12	3.4.2
Uppdrag åt ESV att utveckla en fullständig balansräkning för staten som är anpassad till finansräkenskapernas behov	ESV 2011:26	3.4.3
Inkomstliggaren 2011	ESV 2011:8	3.4.4
Uppdrag till ESV att genomföra en granskning av UD:s lokalkostnader i utlandet	ESV 2011:27	3.5
Prognos – Statens budget och de offentliga finanserna	ESV 2011:5, 2011:30, 2011:33, 2011:36	4.2
Uppdrag att leverera produktionsgodkänd version av RK Statsbudgetstöd	ESV dnr 54-1044/2011	5.2.1
Myndigheten ska, efter samråd med Regeringskansliet och i enlighet med dess behov, a) färdigställa uppgraderingen av e-budget till ny programvara (.net), b) utveckla en rapport avseende reformer i RK Statsbudgetstöd, c) arbeta med mindre förbättringsåtgärder avseende RK Statsbudgetstöd.		5.2.1
Uppdrag till ESV att anpassa RK Statsbudgetstöd	ESV dnr 10-17/2011	5.2.1
Ändring av uppdrag till ESV att tillhandahålla en teknisk plattform samt drift och support avseende RK statsbudgetstöd	ESV dnr 10-819/2011	5.3.2

9 Kompetensförsörjning

Enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag ska en myndighet redovisa de åtgärder som har vidtagits för att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion och till vad regeringen, i förekommande fall, har angett i regleringsbrev eller i något annat beslut.⁹⁰ I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till att myndigheten har kunnat fullgöra dessa uppgifter.

ESV har i det interna dokumentet Strategi för kompetensförsörjning⁹¹ slagit fast fyra övergripande prioriteringar för kompetensförsörjningen:

- Verksamhetens behov av utveckling styr kompetensförsörjningen.
- ESV har effektiva arbetsformer samt ett ledarskap och medarbetarskap som utvecklar verksamheten.
- ESV är en hälsofrämjande arbetsplats med god arbetsmiljö.
- ESV är en attraktiv arbetsgivare.

Vår strategi för kompetensförsörjning bygger på en analys av vad vi behöver stärka och utveckla. Strategin tar sin utgångspunkt i verksamhetsplanering, riskanalyser, arbetsmiljöronder, uppföljningar i årsredovisningen, resultat från medarbetarenkäter samt de generella krav som finns på myndigheter. De gemensamma åtagandena i strategin är också ett medel för att förverkliga strategin för den statliga arbetsgivarpolitiken.⁹²

Genom att arbeta systematiskt med kompetensförsörjning – inklusive jämställdhet, mångfald, arbetsmiljö och hälsa – utvecklas och förbättras vår förmåga att utföra våra uppgifter på ett effektivt sätt. På så sätt kan verksamhetens mål uppnås.

Vi redovisar årets åtgärder utifrån de fyra övergripande prioriteringarna i strategin för kompetensförsörjning.

9.1 Verksamhetens behov av utveckling styr kompetensförsörjningen

ESV ska ha en genomtänkt rekrytering, utveckling och avveckling av kompetens som utgår från en samlad kompetens- och verksamhetsanalys.

ESV använder individuella utvecklingsplaner, vilket innebär att en del av utvecklingssamtalen fokuserar på hur medarbetarens kompetens tillvaratas och utvecklas för att stödja verksamheten. Av den individuella utvecklingsplanen, som tas fram i dialog mellan chef och medarbetare, framgår hur och när den överenskomna kompetensutvecklingen ska ske. I medarbetarenkäten som genomfördes under hösten 2011 svarar 80 procent av medarbetarna positivt på frågan ”I mitt arbete har jag nytta av mina kunskaper och färdigheter”. 83 procent anser att de har tillräckliga kunskaper för att kunna arbeta enligt våra rutiner, och 60 procent anser att deras avdelningschef arbetar strategiskt med avdelningens utveckling.

Utvecklingsinsatser har även planerats och erbjudits generellt på myndigheten. Det har bland annat varit kurser i presentationsteknik samt en kurs i effektiva möten. Samtliga medarbetare som haft behov har erbjudits övergripande utbildning i Officepaketet och fördjupande seminarier i de olika delarna av Officepaketet. Alla avdelningar har erbjudits en genomgång av offentlighetsprincipen och reglerna kring diarieföring samt mutor och jäv. Utbildning i upphandling har erbjudits generellt vid ett tillfälle och en gång på avdelningsnivå. I introduktionsutbildningen för nyanställda ingår även en introduktion till statsförvaltningen.

ESV har tillsammans med bland andra Arbetsgivarverket under 2011 medverkat i planering och genomförande av en serie involveringskonferenser på temat offentligt etos i statsförvaltningen. Seminarserien arrangerades av Kompetensrådet för Utveckling i Staten (Krus) inom ramen för deras regeringsuppdrag att stödja myndigheternas arbete med värdegrund, etik och bemötande. Syftet med konferenserna var att genom ett erfarenhetsutbyte mellan myndigheterna stärka kunskapen och förståelsen för rollen som statstjänsteman och för de grundläggande värdena i staten. ESV:s deltagande i planering och genomförande har bidragit till att

90 3 §, 3 kap. förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

91 ESV dnr 29-998/2011.

92 Strategi för den statliga arbetsgivarpolitiken, Arbetsgivarverket, 2010.

öka kunskaperna om offentligt etos bland ett flertal medarbetare på myndigheten.

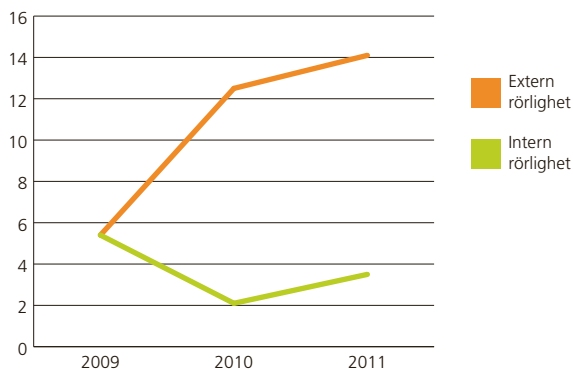
Förra årets medarbetarundersökning gav indikationer på stress orsakad av periodvis hög arbetsbelastning. Som en åtgärd har vi vid tre tillfällen under året erbjudit en utbildning i att hantera stress. Eftersom vi tillämpar årsarbetstid har vi även gjort genomgångar för att säkerställa att hög arbetsbelastning under perioder kompenseras med vila och uttag av ledighet under andra.

Under året har 15 medarbetare externrekryterats. Den externa personalomsättningen har varit 14 procent (24 medarbetare). Under året har 4 medarbetare avgått med pension. Personalrörligheten har varit något hög, men har i stort sett inte påverkat vår möjlighet att utföra vårt uppdrag.

Av de rekryteringar som gjorts under året har tre varit avdelningschefsrekryteringar. Vissa organisatoriska förändringar har även gjorts, vilka inneburit avdelningsbyten för medarbetare som jobbar med finansieringsfrågor, internrevisionsfrågor samt intern styrning och kontroll. Året har med anledning av detta präglats av att medarbetare och chefer vuxit in i nya roller och en ny organisation. Den interna rörligheten som vi redovisar nedan är de byten av enhet och avdelning som är en följd av att medarbetare på eget initiativ önskat byta.

Vi gör bedömningen att verksamhetens behov av utveckling under året, och även framåt, har styrt kompetensförsörjningen och utvecklingsinsatserna så att vi har rätt kompetens för att åstadkomma det efterfrågade resultatet och för att möta förändringar i omvärlden.

Figur 9 Personlrörlighet (%)

9.2 ESV har effektiva arbetsformer samt ett ledarskap och medarbetarskap som utvecklar verksamheten

De organisatoriska förändringar som ESV genomfört under året (se avsnitt 9.1) har lett till att frågorna om finansiering, internrevision och intern styrning och kontroll placerats på de avdelningar där de mest naturligt hör hemma och där det ges bäst förutsättningar för effektiva arbetsformer för dessa frågor. Vi ser positivt på hur dessa förändringar bidragit till kompetensutvecklingen inom myndigheten.

Under våren gjordes en satsning på utveckling av ledningsgruppen i samarbete med konsulter. Programmet omfattade fyra dagar och fokuserade på frågor om arbetssätt för ledningsgruppen utifrån gruppens uppdrag och syfte. Även individuell coachingstöd har erbjudits avdelningschefer som haft behov av det.

För att stärka cheferna bland annat i arbetsgivarrollen har ESV:s chefer samlats vid fyra tillfällen vid så kallade chefsforum. Det är ett nytt mötesforum för samtliga chefer (inte bara ledningsgruppen) på ESV. Syftet är att lyfta frågor och utbyta idéer som kan bidra till en samsyn på till exempel tolkning av skrivningar i våra lokala avtal, riktlinjer och policydokument. Diskussionerna är också tänkta att stärka cheferna i arbetsgivarrollen och ge dem inflytande över de uppdateringar som kan behöva göras av myndighetens avtal och dokument för att de ska vara aktuella och verksamhetsanpassade. Implementering av nyskrivna avtal och dokument är ett annat syfte som vi också använt chefsforumen till.

De teman som varit aktuella under 2011 har varit:

- Arbetsgivarpolitik – genomgång och diskussioner utifrån material från Arbetsgivarverket.
- Uppföljning av det ett år gamla arbetstidsavtalet med diskussion kring tillämpning.
- Enskilda överenskommelser – implementering i samband med införande och diskussioner för att nå samsyn kring ställningstaganden.
- Lönebildningen, genomgång av statistik och viktiga lönepolitiska ställningstagande som samtliga chefer behöver ställa sig bakom och förstå bakgrunden till.
- Arbetsordningen, som reviderats under året.

Internkommunikation är något som vi utifrån förra årets medarbetarenkät har sökt förbättra. De vidtagna insatserna har också lett till bättre resultat för internkommunikationen i årets medarbetarenkät. Förbättringarna har huvudsakligen bestått av följande:

- ESV har tydliggjort avdelningschefernas kommunikationsansvar och utvecklat stöd för återkoppling av information från ledningsgruppen.
- ESV har förbättrat protokollen från ledningsgruppen.
- ESV har arbetat med innehållet och presentationen av informationen under GD-info, när generaldirektören informerar hela personalen några gånger per år.

En viktig förutsättning för att göra ett bra arbete är att få en god introduktion. 76 procent av medarbetarna som anställts under de senaste två åren anger i medarbetarenkäten att de fått en bra introduktion. En introduktionsutbildning har givits under året för sammanlagt 10 medarbetare.

Genom de ovan angivna åtgärderna bedömer vi att arbetsformerna har blivit mer effektiva och att vi har gett stöd för ett ledarskap och medarbetarskap som utvecklar verksamheten.

9.3 ESV är en hälsofrämjande arbetsplats med god arbetsmiljö

Frågor om hälsa och arbetsmiljö har ESV genom åren alltid prioriterat högt, och under 2011 har ytterligare en rad aktiviteter genomförts på detta område. Under 2010 gjordes ett stort arbete med allt från ljus och ventilation till lokalmässiga förbättringar. Detta arbete slutfördes under första halvan av 2011. Gemensamma utrymmen, såsom konferensrum, har fått bättre teknisk utrustning och nya moderna bord och stolar. ESV har övergått till så kallad MEX-telefoni (mobile extension), det vill säga medarbetarna har endast mobiler och inga fasta telefoner. Det har ökat den rumsliga flexibiliteten och närbarheten och på så sätt bidragit till en god arbetsmiljö. En systematisk brandskyddsöversyn har gjorts under året och utifrån den har vi förbättrat

utrymningsplanerna på flera punkter. En utbildning har även hållits för de tio utrymningsansvariga på ESV.

Resultatet av årets medarbetarenkät presenterades i början av hösten och därefter har avdelningarna gått igenom resultat och tagit fram handlingsplaner för att utveckla och förbättra sådant som bidrar till ökad trivsel, välmående och effektivitet.

Förutom företagshälsövården har ESV:s medarbetare tillgång till mental friskvård som innefattar specialthjälp dygnet runt för arbetsrelaterade eller privata problem som påverkar arbetsförmågan. Vid behov görs besök av ergonom för genomgångar av arbetsplatsens utformning. Coachande individuella hälsoråd, vaccinering, samtalsstöd och grupp/teamutveckling är andra friskvårdsaktiviteter som ESV tillhandahållit under året. I medarbetarenkäten angav 92 procent att de tycker att ESV är en hälsofrämjande arbetsplats. Vi ser detta som ett kvitto på att de aktiviteter vi erbjudit har bidragit till ESV:s kompetensförsörjning.

Enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten särskilt redovisa de anställdas sjukfrånvaro. Nedanstående tabell visar den totala sjukfrånvaron, fördelat på olika ålderskategorier, kvinnor respektive män samt andelen långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer). Sjukfrånvaron har ökat något jämfört med 2010, men sjuktalen är fortsatt låga. Om en medarbetare insjuknar sätts omedelbart ett aktivt rehabiliteringsarbete in för att förhindra att sjukfrånvaron blir onödigt lång.

Tabell 28 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro (%)	2011	2010	2009
Totalt	2,2	2,1	2,2
–29 år*	–	–	–
30–49 år	1,5	1,5	1,0
50 år–	3,1	3,1	3,9
Kvinnor	2,6	2,9	1,6
Män	1,6	1,1	2,7
Andel långtidssjukskrivna av totalt sjukskrivna (60 dagar eller mer)	39,6	36,4	86,2

* Sjukfrånvaron särredovisas inte för denna grupp då uppgifterna kan härledas till enskilda individer.

9.4 ESV är en attraktiv arbetsgivare

I årets medarbetarenkät angav 92 procent att de kan rekommendera ESV som arbetsplats och 63 procent att det är en bra stämning på ESV. Trots att betyget för bra stämning på ESV sjunkit från 71 procent 2010 till 63 procent 2011 bedömer vi betyget som gott och att arbetet med arbetsmiljö, hälsa och attraktiva arbetsvillkor totalt sett varit framgångsrikt. Frågan om stämningen på ESV analyseras och kommer att vara aktuell att jobba vidare med under kommande år.

Under året har ESV tagit emot fyra praktikanter, som varit på ESV mellan tre och sex månader. De har snabbt blivit insatta i sina uppgifter och därigenom också fått yrkeserfarenhet under en period. Genom dessa praktikanter har vi också spridit information om oss som arbetsgivare och den roll vi som myndighet har.

Ett partsgemensamt arbete har lett fram till att ESV under september kunde erbjuda möjligheten för samtliga medarbetare att teckna enskilda överenskommelser om att ändra anställningsvillkor, till exempel att byta lön mot semesterdagar eller göra en extra pensionsavsättning. Syftet är bland annat att kunna anpassa villkoren efter både medarbetarens

önskemål och arbetsgivarens behov. Detta bidrar till att skapa attraktiva anställningsvillkor.

ESV:s webbplats har utvecklats under året. Syftet var att webbplatsen bättre ska stödja myndigheterna och Regeringskansliet i deras arbete med ekonomistyrning. Genom att webbplatsen har blivit tydligare för målgrupperna och fått en modernare form hoppas vi också att den ska ge en positiv bild av ESV för presumtiva sökande till våra tjänster.

Goda anställnings- och arbetstidsvillkor är, liksom god arbetsmiljö, bra ledarskap och utvecklingsmöjligheter, viktiga för att attrahera nya medarbetare samt behålla och motivera dem som redan är anställda. Det är också en del i att stärka ESV:s varumärke och attraktivitet på arbetsmarknaden. 76 procent anger i medarbetarenkäten att de är mycket engagerade i sitt arbete. 80 procent anger att de blir behandlade med respekt av sina kollegor. 82 procent har förtroende för generaldirektören.

Vi gör utifrån ovanstående åtgärder och resultat bedömningen att ESV uppfattas som en attraktiv arbetsgivare, och att arbetet med kompetensförsörjningen bidragit till att säkerställa vår kompetens att fullgöra de uppgifter som framgår av vår instruktion.

10 Finansiell redovisning

10.1 Sammanställning över väsentliga uppgifter

<i>Belopp i tkr</i>	2011	2010	2009	2008	2007
Låneram i Riksgälden					
Beviljad	40 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Utnyttjad	27 756	23 188	31 268	22 120	34 282
Räntekontokredit i Riksgälden					
Beviljad	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Utnyttjad	-	-	-	-	-
Räntekontot					
Ränteintäkter	199	71	58	535	554
Räntekostnader	-	-	2	-	-
Avgiftsintäkter som disponeras					
Budget	28 099	60 550	65 250	83 500	88 050
Utfall	36 197	68 101	74 855	87 656	91 385
Avgiftsintäkter som ej disponeras					
Budget	2 188	2 167	2 188	3 139	3 087
Utfall	2 188	2 167	2 188	2 888	7 087
Anslagskredit					
Beviljad	3 388	3 549	3 639	3 118	3 063
Utnyttjad	-	1 436	-	-	-
Anslagssparande					
Utgående överföringsbelopp	11 523	-874	1 189	9 417	10 530
Personal					
Antal årsarbetskrafter	152	155	150	142	140
Medelantal anställda	170	183	185	176	176
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 190	1 150	1 163	1 231	1 298
Kapitalförändring*					
Årets kapitalförändring	-8 978	75	5 837	3 926	-7 373
Balanserad kapitalförändring	6 700	9 715	-5 626	-9 552	-2 060
Utgående myndighetskapital	-2 278	9 790	9 018	-5 626	-9 433

* Skillnaden mellan balanserad kapitalförändring 2011 och utgående myndighetskapital 2010 beror på att tidigare års överskott på 3 090 tkr från verksamheten Statlig inköpssamordning har överförts till Kammarkollegiet. Balanserad kapitalförändring 2010 har ökat med 697 tkr jämfört med utgående myndighetskapital 2009 på grund av att tidigare års underskott inom Information om statlig ekonomi har täckts med anslagsmedel. Utgående myndighetskapital 2009 har justerats med 8 807 tkr som har överförts till Avräkning Statsverket i samband med övergång till kostnadsmässig anslagsavräkning. Differensen mellan balanserad kapitalförändring 2008 respektive utgående myndighetskapital 2007 beror på övertaget myndighetskapital från Arbetsmarknadsverket (AMS) med 119 tkr.

10.2 Resultaträkning

<i>Belopp i tkr</i>		2011	2010
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	Not 1	139 265	113 863
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	36 197	68 101
Intäkter av bidrag	Not 3	7 422	5 543
Finansiella intäkter	Not 4	247	98
Summa		183 131	187 605
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 5	-124 411	-123 498
Kostnader för lokaler		-14 778	-14 667
Övriga driftskostnader		-41 743	-40 033
Finansiella kostnader	Not 6	-567	-146
Avskrivningar och nedskrivningar		-10 602	-9 181
Summa		-192 101	-187 525
Verksamhetsutfall		-8 970	80
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av ersättningar som inte disponeras av myndigheten	Not 7	2 188	2 167
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-2 196	-2 172
Saldo		-8	-5
Årets kapitalförändring	Not 8	-8 978	75

10.3 Balansräkning

<i>Belopp i tkr</i>		2011-12-31	2010-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	Not 9	21 725	21 604
Rättigheter och andra immateriella tillgångar	Not 10	554	521
		22 279	22 125
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 11	752	1 036
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 12	4 370	4 080
		5 122	5 116
Fordringar			
Kundfordringar		488	758
Fordringar hos andra myndigheter		7 195	10 383
Övriga fordringar		237	–
		7 920	11 141
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	Not 13	3 908	3 772
Upplupna bidragsintäkter		4 727	4 607
Övriga upplupna intäkter		2 336	190
		10 971	8 569
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 14	–7 395	8 703
		–7 395	8 703
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgälden		18 406	7 723
		18 406	7 723
Summa tillgångar		57 303	63 377
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	Not 15	6 700	9 715
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		–8 978	75
		–2 278	9 790
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner o liknande förpliktelser	Not 16	1 071	1 266
		1 071	1 266
Skulder m.m.			
Lån i Riksgälden	Not 17	27 756	23 188
Skulder till andra myndigheter		4 789	4 749
Leverantörsskulder		6 062	6 295
Övriga skulder		2 186	2 511
Förskott från uppdragsgivare	Not 18	4 712	1 655
		45 505	38 398
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	Not 19	12 450	13 176
Oförbrukade bidrag		0	200
Övriga förutbetalda intäkter		555	547
		13 005	13 923
Summa kapital och skulder		57 303	63 377

10.4 Anslagsredovisning

10.4.1 Redovisning mot anslag

	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Anslag (ramanslag)						
Utgiftsområde 2						
Samhällsekonomi och finansförvaltning						
1:3 Verksamhetsstöd för den statliga budgetprocessen						
ap.1 Gemensamma delar Hermes		14 110	-500	13 610	-13 497	113
ap.2 RK Statsbudgetstöd ESV, Hermes						
ap.2.1 Finansiella kostnader		2 600		2 600	-2 397	203
ap.2.2 Grunduppdrag		8 815		8 815	-8 752	63
ap.2.3 Övriga uppdrag		4 455	1 050	5 505	-5 021 ¹	484
ap.4 Statsredovisning, Hermes		9 255		9 255	-9 207	48
ap.5 Transaktionsdatabas, Hermes		250	-150	100	-47	53
1:8 Ekonomistyrningsverket						
ap.1 Ekonomistyrningsverket förvaltning	-1 200	103 614	720	103 134	-95 860	7 274
ap.3 Myndighetsövergripande arbete inom ramen för samverkansuppdraget		5 000		5 000	-1 720	3 280
1:17 Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse						
ap.2 E-beställningar del till Ekonomistyrningsverket		5 000	-1 500	3 500	-3 495	5
Avslutade anslag						
1:8 Ekonomistyrningsverket						
ap.4 RK Statsbudgetstöd, finansiella kostnader	156		-156			
ap.5 RK Statsbudgetstöd, grunduppdrag	-236		236			
ap.6 RK Statsbudgetstöd, övriga uppdrag	406		-406			
Summa	-874	153 099	-706	151 519	-139 996²	11 523

Fotnot 1. Sammanlagt får högst 5 040 tkr användas enligt villkoren i regleringsbrevet för 2011.

Fotnot 2. Avstämning mot intäkter av anslag, se not 1.

10.4.2 Redovisning mot inkomsttitel

Belopp i tkr

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster
2811 Övriga inkomster i statens verksamhet	2 188	2 196
Summa		2 196

10.5 Tilläggsupplysningar och noter

10.5.1 Kommentarer till noter

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges.

10.5.2 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Periodavgränsningsposter

För periodiseringar tillämpas en beloppsgräns på 50 tkr.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar med en bedömd ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde på minst 25 tkr redovisas som anläggningstillgångar. På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning. Avskrivningen görs månadsvis. Följande avskrivningstider tillämpas:

Egenutvecklade immateriella anläggningstillgångar
5 år
Övriga immateriella anläggningstillgångar
3 år
IT-utrustning
Normalt 3 år. 4–7 år om den ekonomiska livslängden bedöms vara längre än 3 år.
Övriga kontorsmaskiner
3 år
Möbler och inventarier
5 år. Om nyttjandeperioden (t. ex. slutdatum för hyreskontrakt) understiger den ekonomiska livslängden ska avskrivningstiden beräknas efter den förväntade nyttjandeperioden.
Förbättringsutgifter på annans fastighet
7 år. Om nyttjandeperioden (t. ex. slutdatum för hyreskontrakt) understiger den ekonomiska livslängden ska avskrivningstiden beräknas efter den förväntade nyttjandeperioden.

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Utbetald ersättning till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller aktiebolag.

Namn, sidouppdrag	Ersättning kronor
Mats Wikström	1 055 227
Göran Bengtsson EPG Konsult AB, Geodataområdet, Gunnebo Slott och Trädgårdar AB, Göteborg & Co Träffpunkt AB, August Abrahamsons stiftelse	4 500
Kerstin Hallsten	3 000
Urban Hansson Brusewitz Kärnavfallsfonden	3 000
Eva Håkansson Fröjelin	3 000
Stefan Lundgren Nämnden för läkemedelsförmåner, Tandvårds- och läkemedelsverket, Inspektionen för socialförsäkringen	1 500
Ann-Sofie Löth	4 500
Ingvar Mattsson	1 500
Gunilla Törnqvist	3 000
Katrin Westling Palm Min Pension, E-delegationen, Underrättelsesdomstolen	3 000

10.5.3 Noter

Not 1 Intäkter av anslag

Skillnaden mellan intäkter av anslag i resultaträkningen och utgifter i anslagsredovisningen beror på anslagsavräknad semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 enligt övergångsbestämmelsen till 12 § anslagsförordningen (731 tkr).

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2011	2010
Avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen	3 081	680
Försäljning av utbildningstjänster	9 968	8 706
Försäljning av konsulttjänster	10 202	13 923
Avgifter för förvaltning av Hermessystemet	-	25 066
Intäkter enligt 6 kap 1 § kapitalförsörjningsförordningen	-	-
Övrig uppdragsförsäljning	12 946	19 726
Summa	36 197	68 101

Intäkter av avgifter och andra ersättningar har minskat med 31 904 tkr jämfört med föregående år.

Denna minskning beror framför allt på att förvaltningen av Hermessystemet från och med 2011 finansieras med anslag 1:3 Verksamhetsstöd för den statliga budgetprocessen. Föregående år finansierades denna verksamhet med avgifter som då uppgick till 25 066 tkr. Minskningen förklaras också av att verksamheten Statlig inköpssamordning övergick till Kammarkollegiet den 1 januari 2011. År 2010 tog ESV ut avgifter för denna verksamhet med 5 946 tkr. Dessa avgifter ingick i posten Övrig uppdragsförsäljning.

Avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen har ökat med 2 401 tkr jämfört med föregående år. Det beror på en ökad resurssamordning med andra myndigheter, främst samordnad IT-drift med Kammarkollegiet för webbplatsen avropa.se samt gemensam IT-drift med Myndigheten för vårdanalys.

Not 3 Intäkter av bidrag

	2011	2010
Bidrag i form av tekniskt stöd (TA-medel)	6 421	3 651
Övriga bidrag	1 001	1 892
Summa	7 422	5 543

Tekniskt stöd (TA-medel) är bidrag som ESV får från myndigheter som förvaltar EU-medel för ESV:s EU-revisionsverksamhet.

Not 4 Finansiella intäkter

	2011	2010
Ränta på räntekonto i Riksgälden	199	71
Övriga finansiella intäkter	48	27
Summa	247	98

Not 5 Kostnader för personal

	2011	2010
Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier m.m.	-80 261	-79 538
Övriga kostnader för personal	-44 150	-43 960
Summa	-124 411	-123 498

Not 6 Finansiella kostnader

	2011	2010
Räntekostnader avseende lån i Riksgälden	-471	-144
Övriga finansiella kostnader	-96	-2
Summa	-567	-146

Not 7 Uppbördsverksamhet

	2011	2010
Hysesintäkter enligt landstingsavtal	2 188	2 167
Medel som tillförts statsbudgeten från uppborndsverksamheten	-2 196	-2 172
Summa	-8	-5

Under uppborndsverksamhet redovisas hyresintäkter enligt landstingsavtal som ESV inte disponerar. Saldot i uppborndsavsnittet beror på periodisering av hyresintäkter som avser första kvartalet 2012 och 2011.

Not 8 Årets kapitalförändring

Avgiftsfinansierad verksamhet	2011	2010
Ekonomisk styrning	93	1 097
Administrativa system	-5 035	2 313
Informationssystemet Hermes	-2 920	-3 123
Statlig inköpssamordning	-	-206
Tjänsteexport	-1 108	-1
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	-8 970	80
Periodiseringseffekter uppborndsverksamhet	-8	-5
Årets kapitalförändring	-8 978	75

Kapitalförändringen kommenteras under not 15 Myndighetskapital.

Not 9 Balanserade utgifter för utveckling

	2011-12-31	2010-12-31
IB anskaffningsvärde	70 224	131 214
Årets anskaffningar	8 041	5 517
Årets utrangeringar	-34 708	-66 507
UB anskaffningsvärde	43 557	70 224
IB ackumulerade avskrivningar	-48 620	-107 326
Årets avskrivningar	-7 920	-7 151
Årets utrangeringar	34 708	65 857
UB ackumulerade avskrivningar	-21 832	-48 620
Bokfört värde	21 725	21 604

Tillgångar som utranterats under året utgörs av de ursprungliga delarna av Hermes statsbudgetsystem. Dessa anläggningar har ersatts av nya delar av Hermes.

Not 10 Rättigheter och andra immateriella tillgångar

	2011-12-31	2010-12-31
IB anskaffningsvärde	2 065	4 216
Årets anskaffningar	339	424
Årets utrangeringar	-455	-2 575
UB anskaffningsvärde	1 949	2 065
IB ackumulerade avskrivningar	-1 544	-3 945
Årets avskrivningar	-306	-174
Årets utrangeringar	455	2 575
UB ackumulerade avskrivningar	-1 395	-1 544
Bokfört värde	554	521

Not 11 Förbättringsutgifter på annans fastighet

	2011-12-31	2010-12-31
IB anskaffningsvärde	6 486	5 600
Årets anskaffningar	-	886
Årets utrangeringar	-	-
UB anskaffningsvärde	6 486	6 486
IB ackumulerade avskrivningar	-5 450	-5 186
Årets avskrivningar	-284	-264
Årets utrangeringar	-	-
UB ackumulerade avskrivningar	-5 734	-5 450
Bokfört värde	752	1 036

Not 12 Maskiner, inventarier, installationer m.m.

	2011-12-31	2010-12-31
IB anskaffningsvärde	11 158	12 895
Årets anskaffningar	2 382	3 406
Årets utrangeringar	-1 120	-5 143
UB anskaffningsvärde	12 420	11 158
IB ackumulerade avskrivningar	-7 078	-10 606
Årets avskrivningar	-2 092	-1 591
Årets utrangeringar	1 120	5 119
UB ackumulerade avskrivningar	-8 050	-7 078
Bokfört värde	4 370	4 080

Not 13 Periodavgränsningsposter

	2011-12-31	2010-12-31
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	3 463	3 321
Övriga förutbetalda kostnader	445	451
Summa	3 908	3 772
Upplupna intäkter		
Upplupna bidragsintäkter, inomstatliga	4 727	4 550
Upplupna bidragsintäkter, EU:s institutioner	-	57
Övriga upplupna intäkter avseende uppdrag	2 336	190
Summa	7 063	4 797
Summa periodavgränsningsposter	10 971	8 569

Upplupna bidragsintäkter består till största delen av tekniskt stöd (TA-medel) som ESV får från myndigheter som förvaltar EU-medel för ESV:s EU-revisionsverksamhet.

Övriga upplupna intäkter avseende uppdrag består till stor del av intäkter från EU för twinning-projekt inom ESV:s verksamhet för tjänsteexport samt för ESV:s deltagande i PEPPOL med arbetet att utveckla en gemensam lösning för elektronisk fakturahantering.

Not 14 Avräkning med statsverket

	2011-12-31	2010-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	–	–
Redovisat mot inkomsttitel	–2 196	–2 172
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	1 641	2 172
Fordringar/skulder avseende uppbörd	–555	–
Fordringar och skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	2 944	–
Redovisat mot anslag	3 495	2 944
Medel hänförliga till betalningar i icke räntebärande flöde	–6 291	–
Fordran avseende anslag i icke räntebärande flöde	148	2 944
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	499	–1 189
Redovisat mot anslag	136 501	113 507
Anslagsmedel som tillförts räntekontot	–149 219	–111 819
Återbetalning av tidigare års anslagsmedel	702	–
Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	–11 517	499
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	5 260	7 151
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	–731	–1 891
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	4 529	5 260
Totalt	–7 395	8 703

Not 15 Myndighetskapital

	IB 2011	Justering p. g. a. verksamhetsövergång	Årets kapitalförändring	UB 2011
Saldo från uppbördsverksamhet	–547		–8	–555
Avgiftsfinansierad verksamhet				
Ekonomisk styrning	–4 958		93	–4 865
Administrativa system	6 888		–5 035	1 853
Informationssystemet Hermes	2 953		–2 920	33
Statlig inköpssamordning	3 090	–3 090	–	–
Tjänsteexport	2 364		–1 108	1 256
Summa	10 337	–3 090	–8 970	–1 723
Totalt	9 790	–3 090	–8 978	–2 278

Den 1 januari 2011 flyttade verksamheten Statlig inköpssamordning från ESV till Kammarkollegiet och tidigare års överskott på 3 090 tkr fördes därmed över till Kammarkollegiet.

Den negativa kapitalförändringen inom administrativa system på 5 035 tkr beror främst på ESV:s arbete med ramavtal för e-handel i staten, och arbetet

med den pågående upphandlingen av ramavtal för ekonomi- och beslutstödsystem. På sikt kommer 2011 års underskott att täckas av avrop på de ramavtal som ESV tecknar för statens räkning. Tidigare års överskott för informationssystemet Hermes har förbrukats enligt villkoren i regleringsbrevet för 2011. Tjänsteexportens negativa kapitalförändring

under 2011 beror bland annat på arbetet med att ansöka om ett nytt projekt avseende intern styrning och kontroll i Albanien.

Not 16 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2011-12-31	2010-12-31
Ingående avsättning	1 266	339
Årets pensionskostnader	341	1 193
Årets pensionsutbetalningar	-536	-266
Utgående avsättning	1 071	1 266

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser avser åtaganden för framtida utbetalningar av pensionsersättningar (763 tkr) och delpensioner (308 tkr).

Not 17 Lån i Riksgäldskontoret

	2011-12-31	2010-12-31
Ingående skuld	23 188	31 268
Lån upptagna under året	15 037	8 711
Årets amortering	-10 469	-16 791
Summa	27 756	23 188

Lån i Riksgäldskontoret har ökat med 4 568 tkr jämfört med föregående år, vilket beror på att ESV från och med 2011 finansierar pågående utvecklingsarbeten med lån i Riksgälden. Tidigare år har pågående

utvecklingsarbeten finansierats med medel på räntekontot.

Beviljad låneram för år 2011 är 40 000 tkr.

Not 18 Förskott från uppdragsgivare

Posten består av förskott från EU för twinningprojekt inom ESV:s verksamhet för tjänsteexport.

Not 19 Periodavgränsningsposter

	2011-12-31	2010-12-31
Upplupna kostnader		
Upplupna lönekostnader inkl. sociala avgifter	1 119	2 404
Upplupna semesterlöner inkl. sociala avgifter	8 699	8 419
Upplupna kostnader för kompetensåtgärder	1 486	1 541
Övriga upplupna kostnader	1 146	812
Summa upplupna kostnader	12 450	13 176
Oförbrukade bidrag från andra statliga myndigheter	-	200
Summa oförbrukade bidrag	-	200
Övriga förutbetalda intäkter	555	547
Summa förutbetalda intäkter	555	547
Totalt	13 005	13 923

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm 2012-02-22

Mats Wikström
Generaldirektör

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.